အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ဆက္ကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

- ၁ အာဟုနေယျဝဂ်
- ၂ သာရဏီယဝဂ်
- ၃ အနုတ္တရိယဝဂ်
- ၄ ဒေဝတာဝဂ်
- ၅ ဓမ္မိကဝဂ်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

- ၆ မဟာဝဂ်
- ၇ ဒေဝတာဝဂ်
- ၈ အရဟတ္တဝဂ်
- ၉ သီတိဝဂ်
- ၁၀ အာနိသံသဝဂ်
- ၁၁ တိကဝဂ်
- ၁၂ သာမညဝဂ်

ဆက္ကနိပါတ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန် ဆက္ကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် ===

၁ - ပဌမ အာဟုနေယျသုတ် ၆ - ဒုတိယ အာဇာနီယသုတ်

၂ - ဒုတိယ အာဟုနေယျသုတ် ၇ - တတိယ အာဇာနီယသုတ်

၃ - ဣန္ဒြိယသုတ် ၈ - အနုတ္တရိယသုတ်

၄ - ဗလသုတ် ၉ - အနုဿတိဌာနသုတ်

၅ - ပဌမ အာဇာနီယသုတ် ၁၀ - မဟာနာမသုတ်

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် ===

၁ - ပဌမ သာရဏီယသုတ် ၆ - နကုလပိတုသုတ်

၂ - ဒုတိယ သာရဏီယသုတ် ၇ - သောပွသုတ်

၃ - နိဿာရဏီယသုတ် ၈ - မစ္ဆဗန္ဓသုတ်

၄ - ဘဒ္ဒကသုတ် ၉ - ပဌမ မရဏဿတိသုတ်

၅ - အနုတပ္ပိယသုတ် ၁၀ - ဒုတိယ မရဏဿတိသုတ်

ဆက္ကနိပါတ်

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ===

၁ - သာမကသုတ်

၂ - အပရိဟာနိယသုတ်

၃ - ဘယသုတ်

၄ - ဟိမဝန္တသုတ်

၅ - အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ်

၆ - မဟာကစ္စာနသုတ်

၇ - ပဌမ သမယသုတ်

၈ - ဒုတိယ သမယသုတ်

၉ - ဥဒါယီသုတ်

၁၀ - အနုတ္တရိယသုတ်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၁ - သေခသုတ်

၂ - ပဌမ အပရိဟာနသုတ်

၃ - ဒုတိယ အပရိဟာနသုတ်

၄ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၅ - ဝိဇ္ဇာဘာဂိယသုတ်

၆ - ဝိဝါဒမူလသုတ်

၇ - ဒါန (ဆဠင်္ဂဒါန) သုတ်

၈ - အတ္တကာရီသုတ်

၉ - နိဒါနသုတ်

၁၀ - ကိမိလသုတ်

၁၁ - ဒါရုက္ခန္ဓသုတ်

၁၂ - နာဂိတသုတ်

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၁ - နာဂသုတ်

၂ - မိဂသာလာသုတ်

၃ - ဣဏသုတ်

၄ - မဟာစုန္ဒသုတ်

၅ - ပဌမ သန္ဒိဋ္ဌိကသုတ်

၆ - ဒုတိယ သန္ဒိဋ္ဌိကသုတ်

၇ - ခေမသုတ်

၈ - ဣန္ဒြိယသံဝရသုတ်

၉ - အာနန္ဒာသုတ်

၁၀ - ခတ္တိယသုတ်

၁၁ - အပ္ပမာဒသုတ်

၁၂ - ဓမ္မိကသုတ်

ဆက္ကနိပါတ်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၁ - သောဏသုတ်

၂ - ဖဂ္ဂုနသုတ်

၃ - ဆဠဘိဇာတိသုတ်

၄ - အာသဝသုတ်

၅ - ဒါရုကမ္မိကသုတ်

၆ - ဟတ္ထိသာရိပုတ္တသုတ်

၇ - မၛွေသုတ်

၈ - ပုရိသိန္ဒြိယဉာဏသုတ်

၉ - နိဗ္ဗေဓိကသုတ်

၁၀ - သီဟနာဒသုတ်

=== ၇ - ဒေဝတာဝင် ===

၁ - အနာဂါမိဖလသုတ်

၂ - အရဟတ္တသုတ်

၃ - မိတ္တသုတ်

၄ - သင်္ဂဏိကာရာမသုတ်

၅ - ဒေဝတာသုတ်

၆ - သမာဓိသုတ်

၇ - သက္ခိဘဗ္ဗသုတ်

၈ - ဗလသုတ်

၉ - ပဌမ တဇ္ဈာနသုတ်

၁၀ - ဒုတိယ တဇ္ဈာနသုတ်

=== ၈ - အရဟတ္တဝဂ် ===

၁ - ဒုက္ခသုတ်

၂ - အရဟတ္တသုတ်

၃ - ဥတ္တရိမနူဿဓမ္မသုတ်

၄ - သုခသောမနဿသုတ်

၅ - အဓိဂမသုတ်

၆ - မဟန္တတ္တသုတ်

၇ - ပဌမ နိရယသုတ်

၈ - ဒုတိယ နိရယသုတ်

၉ - အဂ္ဂဓမ္မသုတ်

၁၀ - ရတ္တိဒိဝသသုတ်

ဆက္ကနိပါတ်

=== ၉ - သီတိဝင်္ဂ ===

၁ - သီတိဘာဝသုတ်

၂ - အာဝရဏသုတ်

၃ - ဝေါရောပိတသုတ်

၄ - သုဿူသတိသုတ်

၅ - အပ္ပဟာယသုတ်

၆ - ပဟီနသုတ်

၇ - အဘဗ္ဗသုတ်

၈ - ပဌမ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ်

၉ - ဒုတိယ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ်

၁၀ - တတိယ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ်

၁၁ - စတုတ္ထ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ်

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၁ - ပါတုဘာဝသုတ်

၂ - အာနိသံသသုတ်

၃ - အနိစ္စသုတ်

၄ - ဒုက္ခသုတ်

၅ - အနတ္တသုတ်

၆ - နိဗ္ဗာနသုတ်

၇ - အနဝတ္ထိတသုတ်

၈ - ဥက္ခိတ္တာသိကသုတ်

၉ - အတမ္မယသုတ်

၁၀ - ဘ၀သုတ်

၁၁ - တဏှာသုတ်

=== ၁၁ - တိကဝဂ် ===

၁ - ရာဂသုတ်

၂ - ဒုစ္စရိတသုတ်

၃ - ဝိတက္ကသုတ်

၄ - သညာသုတ်

၅ - ဓာတုသုတ်

၆ - အဿာဒသုတ်

၇ - အရတိသုတ်

၈ - သန္တုဋ္ဌိတာသုတ်

၉ - ဒေါဝစဿတာသုတ်

၁၀ - ဥဒ္ဓစ္စသုတ်

ဆက္ကနိပါတ်

--- ၁၂ - သာမညဝဂ် ---

- ၁ ကာယာနုပဿီသုတ်
- ၂ ဓမ္မာနုပဿီသုတ်
- ၃ တပုဿသုတ်
- ၄ -၂၃ ဘလ္လိကာဒိသုတ်
- ၂၄ ရာဂပေယျာလ

ဆက္ကနိပါတ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန် ဆက္ကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)
=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် ===
၁ - ပဌမ အာဟုနေယျသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ် တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန် ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်း ငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်၍ ဝမ်းလည်းမသာ ဝမ်း လည်းမနည်း သတိ,သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် နေ၏။

နားဖြင့် အသံကို ကြား၍။

နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နမ်း၍။

လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍။

ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိ၍။

စိတ်ဖြင့် သဘော တရားကို သိ၍ ဝမ်းလည်း မသာ ဝမ်းလည်း မနည်း သတိ, သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံ သည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်း ငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟော တော်မူသော တရားတော်ကို အလွန် နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန် သတည်း။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ အာဟုနေယျသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလျှ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေနိုင်၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများ ဖြစ်သွားနိုင်၏၊ အများ ဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာနိုင်၏၊ (ကိုယ်) ထင်ရှား ဖြစ်စေနိုင်၏၊ (ကိုယ်)ကို ပျောက်ကွယ် စေနိုင်၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်း တစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့ သွားလာနိုင်၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ ကဲ့သို့ ပြုနိုင်၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ ကဲ့သို့ သွားလာနိုင်၏၊ ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွားနိုင်၏၊ ဤသို့ တန်ခိုးကြီး ကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ် ဆုပ်ကိုင်နိုင်၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင် အောင်လည်း ကိုယ်ကို စိတ်အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်၏။ (၁)

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်နားနှင့် တူသော နား 'ဒိဗ္ဗ သောတ' ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန် လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏။ (၂)

တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း "စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်" ဟု သိ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း "စွဲမက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း "အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသောစိတ်" ဟု သိ၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း "တွေဝေခြင်း 'မောဟ'နှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်" ဟု သိ၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသောစိတ်" ဟု သိ၏၊ ကျုံ့သော စိတ်ကိုလည်း "ကျုံ့သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ကို

လည်း "ပျံ့လွင့်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ မြတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း "မြတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်" ဟု သိ၏၊ မြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်သော စိတ်ကိုလည်း "မြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဥတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း "သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဥတ္တရ' စိတ်" ဟု သိ၏၊ သာလွန်သော တရား မရှိသော 'လောကုတ္တရာ' စိတ်ကိုလည်း "သာလွန်သော တရား မရှိသော 'လောကုတ္တရာ' စိတ်" ဟု သိ၏၊ တည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း "တည်ကြည်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း "မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း "တည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း "မတည်ကြည်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ မလွတ်မြောက်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ မလွတ်မြောက်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ မလွတ်မြောက်သော စိတ်" ဟု သိ၏၊ (၃)

များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ နိုင်၏။ (၄)

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်း လှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

"အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ် ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနော ဒုစရိုက်' တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက် ကုန်၏။

အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနော သုစရိုက်' တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မစွပ်စွဲတတ်ကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏" ဟု သိ၏၊ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းလှသာ သတ္တဝါ အဆင်းလှသာ သတ္တဝါ အဆင်းလှသာ သတ္တဝါ တာဝင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ (၅)

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

____

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် === ၃ - ဣန္ဒြိယသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ တရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ် ၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓိန္ဒြေနှင့်၊ ဝီရိယိန္ဒြေနှင့်၊ သတိန္ဒြေနှင့်၊ သမာဓိန္ဒြေနှင့်၊ ပညိန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံ၏။

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်း ငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် === ၄ - ဗလသုတ်

၄။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓါဗိုလ်နှင့်၊ ဝီရိယဗိုလ်နှင့်၊ သတိဗိုလ်နှင့်၊ သမာဓိဗိုလ်နှင့်၊ ပညာဗိုလ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် ===

၅ - ပဌမ အာဇာနီယသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ် ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် -

ရူပါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

သဒ္ဒါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ဂန္ဓာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရသာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ် ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင် လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ရှုပါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

သဒ္ဒါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ဂန္ဓာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရသာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ဖောဋ္ဌဗွာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ဓမ္မာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် === ၆ - ဒုတိယ အာဇာနီယသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ် ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် -

ရူပါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

သဒ္ဒါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ဂန္ဓာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရသာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ခွန်အား ဗလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ် ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင် လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ရူပါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ သဒ္ဒါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ဂန္ဓာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ရသာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ဖောဋ္ဌဗွာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ဓမ္မာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

--- ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် ---၇ - တတိယ အာဇာနီယသုတ်

၇။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် -ရူပါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ သဒ္ဒါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ဂန္ဓာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ရသာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ဟေဌဗ္ဗာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

လျင်မြန်သော အဟုန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ် ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင် လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ရူပါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

သဒ္ဒါရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ဂန္ဓာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရသာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ဓမ္မာရုံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော် လည်း ပေးလျှု ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် ===

၈ - အနုတ္တရိယသုတ်

၈။ ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံး တရားတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမြတ်ဆုံး အမြင်။

အမြတ်ဆုံး အကြား။

အမြတ်ဆုံး လာဘ်။

အမြတ်ဆုံး သိက္ခာ။

အမြတ်ဆုံး လုပ်ကျွေးမှု။

အမြတ်ဆုံး အောက်မေ့မှု တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံး တရားတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် === ၉ - အနုဿတိဌာနသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ (စီးပွါးချမ်းသာ၏) အကြောင်းဖြစ်သော အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း 'အနုဿတိ' တို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ဘုရား ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။

တရား ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။

သံဃာ ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။

သီလဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။

စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်း ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။

နတ်တို့၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်နှင့် တူမျှသော မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (စီးပွါးချမ်းသာ၏) အကြောင်းဖြစ်သော အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်းတို့သည် ဤခြောက်မျိုး တို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== ၁ - အာဟုနေယျဝဂ် ===

၁၀ - မဟာနာမသုတ်

၁၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သာကီဝင်မင်း မဟာနာမ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား (အရိယာ) ဖိုလ်ကို ရပြီး၍ သာသနာ 'သိက္ခာသုံးပါး' ကို သိပြီးသော အရိယာ တပည့်သည် မည်သည့် နေခြင်းဖြင့် များစွာ နေပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

မဟာနာမ် (အရိယာ) ဖိုလ်ကို ရပြီး၍ သာသနာ 'သိက္ခာသုံးပါး' ကို သိပြီးသော အရိယာတပည့် သည် ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) နေခြင်းဖြင့် များစွာ နေ၏။

မဟာနာမ် ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ ၏ -

"ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော် မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော် မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ် သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း လောကဝိဒူ မည်တော် မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော် မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော် မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားကို) သိစေတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ပုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော် မူ၏ "ဟု (အောက်မေ့၏)။

မဟာနာမ် အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်တို့ ကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာလျှင် ဖြစ်၏။

မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ပါဠိကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နျစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ငြိမ်သက် ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေသူ၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းတွင် ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည် ဖြစ်လျက် နေသူ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟု ဆိုအပ်သော) တရား အယဉ်သို့ ရောက်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း 'ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း'ကို ပွါးများသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁)

မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ ၏ - "မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေ တည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုး ပေးတတ်သော တရား တော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း" ဟု (အောက်မေ့၏)။

မဟာနာမ် အရိယာတပည့်သည် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာလျှင် ဖြစ်၏။

မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ပါဠိကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှုစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ငြိမ်သက် ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေသူ၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည် ဖြစ်လျက် နေသူ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟု ဆိုအပ်သော) တရား အယဉ်သို့ ရောက်လျက် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း ဓမ္မာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း'ကို ပွါးများသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၂)

မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ ၏ -

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော် မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော် မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော် မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျှော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော် မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် အရပ်ဝေး မှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလျှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန် တော်မူပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံ ထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလျှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော် မူပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလျှူကို ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူ ပါပေ၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော် မူပါပေ၏" ဟု (အောက်မေ့၏)။

မဟာနာမ် အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာလျှင် ဖြစ်၏။

မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ပါဠိကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ငြိမ်သက် ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေသူ၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည် ဖြစ်လျက် နေသူ၊ (ဝိပဿနာ ဉာဏ် ဟု ဆိုအပ်သော) တရား အယဉ်သို့ ရောက်လျက် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း 'သံဃာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း' ကို ပွါးများသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၃)

မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား ကုန်သော၊ (တဏှာ) ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ် အပ်ကုန်သော၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော မိမိ၏ သီလဂုဏ်တို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။

မဟာနာမ် အရိယာတပည့်သည် သီလဂုဏ်ကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာတပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား သီလဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာ လျှင် ဖြစ်၏။

မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကိုရ၏၊ ပါဠိကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေသူ၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည် ဖြစ်လျက်နေသူ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟု ဆိုအပ်သော) တရား အယဉ်သို့ ရောက်လျက် သီလဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း 'သီလာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း' ကို ပွါးများသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၄)

မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် မိမိ၏ စွန့်ကြဲခြင်း ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက် မေ့၏။

"ငါ့အား အရတော်လေစွတကား၊ ငါသည် (လူအဖြစ်ကို) ကောင်းစွာ ရအပ်ပေသည်တကား၊ အကြင် ငါသည် ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေးတို့ ထကြွ သောင်းကျန်းနေသော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲ၏၊ ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိ၍ စွန့်ကြဲမှု၌ မွေ့လျော်၏၊ အတောင်းခံရရန် အသင့်ဖြစ်၏၊ ပေးကမ်းမှု ခွဲဝေမှု၌ မွေ့လျော်၏" ဟု (အောက်မေ့၏)။

မဟာနာမ် အရိယာတပည့်သည် စွန့်ကြဲခြင်း ဂုဏ်ကို အောက်မေ့သော အခါ၌ ထိုအရိယာတပည့် အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား စွန့်ကြဲခြင်း ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ် သော စိတ်သာလျှင် ဖြစ်၏။

မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ပါဠိကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ငြိမ်သက် ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေသူ၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည် ဖြစ်လျက် နေသူ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟု ဆိုအပ်သော) တရား အယဉ်သို့ ရောက်လျက် စွန့်ကြဲခြင်း ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း 'စာဂါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း' ကို ပွါးများသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၅) မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် နတ်တို့ကို (သက်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါ စသော ဂုဏ်ကို) အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏၊ "စာတုမဟာရာဇ်နတ် တာဝတိံသာနတ် ယာမာနတ် တုသိတာနတ် နိမ္မာနရတိနတ် ပရိနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ် ဗြဟ္မာအထက် အထက်ဗြဟ္မာတို့ ရှိကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ နတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုသဒ္ဓါတရားမျိုးသည် ရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုသီလမျိုးသည် ရှိ၏၊ အကြား အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုအကြား အမြင်မျိုးသည် ရှိ၏၊ စွန့်ကြံခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်တို့သည် ထိုစွန့်ကြဲခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုနတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုပညာမျိုးသည် ရှိ၏" ဟု အောက်မေ့၏။

မဟာနာမ် အရိယာတပည့်သည် မိမိ၏ လည်းကောင်း၊ ထိုနတ်တို့၏ လည်းကောင်း သဒ္ဓါတရား၊ အကျင့်သီလ၊ အကြားအမြင်၊ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်း၊ ပညာကို အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုသူအား ထိုနတ်တို့၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ဖြောင့်မတ်သော စိတ်သာလျှင် ဖြစ်၏။

မဟာနာမ် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အနက်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကိုရ၏၊ ပါဠိကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

မဟာနာမ် ဤအရိယာတပည့်ကို မငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ငြိမ်သက် ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေသူ၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော သတ္တဝါ အပေါင်းတွင် ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည် ဖြစ်လျက် နေသူ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟု ဆိုအပ်သော) တရား အယဉ်သို့ ရောက်လျက် နတ်တို့ကို (သက်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို) အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း 'ဒေဝတာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း' ကို ပွါးများသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၆)

မဟာနာမ် အရိယာဖိုလ်ကို ရပြီး၍ သာသနာ 'သိက္ခာသုံးပါး'ကို သိပြီးသော အရိယာတပည့်သည် ဤသို့သော နေခြင်းဖြင့် များစွာ နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော အာဟုနေယျဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် === ၁ - ပဌမ သာရဏီယသုတ်

၁၁။ ရဟန်းတို့ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်သော 'သာရဏီယ' တရားတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း၊ အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း၏ ကာယကံ မေတ္တာသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ် ဝယ် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ ဤတရားကိုလည်း မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကာား ရဟန်း၏ ဝစီကံ မေတ္တာသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ် ဝယ် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ ဤတရားကိုလည်း မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်း၏ မနောကံ မေတ္တာသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ် ဝယ် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ ဤတရားကိုလည်း မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားနှင့် အညီဖြစ်ကုန် တရားသဖြင့် ရအပ်သော သဘော ရှိကုန်သော လာဘ်တို့ဖြင့် ယုတ်စွအဆုံး သပိတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဆွမ်းမျှဖြင့်လည်း (ဝတ္ထု ပုဂ္ဂိုလ်ကို) ခွဲခြားမှု မပြုဘဲ သုံးဆောင်လေ့ ရှိ၏၊ သီလ ရှိကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆက်ဆံ လျက် သုံးဆောင်လေ့ရှိ၏၊ ဤတရားကိုလည်း မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်၏။

နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား ကုန်သော၊ (တဏှာ) ကျွန် အဖြစ် မှ လွတ်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ် ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ် ကုန်သော၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော သီလတို့ဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း သီလတူမျှခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ဤတရားကိုလည်း မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ထိုအတိုင်းကျင့်သူအား ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် ထုတ်ဆောင် တတ်သော နိယျာနိကအရိယသမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက်၌ လည်း ကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း အယူတူမျှ ခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ဤတရားကိုလည်း မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ မပြတ် အောက်မေ့ထိုက်သော 'သာရဏီယ' တရားတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် === ၂ - ဒုတိယ သာရဏီယသုတ်

၁၂။ ရဟန်းတို့ (သီတင်းသုံးဖော်တို့၏) ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် လေးစားခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ဤသာရဏီယ တရား ခြောက်မျိုးတို့သည် သင်္ဂြိဟ် ထောက်ပံ့ရန် မငြင်းခုံရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်း တည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း၏ ကာယကံ မေတ္တာသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ် ဝယ် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ (သီတင်းသုံးဖော်တို့၏) ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤသာရဏီယ တရားသည်လည်း သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ရန် မငြင်းခုံရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်း၏ ဝစီကံ မေတ္တာသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ် ဝယ် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ (သီတင်းသုံးဖော်တို့၏) ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤသာရဏီယ တရားသည်လည်း သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ရန် မငြင်းခုံရန် ညီညွတ်ရန် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်း၏ မနောကံ မေတ္တာသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ် ဝယ် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ (သီတင်းသုံးဖော်တို့၏) ချစ်ခြင်း ကို ပြုတတ် လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤသာရဏီယ တရားသည်လည်း သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ရန် မငြင်းခုံရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားနှင့် အညီဖြစ်ကုန် တရားသဖြင့် ရအပ်သော သဘော ရှိကုန်သော လာဘ်တို့ဖြင့် ယုတ်စွအဆုံး သပိတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဆွမ်းမျှဖြင့်လည်း (ဝတ္ထု ပုဂ္ဂိုလ်ကို) ခွဲခြားမှု မပြုဘဲ သုံးဆောင်လေ့ရှိ၏၊ သီလ ရှိကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆက်ဆံလျက် သုံးဆောင်လေ့ရှိ၏၊ (သီတင်းသုံးဖော်တို့၏) ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤသာရဏီယ တရားသည်လည်း သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ရန် မငြင်းခုံရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား ကုန်သော၊ (တဏှာ) ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ် ကုန်သော၊ သမာဓိကို ဖြစ်တတ် ကုန်သော သီလတို့ဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက်၌ လည်း ကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း သီလတူမျှခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ (သီတင်းသုံးဖော်တို့၏) ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤသာရဏီယ တရားသည်လည်း သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ရန် မငြင်းခုံရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ထိုအတိုင်း ကျင့်သူအား ကောင်းစွာ ဝဋ် ဆင်းရဲကုန်ရန် ထုတ်ဆောင်တတ်သော နိယျာနိကအရိယသမ္မာဒိဋိဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက်၌ လည်း ကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း အယူတူမျှခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ (သီတင်းသုံးဖော် တို့၏) ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤသာရဏီယ တရားသည်လည်း သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ရန် မငြင်းခုံရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ (သီတင်းသုံးဖော်တို့၏) ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤသာရဏီယ တရားသည်လည်း သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ရန် မငြင်းခုံရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် ===

၃ - နိဿာရဏီယသုတ်

၁၃။ ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) ထွက်မြောက် တတ်ကုန်သော ဓာတ်တို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့ တည်း။

အဘယ် ခြောက်ပါး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုရာ၏ -

"ငါသည် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများအပ်၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာ ပြုအပ်၏၊ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်၏၊ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်ပင် ငါ၏ စိတ်ကို ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' သည် သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ထိုရဟန်းကို "ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ပြောဆိုရာ၏၊ "အသျှင်သည် ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မမူရာပါ။

င့ါသျှင် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများအပ်၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာ ပြုအပ်၏၊ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်၏၊ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်ပင် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ဗျာပါဒသည် သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်း အခွင့်သည် မရှိနိုင်ချေ။

င့ါသျှင် ဤ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော မေတ္တာစိတ်သည် ဗျာပါဒ၏ ထွက်မြောက်ရာပင်တည်း" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုရာ၏ -

"ငါသည် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော ကရုဏာစိတ်ကို ပွါးများအပ်၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာ ပြုအပ်၏၊ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်၏၊ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်ပင် ငါ၏ စိတ်ကို ညှဉ်းဆဲလိုမှု 'ဝိဟိသ' သည် သိမ်းကျုံး ယူ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ထိုရဟန်းကို "ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ပြောဆိုရာ၏၊ "အသျှင်သည် ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မမူရာပါ။

ငါ့သျှင် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော ကရုဏာစိတ်ကို ပွါးများအပ်, ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်, ယာဉ် ကဲ့သို့ ပြုအပ်, တည်ရာ ပြုအပ်, ဆောက်တည်၍ ထားအပ်, ဆည်းပူးအပ် ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ပါလျက်ပင် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ညှဉ်းဆဲလိုမှု 'ဝိဟိံသ'သည် သိမ်းကျုံး ယူ၍ တည်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်း အခွင့်သည် မရှိနိုင်ချေ။

ငါ့သျှင် ဤ(ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော ကရုဏာစိတ်သည် ညှဉ်းဆဲလိုမှု 'ဝိဟိံသ'၏ ထွက်မြောက် ရာပင်တည်း" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုရာ၏။

"ငါသည် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော မုဒိတာစိတ်ကို ပွါးများအပ်၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာ ပြုအပ်၏၊ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်၏၊ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်ပင် ငါ၏ စိတ်ကို မမွေ့လျော်မှု 'အရတိ'သည် သိမ်းကျုံး ယူ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ထိုရဟန်းကို "ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ပြောဆိုရာ၏၊ "အသျှင်သည် ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မမူရာပါ။

င့ါသျှင် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော မုဒိတာစိတ်ကို ပွါးများအပ်, ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်, ယာဉ် ကဲ့သို့ ပြုအပ်, တည်ရာ ပြုအပ်, ဆောက်တည်၍ ထားအပ်, ဆည်းပူးအပ်, ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ် အပ်သည် ဖြစ်ပါလျက်ပင် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို မမွေ့လျော်မှု 'အရတိ'သည် သိမ်းကျုံး ယူ၍ တည်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းအခွင့်သည် မရှိနိုင်ချေ။

င့ါသျှင် ဤ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော မုဒိတာစိတ်သည် မမွေ့လျော်မှု 'အရတိ'၏ ထွက်မြောက်ရာပင်တည်း" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုရာ၏ -

"ငါသည် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော ဥပေက္ခာစိတ်ကို ပွါးများအပ်၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာ ပြုအပ်၏၊ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်၏၊ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်ပင် ငါ၏ စိတ်ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ'သည် သိမ်းကျုံး ယူ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ထိုရဟန်းကို "ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ပြောဆိုရာ၏၊ "အသျှင်သည် ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မမူရာပါ။

ငါ့သျှင် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော ဥပေက္ခာစိတ်ကို ပွါးများအပ်, ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်, ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်, တည်ရာ ပြုအပ်, ဆောက်တည်၍ ထားအပ်, ဆည်းပူးအပ်, ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ် အပ်သည် ဖြစ်ပါလျက်ပင် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ'သည် သိမ်းကျုံး ယူ၍ တည်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းအခွင့်သည် မရှိနိုင်ချေ။

င့ါသျှင် ဤ(ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော ဥပေက္ခာစိတ်ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ'၏ ထွက်မြောက်ရာပင် တည်း" ဟု (ဆိုရာ၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုရာ၏ -

"ငါသည် (ရာဂစသော) နိမိတ် မရှိသည့် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော စိတ်ကို ပွါးများအပ်၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာ ပြုအပ်၏၊ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်၏၊ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်ပင် ငါ၏ ဝိညာဉ်သည် (ရာဂစသော) နိမိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၏" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ထိုရဟန်းကို "ဤသို့ မဆိုလင့်" ဟု ပြောဆိုရာ၏၊ "အသျှင်သည် ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မမူရာပါ။

င့ါသျှင် (ရာဂစသော) နိမိတ် မရှိသည့် (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်သော စိတ်ကို ပွါးများအပ်, ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုအပ်, ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်, တည်ရာ ပြုအပ်, ဆောက်တည်၍ ထားအပ်, ဆည်းပူးအပ်, ကောင်းစွာ လေ့လာ အားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ပါလျက်ပင် ထိုရဟန်း၏ ဝိညာဉ်သည် (ရာဂစသော) နိမိတ်သို့ အစဉ် လိုက်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းအခွင့်သည် မရှိနိုင်ချေ။

င့ါသျှင် (ရာဂစသော) နိမိတ် မရှိသည့် (ဆန့်ကျင်ဖက်မှ) လွတ်သော စိတ်သည် နိမိတ် အလုံးစုံတို့ ၏ ထွက်မြောက်ရာ ပင်တည်း" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုရာ၏ -

"ငါ့အား ငါတကားဟု ထောင်လွှားမှု ကင်းရှင်းပြီးလျှင် 'ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ငါ ဖြစ်၏' ဟူ၍ လည်း မရှုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို မဝေခွဲနိုင်မှု သို့လော သို့လော တွေးတောမှု ဟူသော ငြောင့်သည် သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ထိုရဟန်းကို "ဤသို့ မဆိုလင့်"ဟု ပြောဆိုရာ၏၊ "အသျှင်သည် ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မမူရာပါ။

ငါ့သျှင် ငါတကား ဟု ထောင်လွှားမှု ကင်းရှင်းပြီးလျှင် 'ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ငါ ဖြစ်၏' ဟူ၍လည်း မရှုပါဘဲလျက်ပင် မဝေခွဲနိုင်မှု သို့လော သို့လော တွေးတောမှု ဟူသော ငြောင့်သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ယူ၍ တည်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်း အခွင့်သည် မရှိနိုင်ချေ၏။

င့ါသျှင် 'ငါတကား' ဟု ထောင်လွှားမှုကို နုတ်ပယ်ခြင်းသည် မဝေခွဲနိုင်မှု သို့လော သို့လော တွေးတောမှု ငြောင့်၏ ထွက်မြောက်ရာပင်တည်း" ဟု (ဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) ထွက်မြောက် တတ်ကုန်သော ဓာတ်တို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မှု၏)။

တတိယသုတ်။

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် === ၄ - ဘဒ္ဒကသုတ်

၁၄။ ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ် တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား' ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏၊ အသျှင် သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

င့ါသျှင်တို့ အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် နေခြင်းကို ပြုသော ရဟန်းအား ကောင်းသော သေခြင်း, ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်၊ ထိုထိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် နေခြင်းကို ပြု၏။

င့ါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းသော သေခြင်း, ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း မဖြစ်နိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် နေခြင်းကို ပြုသနည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှု၌ မွေ့လျော်၏၊ အမှု၌ ပျော်ပိုက်၏၊ အမှု၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်၏။ စကား ပြောဟောခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ စကား ပြောဟောခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ စကား ပြောဟောခြင်း၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်၏။ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ အိပ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ အိပ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်၏။ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်၏။ နှီးနှောမှု (ငါးမျိုး)၌ မွေ့လျော်၏၊ နှီးနှောမှု၌ ပျော်ပိုက်၏၊ နှီးနှောမှု၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်၏၊ ချဲ့ထွင်မှု ပပဉ္စတရား' ၌ မွေ့လျော်၏၊ ချဲ့ထွင်မှု၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ချဲ့ထွင်မှု၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းသော သေခြင်း, ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း မဖြစ်နိုင် သော အခြင်းအရာဖြင့် နေခြင်းကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး 'သက္ကာယ'၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်း၊ ဝဋ် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ကောင်းစွာပြုရန် သက္ကာယကို မစွန့်ပယ်နိုင်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

င့ါသျှင်တို့ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် နေခြင်းကို ပြုသော ရဟန်းအား ကောင်းသော သေခြင်း, ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် နေခြင်း ကို ပြု၏။

င့ါသျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းသော သေခြင်း, ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် နေခြင်းကို ပြုသနည်း။

င့ါသျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်၊ အမှုသစ်၌ မပျော်ပိုက်၊ အမှု သစ်၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်။ စကား ပြောခြင်း၌ မမွေ့လျော်၊ စကား ပြောခြင်း၌ မပျော်ပိုက်၊ စကား ပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်။ အိပ်ခြင်း၌ မမွေ့လျော်၊ အိပ်ခြင်း၌ မပျော်ပိုက်၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်။ အပေါင်းအဖော်၌ မမွေ့လျော်၊ အပေါင်းအဖော်၌ မပျော်ပိုက်၊ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်။ နှီးနှောမှု (ငါးမျိုး)၌ မမွေ့လျော်၊ နှီးနှောမှု၌ မပျော်ပိုက်၊ နှီးနှောမှု၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်။ ချဲ့ထွင်မှု ပပဉ္စတရား၌ မမွေ့လျော်၊ ချဲ့ထွင်မှု၌ မပျော်ပိုက်၊ ချဲ့ထွင်မှု၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်။ င့ါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းသော သေခြင်း, ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း ဖြစ်နိုင် သော အခြင်းအရာအားဖြင့် နေခြင်းကို ပြု၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤရဟန်းကို နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်း၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ကောင်းစွာ ပြုရန် သက္ကာယကို စွန့်ပယ်နိုင်သော ရဟန်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်တို့ သားသမင်နှင့် တူသူသည် ချဲ့ထွင်မှု 'ပပဉ္စတရား'၌ အဖန်ဖန်အား ထုတ်သည် ဖြစ်၍ ချဲ့ထွင်မှု၌ မွေ့လျော်ရကား ယောဂ လေးပါးကုန်ရာ အတု မရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို လွဲချော်စေ၏။ ချဲ့ထွင်မှု 'ပပဉ္စတရား' ကို စွန့်၍ ချဲ့ထွင်မှု မရှိရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သူသည် ယောဂ လေးပါးကုန်ရာ အတု မရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို ပြည့်စုံစေ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် === ၅ - အနုတပ္ပိယသုတ်

၁၅။ ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်ဆို၏-

င့ါသျှင်တို့ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် နေခြင်းကို ပြုသော ရဟန်းအား သေသည်ရှိသော် နောင်တ ပူပန်ရတတ်၏၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် နေခြင်းကို ပြု၏။

င့ါသျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သေသည်ရှိသော် နောင်တ ပူပန်ရတတ်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် နေခြင်းကို ပြုသနည်း။

င့ါသျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်၏၊ အမှုသစ်၌ ပျော်ပိုက်၏၊ အမှုသစ်၌ ပျော်ပိုက်၏၊ အမှုသစ်၌ ပျော်ပိုက်၏၊ အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်၏။ စကား ပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်၏။ နှီးနှောမှု (ငါးမျိုး)၌ မွေ့လျော်၏။ ချဲ့ထွင်မှု 'ပပဉ္စတရား'၌ မွေ့လျော်၏၊ ချဲ့ထွင်မှု၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ချဲ့ထွင်မှု၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သေသည် ရှိသော် နောင်တ ပူပန်ရတတ်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် နေခြင်းကို ပြု၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤရဟန်းကို ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး (သက္ကာယ)၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်း၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ကောင်းစွာ ပြုရန် သက္ကာယကို မစွန့်ပယ်နိုင်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

င့ါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် နေခြင်းကို ပြုသော ရဟန်းအား သေသည် ရှိသော် နောင်တ ပူပန်ခြင်း မရှိ၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် နေခြင်းကို ပြု၏။

င့ါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သေသည်ရှိသော် နောင်တ ပူပန်ရခြင်း မရှိသော အခြင်း အရာအားဖြင့် နေခြင်းကို ပြုသနည်း။ င့ါသျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်၊ အမှုသစ်၌ မပျော်ပိုက်၊ အမှုသစ်၌ မပျော်ပိုက်၊ အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်။ စကားပြောခြင်း၌ မမွေ့လျော်။ အိပ်ခြင်း၌ မမွေ့လျော်။ အပေါင်းအဖော်၌ မမွေ့လျော်။ နှီးနှောမှု (ငါးမျိုး)၌ မမွေ့လျော်။ ချဲ့ထွင်မှု 'ပပဉ္စတရား'၌ မမွေ့လျော်။ ချဲ့ထွင်မှု၌ မပျော်ပိုက်၊ ချဲ့ထွင်မှု၌ မွေ့လျော်သည့် အဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်။

င့ါသျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သေသည်ရှိသော် နောင်တ ပူပန်ခြင်း မရှိသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် နေခြင်းကို ပြု၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤရဟန်းကို နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်း၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ကောင်းစွာ ပြုရန် သက္ကာယကို စွန့်ပယ်နိုင်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

င့ါသျှင်တို့ သားသမင်နှင့် တူသူသည် ချဲ့ထွင်မှု 'ပပဉ္စတရား'၌ အဖန်ဖန် အားထုတ် သည်ဖြစ်၍ ချဲ့ထွင်မှု၌ မွေ့လျော်ရကား ယောဂ လေးပါးတို့ကုန်ရာ အတု မရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို လွှဲချော်စေ၏။ ချဲ့ထွင်မှု 'ပပဉ္စတရား'ကို စွန့်၍ ချဲ့ထွင်မှု မရှိရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သူသည် ယောဂ လေးပါး ကုန်ရာ အတု မရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို ပြည့်စုံစေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် ===

၆ - နကုလပိတုသုတ်

၁၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ ပေးရာ ဘေသကဠမည်သော တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုစဉ်အခါ၌ နကုလပိတာသူကြွယ် သည် အနာရောဂါ ရှိ၏၊ ဆင်းရဲ၏၊ ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ နကုလမာတာ သူကြွယ်မ သည် နကုလပိတာသူကြွယ်အား-

သူကြွယ် သင်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ မသေပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရ ခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့တော် မူပါ၏။

သူကြွယ် သင့်အား "နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် ငါ ကွယ်လွန်သောအခါ သားငယ် သမီးငယ်တို့ ကို မွေးမြူရန် မစွမ်းနိုင်ရာ၊ အိမ်ထောင်မှုကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းရန် မစွမ်းနိုင်ရာ" ဟု အကြံ ဖြစ်တန် ရာပါ၏။

သူကြွယ် ထိုအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ၊ သူကြွယ် အကျွန်ုပ်သည် ဗိုင်းငင်ရန် (သိုးမွေးတို့ကို) ဖြေရှင်း သုတ်သင် အခင်း ပြုရန် တတ်ကျွမ်း လိမ္မာပါ၏။

သူကြွယ် အကျွန်ုပ်သည် သင် ကွယ်လွန်သောအခါ သားငယ် သမီးငယ်တို့ကို မွေးမြူရန် အိမ်ထောင်မှုကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းရန် စွမ်းနိုင်ပါ၏။ သူကြွယ် ထို့ကြောင့် သင်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ မသေပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့ တော်မူပါ၏။ (၁)

သူကြွယ် သင့်အား "နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် ငါ ကွယ်လွန်သောအခါ အိမ်ထောင် တစ်ဆက် ပြုလိမ့်မည်" ဟု အကြံ ဖြစ်တန်ရာပါ၏။

သူကြွယ် ထိုအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ။

သူကြွယ် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်တို့ ပတ်လုံး လူ၌ တည်သော မြတ်သော အကျင့် 'ဂဟဋ္ဌက ဗြဟ္မစရိယ သီလ' ကို ကောင်းစွာ ကျင့်သုံး ပြီးပါပြီ၊ ထိုအရာကို အသင်လည်း သိပါ၏၊ အကျွန်ုပ်လည်း သိပါ၏၊ သူကြွယ် ထို့ကြောင့် သင်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ မသေပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့ တော်မူပါ၏။ (၂)

သူကြွယ် သင့်အား "နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် ငါ ကွယ်လွန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြော်လိုသူ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ရဟန်း သံဃာအား ဖူးမြော်လိုသူ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု အကြံ ဖြစ်တန်ရာပါ၏။

သူကြွယ် ထိုအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ။ သူကြွယ် အကျွန်ုပ်သည် သင် ကွယ်လွန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားအား သာ၍ ဖူးမြော်လိုသူ ဖြစ်ပါမည်၊ ရဟန်း သံဃာအား သာ၍ ဖူးမြော်လိုသူ ဖြစ်ပါ မည်။

သူကြွယ် ထို့ကြောင့် သင်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ မသေပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့ တော်မူပါ၏။ (၃)

သူကြွယ် သင့်အား "နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် ငါ ကွယ်လွန်သောအခါ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးမှု ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု အကြံ ဖြစ်တန်ရာပါ၏။

သူကြွယ် ထိုအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ။

သူကြွယ် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးကြသည့် အဝတ်ဖြူဝတ် လူဥပါသိကာမ ဟူသမျှတို့တွင် အကျွန်ုပ်သည် တစ်ဦး အပါအဝင် ဖြစ်ပါ၏၊ (ဤအရာ၌) ယုံမှားမှု တွေးတောမှု ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ ပေးရာဖြစ်သည့် ဘေသကဠတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား ကို ချဉ်းကပ်၍ မေးလျှောက်နိုင်ပါ၏။

သူကြွယ် ထို့ကြောင့် သင်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ မသေပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့ တော်မူပါ၏။ (၄)

သူကြွယ် သင့်အား "နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု (သမာဓိ ကမ္မဋ္ဌာန်း) ကို ရရှိသူ မဟုတ်" ဟု အကြံ ဖြစ်တန်ရာပါ၏။

သူကြွယ် ထိုအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ။

သူကြွယ် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု (သမာဓိ ကမ္မဋ္ဌာန်း) ကို ရရှိကြသည့် အဝတ်ဖြူဝတ် လူဥပါသိကာမ ဟူသမျှတို့တွင် အကျွန်ုပ်သည် တစ်ဦး အပါအဝင် ဖြစ်ပါ၏။ (ဤအရာ၌) ယုံမှားမှု တွေးတောမှု ရှိသူဖြစ်ခဲ့လျှင် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေး ရာဖြစ်သည့် ဘေသကဠတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ချဉ်းကပ်၍ မေးလျှောက်နိုင်ပါ၏။

သူကြွယ် ထို့ကြောင့် သင်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ မသေပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ သေရခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ သေရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့တော် မူပါ၏။ (၅)

သူကြွယ် သင့်အား "နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် ဤမ္မေဝိနယ 'သာသနာ'၌ သက်ဝင်ရာ ထောက် တည်ရာ သက်သာရာကိုရသည် ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်သည် သို့လော သို့လော တွေးတောမှ ကင်းရှင်း သည် ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည် မြတ်စွာဘုရား မှတစ်ပါး အားထားရာ မရှိသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ နေသူဟုတ်" ဟူ၍ အကြံ ဖြစ်တန်ရာပါ၏။

သူကြွယ် ထိုအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ။

သူကြွယ် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာ'၌ သက်ဝင်ရာ ထောက်တည်ရာ သက်သာရာကိုရသည် ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်သည် သို့လော သို့လော တွေးတောမှု ကင်းရှင်းသည် ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည် မြတ်စွာဘုရားမှ တစ်ပါး အားထားရာ မရှိသည် ဖြစ်၍ ဘုရား သာသနာတော်၌ နေကြသည့် အဝတ်ဖြူဝတ် လူဥပါသိကာမ ဟူသမျှတို့တွင် အကျွန်ုပ်သည် တစ်ဦး အပါအဝင် ဖြစ်ပါ၏။ (ဤအရာ၌) ယုံမှားမှု တွေးတောမှု ရှိသူဖြစ်ခဲ့လျှင် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သည့် ဘေသကဠတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ချဉ်းကပ်၍ မေးလျှောက်နိုင်ပါ၏။

သူကြွယ် ထို့ကြောင့် သင်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ မသေပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ သေရခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သေရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကဲ့ရဲ့တော် မူပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ (၆)

ထိုအခါ နကုလပိတာသူကြွယ်အား နကုလမာတာသူကြွယ်မက ဤသွန်သင်မှုဖြင့် သွန်သင်အပ် သည် ရှိသော် ထိုအနာသည် ခဏချင်း ငြိမ်းအေးလေ၏၊ နကုလပိတာသူကြွယ်သည် ထိုအနာမှ ထမြောက်၏၊ နကုလပိတာသူကြွယ်အား ထိုအနာသည် ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပယ်ဖျောက် အပ်ပြီးသည် သာလျှင် ဖြစ်၏။

ထို့နောက် အနာမှ ထမြောက်ပြီးသည် ရှိသော် အနာ ပျောက်ကင်း၍ မကြာမြင့်မီပင်လျှင် တောင်ဝှေးကို ထောက်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော နကုလပိတာသူကြွယ်အား မြတ်စွာဘုရားသည်-

သူကြွယ် သင့်အား နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် အစဉ် စောင့်ရှောက်၏၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိ ၏၊ သွန်သင်တတ်၏၊ ဆုံးမတတ်၏၊ သူကြွယ် သင့်အား အရတော်ပေစွ၊ သင်သည် လူ့အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွ။

သူကြွယ် ငါ၏ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးကြသည့် အဝတ်ဖြူဝတ် လူဥပါသိကာမ ဟူသမျှတို့တွင် နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် တစ်ဦး အပါအဝင် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် ငါ၏ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်း (သမာဓိကမ္မဋ္ဌာန်း) ကို ရရှိကြသည့် အဝတ်ဖြူဝတ် လူဥပါသိကာမ ဟူသမျှတို့တွင် နကုလမာတာ သူကြွယ်မသည် တစ်ဦး အပါအဝင် ဖြစ်၏။

သူကြွယ် ငါ၏ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာ'၌ သက်ဝင်ရာ ထောက်တည်ရာ သက်သာရာကိုရသည် ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်သည် သို့လော သို့လော တွေးတောမှု ကင်းရှင်းသည် ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည် မြတ်စွာဘုရား မှတစ်ပါး အားထားရာ မရှိသည် ဖြစ်၍ ဘုရားသာသနာ၌ နေကြသည့် အဝတ်ဖြူဝတ် လူဥပါသိကာမ ဟူသမျှတို့တွင် နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် တစ်ဦး အပါ အဝင် ဖြစ်၏။

သူကြွယ် သင့်အား နကုလမာတာသူကြွယ်မသည် အစဉ် စောင့်ရှောက်၏၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလို ရှိ၏၊ သွန်သင်တတ်၏၊ ဆုံးမတတ်၏၊ သူကြွယ် သင့်အား အရတော်ပေစွ၊ သင်သည် လူ့အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် ===

၇ - သောပ္ပသုတ်

၁၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုစဉ်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော် မူရာမှ ထလျက် စည်းဝေးရာ ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

အသျှင်သာရိပုတြာသည်လည်း ညနေချမ်းအခါ၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော် မူရာမှ ထလျက် စည်းဝေးရာ ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ အသျှင်မဟာကဿပ၊ အသျှင်မဟာကစ္စည်း၊ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိက၊ အသျှင်မဟာစုန္ဒ၊ အသျှင်မဟာကပ္ပိန၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အသျှင်ရေဝတ၊ အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည်လည်း ညနေချမ်းအခါ၌ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် စည်းဝေးရာ ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ညဉ့်အချိန်ပတ်လုံး ထိုင်နေခြင်းဖြင့် အချိန် ကုန်လွန်စေ ၍ နေရာမှ ထလျက် ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ကြွသွား တော် မူ၍ မကြာမြင့်မီပင် နေရာမှ ထလျက် မိမိတို့ နေမြဲကျောင်းသို့ ကြွသွားတော် မူကြကုန်၏။

ထိုစည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ ရဟန်းပြု၍ မကြာကြသေးသည့် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာ' သို့ ရောက်သစ်စ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့သည် နေထွက်သည် တိုင်အောင် ကျီးသံ ဟောက်လျက် အိပ်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ် မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် နေထွက်သည် တိုင်အောင် ကျီးသံ ဟောက်လျက် အိပ်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့ကို မြင်တော်မူ၍ စည်းဝေးရာ ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော် မူပြီးလျှင် ခင်းထား သော နေရာ၌ ထိုင်တော် မူလျက် ရဟန်းတို့ကို မေးမြန်းတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာ အဘယ်မှာနည်း၊ မဟာမောဂ္ဂလာန် အဘယ်မှာနည်း၊ မဟာကဿပ အဘယ်မှာနည်း၊ မဟာကစ္စည်း အဘယ်မှာနည်း၊ မဟာကောဋိက အဘယ်မှာနည်း၊ မဟာစုန္ဒ အဘယ် မှာနည်း၊ မဟာကပ္ပိန အဘယ်မှာနည်း၊ အနုရုဒ္ဓါ အဘယ်မှာနည်း၊ ရေဝတ အဘယ်မှာနည်း၊ အာနန္ဒာ အဘယ်မှာနည်း၊ ရဟန်းတို့ တပည့်ကြီးဖြစ်သည့် ထိုမထေရ်တို့သည် အဘယ်အရပ်သို့ သွားကုန် သနည်း ဟု (မေးတော်မှု၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအသျှင်တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီပင် မိမိတို့ နေမြဲ ကျောင်းသို့ ကြွသွားပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် "မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ပြန်ကြွ မလာကြတော့ပြီ" ဟု (အောက်မေ့ လျက်) အဘယ့်ကြောင့် နေထွက်သည် တိုင်အောင် ကျီးသံ ဟောက်လျက် အိပ်ကုန်ဘိ သနည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ ကုန်သနည်း။

"အလိုရှိတိုင်း အိပ်မှုချမ်းသာ လျောင်းမှုချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှုချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်နေ လျက် တစ်သက်လုံး မင်းပြုသော ရေမြေကို အစိုးရသော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်းအပ်သော မင်းကို တိုင်းသူပြည်သား အပေါင်းက ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏" ဟု သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပြီ "အလိုရှိတိုင်း အိပ်မှုချမ်းသာ လျောင်းမှုချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်နေလျက် တစ်သက်လုံး မင်းပြုသော ရေမြေကို အစိုးရသော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်းအပ်သော မင်းကို တိုင်းသူပြည်သားအပေါင်းက ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏" ဟု ငါလည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးချေ။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း။

"နယ်စားကို။ပ။ အဖ အမွေခံ မြို့စားကို။ စစ်သူကြီးကို။ ရွာသူကြီးကို။ အလိုရှိတိုင်း အိပ်မှု ချမ်းသာ လျောင်းမှု ချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်နေလျက် တစ်သက်လုံး အသင်းလူကြီး ပြုလုပ်နေသော အသင်းလူကြီးကို အသင်းသားအပေါင်းက ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏" ဟု သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပြီ "အလိုရှိတိုင်း အိပ်မှုချမ်းသာ လျောင်းမှုချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်နေလျက် တစ်သက်လုံး အသင်းလူကြီး ပြုလုပ်နေသည့် အသင်းလူကြီးကို အသင်းသား အပေါင်းက ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏" ဟု ငါလည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးချေ။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

"အလိုရှိတိုင်း အိပ်မှုချမ်းသာ လျောင်းမှုချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်နေ လျက် ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်မထားမူ၍ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိဘဲ နိုးကြားမှု၌ အားမထုတ် ကုသိုလ် တရားတို့ကို မရှု၊ ညဉ့်၏ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့၌ အရိယာမဂ်၏ အသင်းအပင်း ဖြစ်ကုန်သော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ပွါးများမှု၌ အားမထုတ်သော သမဏကိုဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏကို ဖြစ်စေ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏" ဟု သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကုန်သလော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြင်ဘူး မကြားဘူးကြပါ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပြီ "အလိုရှိတိုင်း အိပ်မှုချမ်းသာ လျောင်းမှုချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်နေလျက် ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်မထားမူ၍ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိဘဲ နိုးကြားမှု၌ အားမထုတ် ကုသိုလ်တရားတို့ကို မရှု၊ ညဉ့်၏ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့၌ အရိယာမဂ်၏ အသင်းအပင်း ဖြစ်ကုန်သော ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို ပွါးများမှု၌ အားမထုတ်သော သမဏကို ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏကို ဖြစ်စေ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏" ဟု ငါလည်း မမြင်ဘူး မကြားဘူးချေ။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသို့ ကျင့်ရမည် "ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိသူ၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူ၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့၊ ကုသိုလ် တရားတို့ကို ရှုကုန်သည် ဖြစ်၍ ညဉ့်၏ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့၌ အရိယာမဂ်၏ အသင်းအပင်း ဖြစ်ကုန်သော ဗောဓိပက္ခိယတရား တို့ကို ပွါးများမှု၌ အားထုတ်လျက် နေကြကုန်အံ့" ဟု (ကျင့်ရမည်)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် ===

၈ - မစ္ဆဗန္ဓသုတ်

၁၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ခရီးရှည် ကြွတော်မူသည် ရှိသော် တစ်ခုသော အရပ်၌ ငါးတို့ကို သတ်၍ သတ်၍ ရောင်းချသော ငါးသတ် တံငါသည်ကို မြင်တော်မူ၍ ခရီးလမ်းမှ ဖဲတော် မူပြီးလျှင် သစ်ပင်ရင်း တစ်ခုဝယ် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် ရဟန်းတို့ကို မေး တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ ငါးတို့ကို သတ်၍ သတ်၍ ရောင်းချသော ဤငါးသတ် တံငါသည်ကို သင်တို့ မြင်ကြ ကုန်၏လော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြင်ပါ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း "ငါးတို့ကို သတ်၍ သတ်၍ ရောင်းချ သော ငါးသတ် တံငါသည်သည် ထိုအလုပ် ထိုအသက်မွေးမှုဖြင့် ဆင်စီးရသူ မြင်းစီးရသူ ရထားစီးရသူ ယာဉ်စီးရသူ စည်းစိမ် ခံစားရသူ များစွာသော စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး၍ နေရသူ ဖြစ်၏" ဟု သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပြီ "ငါးတို့ကို သတ်၍ သတ်၍ ရောင်းချသော ငါးသတ် တံငါသည်သည် ထိုအလုပ် ထိုအသက် မွေးမှုဖြင့် ဆင်စီးရသူ မြင်းစီးရသူ ရထားစီးရသူ ယာဉ်စီးရသူ စည်းစိမ် ခံစားရသူ များစွာသော စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး၍ နေရသူ ဖြစ်၏" ဟု ငါလည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးချေ။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ထိုတံငါသည်သည် သတ်ရန် ဆောင်ယူလာကုန်သော ထိုသတ်မည့် ငါးတို့ကို ယုတ်ညံ့ သော စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြည့်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတံငါသည်သည် ဆင်မစီးရသူ မြင်းမစီးရသူ ရထား မစီးရသူ ယာဉ်မစီးရသူ စည်းစိမ် မခံစားရသူ များစွာသော စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး၍ မနေရသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

"နွားတို့ကို သတ်၍ သတ်၍ ရောင်းချသော နွားသတ်သမားသည် ထိုအလုပ်ဖြင့် ထိုအသက်မွေးမှု ဖြင့် ဆင်စီးရသူ မြင်းစီးရသူ ရထားစီးရသူ ယာဉ်စီးရသူ စည်းစိမ် ခံစားရသူ များစွာသော စည်းစိမ် အစု ကို အုပ်စိုး၍ နေရသူ ဖြစ်၏" ဟု သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပြီ "နွားတို့ကို သတ်၍ သတ်၍ ရောင်းချသော နွားသတ်သမားသည် ထိုအလုပ် ဖြင့် ထိုအသက်မွေးမှုဖြင့် ဆင်စီးရသူ မြင်းစီးရသူ ရထားစီးရသူ ယာဉ်စီးရသူ စည်းစိမ် ခံစားရသူ များစွာ သော စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး၍ နေရသူဖြစ်၏" ဟု ငါလည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးချေ။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမှု-

ရဟန်းတို့ ထိုနွားသတ်သမားသည် သတ်ရန် ဆောင်ယူလာကုန်သော ထိုသတ်မည့် နွားတို့ကို ယုတ်ညံ့သော စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြည့်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုနွားသတ်သမားသည် ဆင်မစီးရသူ မြင်းမစီးရ သူ ရထားမစီးရသူ ယာဉ်မစီးရသူ စည်းစိမ် မခံစားရသူ များစွာသော စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး၍ မနေရ သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

"ဆိတ်သတ်သမားသည်။ပ။ ဝက်သတ်သမားသည်။ပ။ ငှက်သတ်သမားသည်။ပ။ သားကောင်တို့ကို သတ်၍ သတ်၍ ရောင်းချသော သားသတ်သမားသည် ထိုအလုပ် ထိုအသက်မွေးမှုဖြင့် ဆင်စီးရသူ မြင်းစီးရသူ ရထားစီးရသူ ယာဉ်စီးရသူ စည်းစိမ် ခံစားရသူ စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး၍ နေရသူ ဖြစ်၏" ဟူ၍ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပြီ "သားကောင်တို့ကို သတ်၍ သတ်၍ ရောင်းချသော သားသတ်သမားသည် ထိုအလုပ် ထိုအသက်မွေးမှုဖြင့် ဆင်စီးရသူ မြင်းစီးရသူ ရထားစီးရသူ ယာဉ်စီးရသူ စည်းစိမ် ခံစားရသူ များစွာသော စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး၍ နေရသူဖြစ်၏" ဟု ငါလည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးချေ။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ထိုသားသတ်သမားသည် သတ်ရန် ဆောင်ယူလာကုန်သော ထိုသတ်မည့် သားကောင် တို့ကို ယုတ်ညံ့သော စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြည့်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုသားသတ်သမားသည် ဆင်မစီးရသူ မြင်းမစီးရသူ ရထားမစီးရသူ ယာဉ်မစီးရသူ စည်းစိမ် မခံစားရသူ များစွာသော စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး ၍ မနေရသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသားသတ်သမားသည် သတ်ရန် ဆောင်ယူလာကုန်သော ထိုသတ်မည့် တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့ကို သော်မှလည်း ယုတ်ညံ့သော စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြည့်သောကြောင့် ဆင်မစီးရသူ မြင်းမစီး ရသူ ရထားမစီးရသူ ယာဉ်မစီးရသူ စည်းစိမ် မခံစားရသူ များစွာသော စည်းစိမ် အစုကို အုပ်စိုး၍ မနေရသူ ဖြစ်ဘိသေး၏။

သတ်ရန် ဆောင်ယူလာသော အသတ်ခံရမည့် လူဖြစ်သော သူကို ယုတ်ညံ့သော စိတ်ဖြင့် ကြည့်ရှု သူအား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုစကားသည် မှန်၏၊ ထိုလူဖြစ်သော သူကို သတ်ရန် မကောင်းသော စိတ်ဖြင့် ကြည့်ရှု ခြင်းသည် ထိုကြည့်သူအား ရှည်ကြာလေးမြင့်စွာ စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် ===

၉ - ပဌမ မရဏဿတိသုတ်

၁၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ် တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ "မရဏဿတိ 'သေခြင်း တရားကို အောက်မေ့မှု' ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)သို့ သက်ဝင်၏။ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်) လျှင် အဆုံးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မရဏဿတိကို ပွါးများ ကုန်၏လော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏-

"ငါသည် တစ်နေ့ တစ်ညဉ့်မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်း ရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်း ကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏-

"ငါသည် တစ်နေ့မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်း ရ လေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏-

"ငါသည် ဆွမ်းတစ်ထပ် စားချိန်အတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံး အမတော်ကို နှလုံး သွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (အကြံဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏-

"ငါသည် လေးလုတ် ငါးလုတ်သော ဆွမ်းကို ဝါးမျိုနေချိန်အတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံး သွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏-

"ငါသည် ဆွမ်းတစ်လုတ်မျှကို ဝါးမျိုးနေချိန်အတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား ၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံး သွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား-"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏-

"ငါသည် ဝင်သက်ရှု၍ ထွက်သက်ထုတ်ချိန် ထွက်သက်ထုတ်၍ ဝင်သက်ရှုချိန်အတွင်း အသက်ရှင် ရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံး သွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (အကြံဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ဤသို့ လျှောက်ကုန်သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ "ငါသည် တစ်နေ့ တစ်ညဉ့်မျှ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံး အမတော်ကို နှလုံး သွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု မရဏဿတိကို ပွါးများသော ရဟန်း၊ "ငါသည် တစ်နေ့ အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံး သွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်း ကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု မရဏဿတိကို ပွါးများသော ရဟန်း၊ "ငါသည် ဆွမ်းတစ်ထပ် စားချိန်အတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်း ရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု မရဏဿတိကို ပွါးများသော ရဟန်း၊ "ငါသည် လေးလုတ် ငါးလုတ်သော ဆွမ်းကို ဝါးမျိုနေချိန်အတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံး သွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်း ကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု မရဏဿတိကို ပွါးများသော ရဟန်း၊ ဤရဟန်းတို့ကို မေ့လျော့စွာ နေကြကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းရန် နံ့နှေးစွာ မရဏဿတိကို ပွါးများကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းရန် နံ့နှေးစွာ မရဏဿတိကို ပွါးများကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ "ငါသည် ဆွမ်းတစ်လုတ်တည်းကို ဝါးမျိုနေချိန်အတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံး သွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်း ကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု မရဏဿတိကို ပွါးများသော ရဟန်း၊ "ငါသည် ဝင်သက်ရှူ၍ ထွက်သက် ထုတ်ချိန် ထွက်သက်ထုတ်၍ ဝင်သက်ရှူချိန်အတွင်း အသက်ရှင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ တော်ကို နှလုံးသွင်း ရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု မရဏဿတိကို ပွါးများသော ရဟန်း၊ ဤရဟန်းတို့ကို မမေ့မလျော့နေကြကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းရန် ထက်သန်စွာ မရဏဿတိကို ပွါးများကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်လျှင် ဤသို့ ကျင့်ရမည် "မမေ့မလျော့ နေကုန်အံ့၊ အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခန်းရန် ထက်သန်စွာ မရဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွါးများကုန်အံ့" ဟူ၍ (ကျင့်ရမည်)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== ၂ - သာရဏီယဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ မရဏဿတိသုတ်

၂၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မရဏဿတိကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီး၏ ၂၁နိသင် ကြီး၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မရဏဿတိကို အဘယ်သို့ ပွါးများအပ် အဘယ်သို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးကြီးသည် အာနိသင် ကြီးသည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိသည် ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နေ့ကို လွန်မြောက် ညဉ့်သို့ ရောက်သည် ရှိသော် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ငါ့အား သေခြင်း အကြောင်းတို့သည် များပြားလှကုန်၏၊ မြွေမူလည်း ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းမြီးကောက် မူလည်း ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းခြေများမူလည်း ကိုက်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ငါ သေဆုံးလေရာ၏၊ ထိုမြွေစသည် ကိုက်ခြင်းသည် ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏၊ ချော်၍မူလည်း လဲရာ၏၊ ငါ့စားသော အစာမူလည်း (မကျေဘဲ) ဖောက်ပြန်ရာ၏၊ ငါ့အား သည်းခြေသော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါ့အား သလိပ်သော်လည်း ပျက် ရာ၏၊ ငါ့အား လေသင်တုန်းတို့သော်လည်း ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ ထိုလေသင်တုန်း ဖြတ်ခြင်းကြောင့် ငါ သေဆုံး လေရာ၏၊ ထိုလေသင်တုန်း ဖြတ်ခြင်းကြောင့် ငါ သေဆုံး လေရာ၏၊ ထိုလေသင်တုန်း ဖြတ်ခြင်းသည် ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (ဆင်ခြင်ရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "ညဉ့်အခါ၌ သေသော ငါ့အား အန္တရာယ်ပြုမည့် မပယ်အပ်သေးသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ ရှိကုန်သလော" ဟု ဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သည် ရှိသော် "ညဉ့်အခါ၌ သေသော ငါ့အား အန္တရာယ်ပြုမည့် မပယ်အပ်သေးသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ ရှိကုန်၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုသိသော ရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်မှုကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင် ဘစ်ကို လည်းကောင်း ပြုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပုဆိုး၌ မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ထိုပုဆိုး ထိုဦးခေါင်းကို မီးငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' လုံ့လ အားထုတ်မှု အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု သတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကို ပြုရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်မှုကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကို လည်းကောင်း ပြုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သည် ရှိသော် "ညဉ့်အခါ၌ သေသော ငါ့အား အန္တရာယ်ပြုမည့် မပယ်အပ်သေးသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ မရှိကုန်" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ ညဉ့် နေ့တို့ပတ်လုံး အဖန်ဖန် ကျင့်သည် ဖြစ်၍ ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုဖြင့်ပင်လျှင် နေအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ညဉ့်ကို လွန်မြောက် နေ့သို့ ရောက်သည် ရှိသော် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ငါ့အား သေခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် များပြားလှကုန်၏၊ မြွေမူလည်း ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းမြီး ကောက်မူလည်း ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းခြေများမူလည်း ကိုက်ရာ၏၊ ထိုမြွေစသည် ကိုက်ခြင်းကြောင့် ငါ သေဆုံးလေရာ၏၊ ထိုမြွေစသည် ကိုက်ခြင်းသည် ငါအား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏၊ ချော်၍မူလည်း လဲရာ၏၊ ငါစားသော အစာမူလည်း (မကျေဘဲ) ဖောက်ပြန်ရာ၏၊ ငါ့အား သည်းခြေသော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါ့အား သလိပ်သော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါ့အား လေသင်တုန်းတို့သော်လည်း ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ ထိုလေသင်တုန်း ဖြတ်ခြင်းကြောင့် ငါ သေဆုံးလေရာ၏၊ ထိုလေသင်တုန်း ဖြတ်ခြင်းသည် ငါအား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (ဆင်ခြင်ရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "နေ့အခါ၌ သေသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်အပ်သေး သည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ငါ့အား ရှိကုန်သလော" ဟု ဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သည် ရှိသော် "နေ့အခါ၌ သေသော ငါ့အား အန္တရာယ်ပြုမည့် မပယ်အပ်သေးသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ငါ့အား ရှိကုန်၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုသိသော ရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့ကုန်သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ'ကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်မှုကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကို လည်းကောင်း ပြုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပုဆိုး၌ မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ထိုပုဆိုး ထိုဦးခေါင်းကို မီးငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' လုံ့လ အားထုတ်မှု အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု သတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကို ပြုရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့ကုန်သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသော ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်မှုကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကို လည်းကောင်း ပြုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သည် ရှိသော် "နေ့အခါ၌ သေသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်အပ်သေးသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ငါ့အား မရှိကုန်" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ ညဉ့် နေ့တို့ပတ်လုံး အဖန်ဖန် ကျင့်သည် ဖြစ်၍ ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုဖြင့်ပင်လျှင် နေအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မရဏဿတိကို ဤသို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် သာရဏီယဝဂ် ပြီး၏။

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ===

၁ - သာမကသုတ်

၂၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း သာမရွာ ပေါက္ခရဏိယမည်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ နတ်သား တစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ပေါက္ခရဏိယ တစ်ကျောင်းလုံးကို ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် တောက်ပစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဘုရား ဤတရားသုံးပါးတို့သည် ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ်သုံးပါးတို့နည်းဟူမူ-

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်မှု၌ မွေ့လျော်ခြင်းတို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရားသုံးပါးတို့သည် ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏ ဟု လျှောက်၏။ ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် လိုက်လျောတော် မူ၏၊ ထိုအခါ ထိုနတ်သားသည် "ငါ့အား မြတ်စွာ ဘုရားသည် နှစ်သက် လိုက်လျောတော် မူ၏" ဟု (သိ၍) မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေ ပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့ကို-

ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နတ်သားတစ်ဦးသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ပေါက္ခရဏိယ တစ်ကျောင်းလုံးကို ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့် တောက်ပစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် ငါ့အား-

"အသျှင်ဘုရား ဤတရားသုံးပါးတို့သည် ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ်သုံးပါးတို့နည်းဟူမူ-

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်မှု၌ မွေ့လျော်ခြင်းတို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရားသုံးပါးတို့သည် ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းတို့အား ကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်နေသည်တို့ကို နတ်တို့သော်မှ လည်း သိကြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် အရမတော်ကြကုန်စွတကား၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မကောင်းသဖြင့် ရကြလေကုန်စွ တကား။

ရဟန်းတို့ အခြား ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ပရိဟာနိယတရားတို့ကိုလည်း ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ပရိဟာနိယ တရားသုံးမျိုးတို့သည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ-

အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

ဆုံးမခက်သော စကားရှိသူဖြစ်ခြင်း။

ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ လွန်လေပြီးသောအခါ၌ ကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့ကြသည့် ရဟန်းအားလုံးတို့ သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကြောင့်သာလျှင် ကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ် ခဲ့ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောင်အခါ၌ ကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်ကြသည့် ရဟန်း အားလုံးတို့သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကြောင့် သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်ကြကုန်လိမ့်မည်။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်ကြသည့် ရဟန်း အားလုံးတို့သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကြောင့်သာလျှင် ကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်ကြကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

--- ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ---၂ - အပရိဟာနိယသုတ်

၂၂။ ရဟန်းတို့ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရား ကို နာကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့။

ရဟန်းတို့ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခြောက်မျိုးတို့သည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ-

အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်မှု၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အပေါင်းအဖော်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

ဆုံးမလွယ်သော စကားရှိသူဖြစ်ခြင်း။

မိတ်ဆွေကောင်း ရှိခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခြောက်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ လွန်လေပြီးသောအခါ၌ ကုသိုလ် တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်ခဲ့ကြသည့် ရဟန်း အားလုံး တို့သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကြောင့်သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်ခဲ့ကြကုန်။

ရဟန်းတို့ နောင်အခါ၌ ကုသိုလ်တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်ကြသည့် ရဟန်း အားလုံးတို့သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကြောင့်သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်ကြကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ကုသိုလ် တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်ကြသည့် ရဟန်း အားလုံးတို့သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကြောင့်သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်ကြကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ===

၃ - ဘယသုတ်

၂၃။ ရဟန်းတို့ 'ဘေး'ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ 'ဒုက္ခ' ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ 'ရောဂါ' ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ 'အိုင်းအမာ' ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ 'ကပ်ငြိခြင်း' ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း၊ ရဟန်းတို့ 'ညွန်ပျောင်း' ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း၊

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် 'ဘေး'ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့၌ ကာမ ရာဂဖြင့် တပ်မက်၍ ဆန္ဒရာဂဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ဤသတ္တဝါ သည် မျက်မှောက် ဘေးမှလည်း မလွတ်၊ တမလွန် ဘေးမှလည်း မလွတ်၊ ထို့ကြောင့် ဘေး ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် 'ဒုက္ခ'ဟူသော ဤအမည်သည်။ပ။ 'ရောဂါ' ဟူသော။ 'အိုင်းအမာ' ဟူသော 'ကပ်ငြိခြင်း' ဟူသော 'ညွှန်ပျောင်း' ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည် ဖြစ် သနည်း။

ရဟန်းတို့ ကာမ ရာဂဖြင့် တပ်မက်၍ ဆန္ဒရာဂဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ဤသတ္တဝါသည် မျက်မှောက် ညွှန်ပျောင်းမှလည်း မလွတ်၊ တမလွန် ညွှန်ပျောင်းမှလည်း မလွတ်၊ ထို့ကြောင့် 'ညွှန်ပျောင်း' ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဘေး ဒုက္ခ ရောဂါ အိုင်းအမာ နှစ်ပါးသော ငြိကပ်မှုနှင့် ညွှန်ပျောင်းတို့ကို ကာမတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ယင်းကာမတို့၌ ပုထုဇဉ် သတ္တဝါသည် ကပ်ငြိ၏။ (ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်) ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း သေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဥပါဒါန်တရား၌ ဘေးကို မြင်သဖြင့် (တဏှာ ဒိဋိအားဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း သေခြင်း၏ ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကုန်၏။ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း ရှိကုန်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ငြိမ်းအေးကုန်သည် ရန်ဘေး အားလုံးကို လွန်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဟူသမျှကို လွန်မြောက်ကုန်၏။

တတိယသုတ်။

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် === ၄ - ဟိမဝန္တသုတ်

၂၄။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဟိမဝန္တာတောင် မင်းကို သော်လည်း ဖောက်ခွဲနိုင်ရာ၏၊ ယုတ်သော အဝိဇ္ဇာကိုမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ဝင်စားခြင်း၌ လိမ္မာ၏။

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို တည်စေခြင်း၌ လိမ္မာ၏။

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' မှ ထခြင်း၌ လိမ္မာ၏။

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ၏ (ဝင်စားရန်) အသင့်ဖြစ်ခြင်း၌ လိမ္မာ၏။

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ၏ ကျက်စားရာ အာရုံ၌ လိမ္မာ၏။

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၌ လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို သော် လည်း ဖောက်ခွဲ နိုင်ရာသေး၏၊ ယုတ်သော အဝိဇ္ဇာကိုမူကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ===

၅ - အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ မပြတ် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ ၏။

"ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော် မူ၏။ပ။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏ ဟု အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။ ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော အခါ၌ ထိုအရိယာတပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ 'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် (ကိလေသာမှ) စင်ကြယ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ ၏။

"မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေ တည်း။ပ။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း" ဟု (အဖန်ဖန်အောက်မေ့၏)။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ 'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤဓမ္မာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် (ကိလေသာမှ) စင်ကြယ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ ၏။

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော် မူပါပေ၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟူ၍ (အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏)။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ 'ဂေဓ'မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသံဃာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် (ကိလေသာမှ) စင်ကြယ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် မကျိုးမပေါက်။ပ။ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော မိမိ၏ သီလတို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် သီလကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော အခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသီလာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် (ကိလေသာမှ) စင်ကြယ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည်-

"ငါ့အား အရတော်ပေစွ၊ ငါသည် လူ့အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွ။ပ။ အတောင်းခံရန် အသင့် ဖြစ်၏၊ ပေးကမ်းမှု ခွဲဝေမှု၌ မွေ့လျော်၏" ဟု မိမိ၏ စွန့်ကြဲမှု စာဂဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။ပ။

ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် (ကိလေသာမှ) စင်ကြယ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာ တပည့်သည် နတ်တို့ကို သက်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါ စသော ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။

"စာတုမဟာရာဇ်နတ် တာဝတိံသာနတ် ယာမာနတ် တုသိတာနတ် နိမ္မာနရတိနတ် ပရနိမ္မိတဝသ ဝတ္တီနတ် ပြဟ္မာ အထက်အထက် ပြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ထိုနတ်တို့ သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ နတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုသဒ္ဓါ တရားမျိုးသည် ထင်ရှားရှိ၏။ သီလနှင့်။ အကြားအမြင်နှင့်။ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့်။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ထိုနတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုပညာမျိုးသည် ထင်ရှားရှိ၏" ဟု (အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏)။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် မိမိ၏ လည်းကောင်း၊ ထိုနတ် ပြဟ္မာတို့၏ လည်းကောင်း သဒ္ဓါ သီလသုတ စာဂ ပညာကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာတပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်း ကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာသာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ 'ဂေဓ'မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤဒေဝတာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် (ကိလေသာမှ) စင်ကြယ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မပြတ် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ===

၆ - မဟာကစ္စာနသုတ်

၂၆။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ် တော်မူ၏၊ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ အသျှင်မဟာ ကစ္စည်းသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

င့ါသျှင်တို့ အံ့သြဖွယ် ရှိပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေစွ၊ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန်၊ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်း ရဲခြင်းတို့ ချုပ်ငြိမ်းရန်၊ အရိယာမဂ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် (ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့်) ကျဉ်းမြောင်းလှစွာသော လူ့ဘောင်၌ ရအပ်သော အခွင့်ဖြစ်သော ဤအနုဿတိ ခြောက်မျိုးကို အလွန့် အလွန် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပါပေ၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။

"ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော် မူ၏။ပ။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟူ၍ (အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏)။

င့ါသျှင်တို့ အရိယာ တပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော အခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ်မဖြစ်၊ မောဟထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ်မဖြစ်၊ မောဟထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာသာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြံရာ 'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

င့ါသျှင်တို့ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ် သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော ကောင်းကင် အပြင်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤစိတ်ကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။

င့ါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာ တပည့်သည် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ ၏။

"မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း ။ပ။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း" ဟူ၍ (အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏)။

ငါ့သျှင်တို့ အရိယာ တပည့်သည် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော အခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွသောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ 'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ် သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော ကောင်းကင် အပြင်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤစိတ်ကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။

င့ါသျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ ၏။

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူ၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟူ၍ (အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏)။

င့ါသျှင်တို့ အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သောအခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ်မဖြစ်၊ မောဟထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ 'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

င့ါသျှင်တို့ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ် သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော ကောင်းကင်အပြင်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤစိတ်ကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။

င့ါသျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာ တပည့်သည် မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား ကုန်သော။ပ။ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော မိမိ၏ သီလတို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ အရိယာတပည့်သည် မိမိ၏ သီလတို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော အခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ 'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

င့ါသျှင်တို့ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ် သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော ကောင်းကင်အပြင်နှင့် တူသော စိတ် ဖြင့် နေ၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤစိတ်ကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။

င့ါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည်-

"ငါ့အား အရတော်ပေစွ၊ ငါသည် လူ့အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ ရပေစွ၊၊ပ။ အတောင်းခံရန် အသင့် ဖြစ်၏၊ ပေးကမ်းမှု ခွဲဝေမှု၌ မွေ့လျော်၏" ဟု မိမိ၏ စွန့်ကြဲမှု စာဂဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။ င့ါသျှင်တို့ အရိယာတပည့်သည် မိမိ၏ စွန့်ကြဲမှု စာဂဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော အခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြံရာ 'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ'ဂေဓ' ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

င့ါသျှင်တို့ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ် သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော ကောင်းကင် အပြင်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤစိတ်ကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။

င့ါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် နတ်တို့ကို သက်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါစ သော ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။

"စာတုမဟာရာဇ်နတ် တာဝတိံသာနတ်။ပ။ အထက် အထက် ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရား နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုသဒ္ဓါ တရားမျိုးသည် ထင်ရှားရှိ၏။ သီလနှင့်။ သုတနှင့်။ စာဂနှင့်။ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုနတ်တို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထိုပညာမျိုးသည် ထင်ရှား ရှိ၏" ဟူ၍ (အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏)။

င့ါသျှင်တို့ အရိယာ တပည့်သည် မိမိ၏ လည်းကောင်း၊ ထိုနတ်ပြဟ္မာတို့၏ လည်းကောင်း သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော အခါ၌ ထိုအရိယာ တပည့်အား ရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ် မဖြစ်၊ ဒေါသ ထကြွ သောင်းကျန်းသောစိတ် မဖြစ်၊ မောဟ ထကြွ သောင်း ကျန်းသော စိတ်မဖြစ်၊ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ သာလျှင် ဖြစ်၏၊ စွဲငြိရာ 'ဂေဓ' မှ ထွက်မြောက်၏၊ ကျွတ်လွတ်၏၊ ထမြောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ'ဂေဓ'ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

င့ါ့သျှင်တို့ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ် သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော ကောင်းကင် အပြင်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤစိတ်ကို အကြောင်းပြု၍လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန်၊ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ ချုပ်ငြိမ်းရန်၊ အရိယာမဂ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် (ကာမဂုဏ်ငါးပါး တို့ဖြင့်) ကျဉ်းမြောင်းလှစွာသော လူ့ဘောင်၌ ရအပ်သော အခွင့်ဖြစ်သော ဤအနုဿတိ ခြောက်မျိုးကို အလွန့် အလွန် ထိုးထွင်း၍ သိတော် မူပါပေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ===

၇ - ပဌမ သမယသုတ်

၂၇။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါတို့ သည် အဘယ်မျှ ရှိပါကုန် သနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' ထကြွ သောင်း ကျန်း၍ ကာမ ရာဂ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက် ဖြစ်ပေါ် လာသော ကာမ ရာဂမှ ထွက်မြောက် ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၌ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ် ၍ ဤသို့ ပြောဆိုအပ်၏။

"ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ကာမ ရာဂ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေရပါ၏၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော ကာမရာဂမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား ကာမ ရာဂကို ပယ်ရန် တရား ဟောတော်မူပါ" ဟု (ပြောဆိုအပ်၏)။

ထိုရဟန်းအား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို စွဲမက်မှု 'ကာမ ရာဂ' ကို ပယ်ရန် တရားဟော၏။

ရဟန်း ဤသည်ကား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် ပဌမအခါပင်တည်း။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဗျာပါဒ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက် ဖြစ်ပေါ် လာသော ဗျာပါဒမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိသော အခါ၌ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုအပ်၏-

"ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဗျာပါဒ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေရပါ၏၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော ဗျာပါဒမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား ဗျာပါဒကို ပယ်ရန် တရား ဟောတော်မူပါ" ဟု (ပြောဆို အပ်၏)။

ထိုရဟန်းအား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ကို ပယ်ရန် တရား ဟော၏။

ရဟန်း ဤသည်ကား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် ဒုတိယ အခါပင်တည်း။ ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ထကြွသောင်းကျန်း၍ ထိနမိဒ္ဓ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက် ဖြစ်ပေါ် လာသော ထိနမိဒ္ဓမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော အခါ၌ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ပြောဆို အပ်၏-

"င့ါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ထိနမိဒ္ဓ နှိပ်စက် သော စိတ်ဖြင့် နေရပါ၏၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော ထိနမိဒ္ဓမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား ထိနမိဒ္ဓကို ပယ်ရန် တရား ဟောတော်မူပါ" ဟု (ပြောဆိုအပ်၏)။

ထိုရဟန်းအား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်ရန် တရားဟော၏။

ရဟန်း ဤသည်ကား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် တတိယ အခါပင်တည်း။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်မှု နောင်တ ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက် ဖြစ်ပေါ် လာသော ဥဒ္ဓစ္စကုတ္ကုစ္စမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၌ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုအပ်၏-

"ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ပျံ့လွင့်မှု နောင်တပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေရပါ၏၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို ပယ်ရန် တရား ဟောတော်မူပါ" ဟု (ပြောဆိုအပ်၏)။

ထိုရဟန်းအား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်မှု နောင်တပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ' ကိုပယ်ရန် တရားဟော၏။

ရဟန်း ဤသည်ကား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် စတုတ္ထ အခါပင်တည်း။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဝိစိကိစ္ဆာ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက် ဖြစ်ပေါ် လာသော ဝိစိကိစ္ဆာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော အခါ၌ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ပြောဆို အပ်၏-

"ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဝိစိကိစ္ဆာ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေရပါ၏၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော ဝိစိကိစ္ဆာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် တရား ဟောတော်မူပါ" ဟု (ပြောဆိုအပ်၏)။

ထိုရဟန်းအား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်ရန် တရားဟော၏။

ရဟန်း ဤသည်ကား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမျှော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် ပဉ္စမ အခါပင်တည်း။ ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကြင် အာရုံနိမိတ်ကို အစွဲပြု၍ အကြင် အာရုံနိမိတ်ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား အန္တရာယ် မရှိသဖြင့် အာသဝေါ တရား ကုန်ခန်း၏၊ ထိုအာရုံ နိမိတ်ကို မသိသော အခါ၌ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုအပ်၏-

"င့ါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် အကြင် အာရုံနိမိတ်ကို အစွဲပြု၍ အကြင် အာရုံနိမိတ်ကို နှလုံးသွင်း သူအား အန္တရာယ် မရှိသဖြင့် အာသဝေါ တရား ကုန်ခန်း၏၊ ထိုအာရုံ နိမိတ်ကို မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ ၏၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား အာသဝေါ တရားကို ကုန်ခန်းရန် တရား ဟောတော်မူပါ" ဟု (ပြောဆို အပ်၏)။

ထိုရဟန်းအား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခန်းရန် တရားဟော၏။

ရဟန်း ဤသည်ကား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် ဆဋ္ဌ အခါပင်တည်း။

ရဟန်း စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ သမယသုတ်

၂၈။ အခါတစ်ပါး၌ များစွာသော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏၊ ထိုစဉ်အခါ၌ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့ကုန်၍ စည်းဝေးရာတန်ဆောင်းဝန်း၌ စုဝေးထိုင်နေကုန်သော ထိုမထေရ်ရဟန်းတို့အား ဤအကြား စကားသည် ဖြစ်ပေါ် လာ၏။

"ငါ့သျှင် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါသည် အဘယ်ပါနည်း" ဟု (ဖြစ်ပေါ် လာ၏)။

ဤသို့ ပြောဆို ကုန်သည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မထေရ် ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"ငါ့သျှင်တို့ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖွဲခွါခဲ့သည် ရှိသော် ခြေဆေးပြီးလျှင် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားကာ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှုသတိ ကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေသော အခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမျှော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါပင်တည်း" ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ဆိုသော် ရဟန်း တစ်ပါးသည် ထို (ပဌမပြောသော) ရဟန်းအား ဤစကားကို ဆို၏-

"ငါ့သျှင် ထိုအခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါမဟုတ်။ င့ါသျှင်တို့ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖွဲခွါခဲ့သည် ရှိသော် ခြေဆေးပြီးလျှင် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားကာ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှုသတိ ကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေသော အခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းသည် မငြိမ်းသေး၊ ဆွမ်းစားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းသည်လည်း မငြိမ်းသေး၊ ထို့ကြောင့် ထိုအခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါမဟုတ်။

င့ါ့သျှင် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ညနေချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် ကျောင်းရိပ်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားကာ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေ လျက် ထိုင်နေသော အခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အခါပင် တည်း" ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ဆိုသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် ထို (ဒုတိယပြောသော) ရဟန်းအား ဤစကားကို ဆို၏။

"ငါ့သျှင် ထိုအခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါမဟုတ်။

ငါ့သျှင် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ညနေချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် ကျောင်းရိပ်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားကာ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေ လျက် ထိုင်နေသော အခါဝယ် နေ့အခါက နှလုံးသွင်းခဲ့သော သမာဓိ နိမိတ်သည်ပင်လျှင် ထိုရဟန်းအား ကြိမ်ဖန်များစွာ ဖြစ်ပေါ် လာတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုအခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်း အား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါမဟုတ်။

"ငါ့သျှင် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ယံ၌ ထပြီးလျှင် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားကာ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေသော အခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါပင်တည်း" ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် ထို (တတိယပြောသော) ရဟန်းအား ဤစကားကို ဆို၏ -

"ငါ့သျှင် ထိုအခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါမဟုတ်။

င့ါသျှင် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ယံ၌ ထပြီးလျှင် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားကာ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေသော အခါ၌ ထိုရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ဩဇာဖြင့် တည်၏၊ ထိုရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမတော် ကို နှလုံးသွင်းရန် ချမ်းသာ၏။

ထို့ကြောင့် ထိုအခါသည် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါမဟုတ်" ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုသော် အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်ဆို၏-

င့ါသျှင်တို့ ငါသည် ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ နာကြားလိုက်ရ၏၊ မြတ်စွာ ဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူလိုက်ရ၏။

"ရဟန်း စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမျှော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' ထကြွသောင်း ကျန်း၍ ကာမ ရာဂ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက် ဖြစ်ပေါ် လာသော ကာမ ရာဂမှ ထွက်မြောက် ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၌ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ် ၍ ဤသို့ပြောဆိုအပ်၏ -

'ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ကာမ ရာဂ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေရပါ၏၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော ကာမ ရာဂမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား ကာမရာဂကို ပယ်ရန် တရား ဟောတော်မူပါ' ဟု (ပြောဆိုအပ်၏)။

ထိုရဟန်းအား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' ကို ပယ်ရန် တရားဟော၏။

ရဟန်း ဤသည်ကား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် ပဌမ အခါပင်တည်း။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဗျာပါဒ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။

လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ထိနမိဒ္ဓ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။

ပျံလွင့်မှု နောင်တပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။

မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ဝိစိကိစ္ဆာ နှိပ်စက်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။

အကြင် အာရုံ နိမိတ်ကို အစွဲပြု၍ အကြင် အာရုံနိမိတ်ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား အန္တရာယ် မရှိသဖြင့် အာသဝေါတရား ကုန်ခန်း၏၊ ထိုအာရုံ နိမိတ်ကို မသိသောအခါ၌ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ် သော ရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပြောဆိုအပ်၏။

'ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် အကြင် အာရုံနိမိတ်ကို အစွဲပြု၍ အကြင် အာရုံ နိမိတ်ကို နှလုံး သွင်းသူအား အန္တရာယ်မရှိသဖြင့် အာသဝေါ တရားကုန်ခန်း၏၊ ထိုအာရုံ နိမိတ်ကို မသိပါ၊ တောင်းပန် ပါ၏၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန် တရား ဟောတော်မူပါ' ဟု (ပြောဆိုအပ်၏)။

ထိုရဟန်းအား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန် တရားဟော၏။

ရဟန်း ဤသည်ကား စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် ဆဋ္ဌ အခါပင်တည်း။

င့ါ့သျှင်တို့ ငါသည် ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ နာကြားလိုက်ရ၏၊ မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူလိုက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းအား ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အခါတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း" ဟု (နာကြားလိုက်ရ၏၊ ခံယူလိုက်ရ၏ ဟု မိန့်ဆို၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

--- ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် ---၉ - ဥဒါယီသုတ်

၂၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဥဒါယီကို "ဥဒါယီ အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းတို့သည် အဘယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

ဤသို့ မေးတော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်ဥဒါယီသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်ကြိမ် တိုင်အောင်လည်း "ဥဒါယီ အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းတို့သည် အဘယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏၊ နှစ်ကြိမ် တိုင်အောင်လည်း အသျှင်ဥဒါယီသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ် တိုင်အောင်လည်း "ဥဒါယီ အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းတို့သည် အဘယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်လည်း အသျှင် ဥဒါယီသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်ဥဒါယီအား -

"ငါ့သျှင် ဥဒါယီ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား မေးမြန်းတော်မူ၏" ဟု ဆို၏။

င့ါ့သျှင်အာနန္ဒာ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ကြားပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အဖန် ဖန် အောက်မေ့၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကား အဖန်ဖန် အေက်မေ့အပ်သော အကြောင်းပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို "အာနန္ဒာ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ဤဥဒါယီသည် လွန်မြတ်သော (သမာဓိ, ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သော) စိတ်ကို အားထုတ်လျက် မနေသူ ဟု ငါသိ၏" ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။

အာနန္ဒာ အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းတို့သည် အဘယ်မျှ ရှိသနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းတို့သည် ငါးမျိုး ရှိပါကုန်၏။ အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကား အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းပါတည်း၊ ဤသို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေရန် ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အာလောကသညာ 'အလင်းရောင် ဟူသော အမှတ်' ကို နှလုံးသွင်း၏၊ နေ့ဟူသော အမှတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ နေ့အခါ ကဲ့သို့ ညဉ့်အခါ၌ ဖြစ်၏၊ ညဉ့်အခါ ကဲ့သို့ နေ့အခါ၌ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဟင်းလင်းပွင့်၍ (နီဝရဏ) မမြှေးယှက်သော စိတ်ဖြင့် အရောင်အလင်းနှင့် တကွ စိတ်ကို ပွါး၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကား အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းပါတည်း၊ ဤသို့ ပွါးများ အပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရရန် ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးမှ အထက် ဆံပင်ဖျားမှ အောက် ထက်ဝန်း ကျင် အရေပါးအဆုံး ရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိသော ဤကိုယ်ခန္ဓာကို ပင်် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။

"ဤကိုယ်ခန္ဓာ၌ ဆံပင်၊ အမွေး၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ + အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညှို့ + နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုပ် + အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ (ဦးနှောက်) + သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ + မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်သည် ရှိ၏" ဟု (စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကား အဖန်ဖန် အေက်မေ့အပ်သော အကြောင်းပါတည်း၊ ဤသို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် ကာမ၌ စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' ကို ပယ်ရန် ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သေ၍ တစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေ၍ နှစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေ၍ သုံးရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ ဖူးရောင်နေသော သူသေကောင်၊ ရုပ်အဆင်းပျက်လျက် ညိုမဲနေသော သူသေကောင်၊ ပြည်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဖွယ် အပုပ်ရည် ယိုစီးသော သချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာသကဲ့သို့၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင် "ဤငါ၏ ကိုယ်သည်လည်း ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘောဖြစ်လိမ့်မည် သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်"ဟု ဤသို့ နိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ကျီးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော စွန်ရဲတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော လင်းတတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော ခွေးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော မြေခွေးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော ပိုးအမျိုးမျိုးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာသကဲ့သို့၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် "ဤငါ၏ ကိုယ်သည်လည်း ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘောဖြစ်လိမ့်မည် သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်" ဟု ဤသို့ နိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဉပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ရဟန်းသည် အသားအသွေး ရှိသေးသော အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထား၍ အရိုး ဆက်လျက် ရှိသေးသော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို။ပ။ အသားကင်း၍ သွေးတို့ဖြင့် ပေကျံလျက် အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထား၍ အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော သချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို။ပ။ အသွေးအသား ကင်းလျက် အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထား၍ အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော သချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို။ပ။ တစ်နေရာ၌ လက်ရိုး တစ်နေရာ၌ ခြေရိုး တစ်နေရာ၌ ခြေရိုး တစ်နေရာ၌ ခြေရိုး တစ်နေရာ၌ ခြေရိုး တစ်နေရာ၌ ခြေရိုး တစ်နေရာ၌ ခြေရိုး တစ်နေရာ၌ တျောက်ကုန်းရိုး တစ်နေရာ၌ ပခုံးရိုး တစ်နေရာ၌ လည်ပင်းရိုး တစ်နေရာ၌ မေးရိုး တစ်နေရာ၌ သွားရိုး တစ်နေရာ၌ ဦးခေါင်းခွံအားဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း ကင်းကုန်လျက် ထိုထိုအရပ်တို့၌ ကြံပြန့်နေကုန်သော အရိုးတို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့၊ နှစ်လွန်လျက် စုပုံနေသော အရိုးတို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့၊ နှစ်လွန်လျက် စုပုံနေသော အရိုးတို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့၊ ဆွေးမြည့်လျက် အမှုန့် ဖြစ်ကုန်သော အရိုးတို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့၊ မြင်ရာသကဲ့သို့၊ ဆွေးမြည့်လျက် အမှုန့် ဖြစ်ကုန်သော အရိုးတို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့၊ တွေသောဘဲ့သို့၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကို ပင်လျှင်"ဤ ငါ၏ ကိုယ်သည်လည်း ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည် သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်"ဟု ဤသို့ နှိုင်းစာ ၍ ရှု၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကား အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းပါတည်း၊ ဤသို့ ပွါးများ အပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် ငါတကား ဟု ထောင်လွှားသော မာနကို ပယ်ရန် ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သုခဝေဒနာကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထ ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကား အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းပါ တည်း၊ ဤသို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် များစွာသော စိတ်တို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိရန် ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသည်တို့ကား အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းငါးမျိုးတို့ပါ တည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် ဤခြောက်ခုမြောက် ဖြစ်သော အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းကိုလည်း မှတ်လေဦးလော့။

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင် ရှေ့သို့ တက်၏၊ သတိရှိ သည်ဖြစ်၍ သာလျှင် နောက်သို့ ဆုတ်၏၊ သတိရှိသည် ဖြစ်၍ သာလျှင် ရပ်၏၊ ဥတိ ရှိသည် ဖြစ်၍ သာလျှင် ထိုင်၏၊ သတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင် အိပ်၏၊ ဥတိ ရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင် အမှုကို ဆောက် တည်၏၊ အာနန္ဒာ ဤသည်ကား အဖန်ဖန် အောက်မေ့အပ်သော အကြောင်းပင်တည်း၊ ဤသို့ ပွါးများ အပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် သတိရှိရန် အဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိရန် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== ၃ - အနုတ္တရိယဝဂ် === ၁၀ - အနုတ္တရိယသုတ်

၃၀။ ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံး တရားတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမြတ်ဆုံး အမြင်။

အမြတ်ဆုံး အကြား။

အမြတ်ဆုံး လာဘ်။

အမြတ်ဆုံး သိက္ခာ။

အမြတ်ဆုံး လုပ်ကျွေးမှု။

အမြတ်ဆုံး အောက်မေ့မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံး အမြင်မျိုးဟူသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဆင်ရတနာကိုလည်း ကြည့်ရှုရန် သွား၏၊ မြင်းရတနာ ကိုလည်း ကြည့်ရှုရန် သွား၏၊ ပတ္တမြားရတနာကိုလည်း ကြည့်ရှုရန် သွား၏၊ အမြတ် အယုတ်ကိုမူလည်း ကြည့်ရှုရန် သွား၏၊ မှားသော အယူ မှားသော အကျင့်ရှိသော သမဏကိုဖြစ်စေ ငြာဟ္မဏကိုဖြစ်စေ ကြည့်ရှုရန် သွား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအမြင်သည် ရှိ၏၊ ဤအမြင်မျိုးကို မရှိ ဟူ၍ ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ထို (ဆင်ရတနာစသည်ကို) မြင်ရခြင်းသည် ယုတ်သော အမြင်ပင်တည်း၊ ရွာနေသူတို့၏ အမြင်ပင်တည်း၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အမြင်ပင်တည်း၊ အရိယာ မဟုတ်သူတို့၏ အမြင်ပင်တည်း၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်၊ (ဝဋ်ဒုက္ခ၌) ငြီးငွေ့ရန် မဖြစ်၊ ရာဂ ကင်းရန် မဖြစ်၊ ရာဂစသည် ချုပ်ရန် မဖြစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရန် မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါး တရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိရန်မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည်ကား သက်ဝင်သော သဒ္ဓါ သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရားကိုဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကကို ဖြစ်စေ ဖူးမြော်ရန် သွား၏။

ရဟန်းတို့ သက်ဝင်သော သဒ္ဓါ သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရားကိုဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို ဖြစ်စေ အကြင် ဖူးမြော်ရန် သွား၏။ (ထိုသူ၏) ဤဖူးမြော်ရခြင်းမျိုးသည် သတ္တဝါတို့၏ ကိလေသာမှ စင်ကြယ် ရန်၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်ရန်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အမြတ်ဆုံး အမြင်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအမြင်ကို အမြတ်ဆုံး အမြင်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ဤသည်ကား အမြတ်ဆုံး အမြင်တည်း။ အမြတ်ဆုံး အကြားမျိုးဟူသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် စည်တီးသံကိုလည်း ကြားရန် သွား၏၊ စောင်းသံကို လည်း ကြားရန် သွား၏၊ သီချင်း ဆိုသံကိုလည်း ကြားရန် သွား၏၊ `မတ်သော အသံ ယုတ်သော အသံတို့ကိုလည်း ကြားရန် သွား၏၊ မှားသော အယူ မှားသော အကျင့်ရှိသော သမဏ၏ လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏ၏ လည်းကောင်း တရားကိုလည်း ကြားရန် သွား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤကြားခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏၊ ဤသို့ ကြားခြင်းမျိုးကို မရှိဟူ၍ ငါ မဆို၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့သော ကြားခြင်းမျိုးသည် ယုတ်သော အကြား တည်း၊ ရွာနေသူတို့၏ အကြားပင်တည်း၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အကြားပင်တည်း၊ အရိယာမဟုတ် သူတို့၏ အကြားပင်တည်း၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်၊ (ဝဋ်ဒုက္ခ၌) ငြီးငွေ့ရန် မဖြစ်၊ ရာဂ ကင်းရန် မဖြစ်၊ ရာဂ စ သည် ချုပ်ရန် မဖြစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရန် မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါး တရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိရန် မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည်ကား သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရား၏ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား တပည့်သာဝက၏ လည်းကောင်း တရားတော်ကို ကြားနာရန် သွား၏။

ရဟန်းတို့ သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန် မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရား၏ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား တပည့် သာဝက၏ လည်းကောင်း တရားတော်ကို အကြင် ကြားနာရန် သွား၏၊ (ထိုသူ၏) ဤအကြား မျိုးသည် သတ္တဝါတို့၏ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်ရန်၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ချုပ်ရန်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အမြတ်ဆုံး အကြား ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကြားကို အမြတ်ဆုံး အကြားဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ဤသည်ကား အမြတ်ဆုံး အမြင် အမြတ်ဆုံး အကြားပေတည်း။

အမြတ်ဆုံး လာဘ် ဟူသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သားလာဘ်ကိုလည်း ရ၏၊ မယားလာဘ်ကိုလည်း ရ၏၊ ဥစ္စာလာဘ်ကိုလည်း ရ၏၊ မြတ်သောလာဘ် ယုတ်သော လာဘ်ကိုလည်း ရ၏၊ မှားသော အယူ မှား သော အကျင့်ရှိသော သမဏ၌ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏ၌ ဖြစ်စေ ယုံကြည်မှု သဋ္ဌါ'ကို ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလာဘ်မျိုးသည် လှတ်သော လာဘ်တည်း၊ ရွာနေသူတို့၏ လာဘ်ပင်တည်း၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ လာဘ်ပင်တည်း၊ အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ လာဘ်ပင်တည်း၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်၊ (ဝဋ်ဒုက္ခ၌) ငြီးငွေ့ရန် မဖြစ်၊ ရာဂ ကင်းရန် မဖြစ်၊ ရာဂ စသည် ချုပ်ရန် မဖြစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရန် မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါး တရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိရန် မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည်ကား သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရား၌ ဖြစ်စေ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်သာဝက၌ ဖြစ်စေ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားကို ရ၏။

ရဟန်းတို့ သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရား၌ ဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက၌ ဖြစ်စေ အကြင် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားကို ရ၏။ (ထိုသူ၏) ဤလာဘ်မျိုးသည် သတ္တဝါတို့၏ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်ရန်၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ချုပ်ရန်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လာဘ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလာဘ်ကို အမြတ်ဆုံး လာဘ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤသည်ကား အမြတ်ဆုံး အမြင် အမြတ်ဆုံး အကြား အမြတ်ဆုံး လာဘ်ပေတည်း။

အမြတ်ဆုံး သိက္ခာဟူသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဆင်စီးအတတ်ကိုလည်း သင်ယူ၏၊ မြင်းစီးအတတ်ကို လည်း သင်ယူ၏၊ ရထားစီး အတတ်ကိုလည်း သင်ယူ၏၊ လေးပစ် အတတ်ကိုလည်း သင်ယူ၏၊ မြတ်သော အတတ် ယုတ်သော အတတ်ကိုလည်း သင်ယူ၏၊ မှားသော အယူ မှားသော အကျင့်ရှိသော သမဏ၏ လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ၏ လည်းကောင်း မှားသော အကျင့်ကို သင်ယူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသင်ယူမှုမျိုးသည် ရှိ၏၊ ဤသင်ယူမှုမျိုးကို မရှိဟူ၍ ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော သင်ယူမှုမျိုးသည် ယုတ်သော သင်ယူမှုပင်တည်း၊ ရွာသူတို့၏ သင်ယူမှုပင်တည်း၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ သင်ယူမှုပင်တည်း၊ အရိယာ မဟုတ် သူတို့၏ သင်ယူမှုပင်တည်း၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်၊ (ဝဋ်ဒုက္ခ၌) ငြီးငွေ့ ရန် မဖြစ်၊ ရာဂ ကင်းရန် မဖြစ်၊ ရာဂစသည် ချုပ်ရန် မဖြစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရန် မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါး တရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိရန်မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည်ကား သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သစ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာ'၌ လွန်ကဲသော သီလကိုလည်း သင်ယူ၏၊ လွန်ကဲသော သမာဓိကို လည်း သင်ယူ၏၊ လွန်ကဲသော ပညာကိုလည်း သင်ယူ၏။

ရဟန်းတို့ သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာ' ၌ လွန်ကဲသော သီလကိုလည်း အကြင်သင်ယူ၏၊ လွန်ကဲသော သမာဓိကိုလည်း အကြင် သင်ယူ၏၊ လွန်ကဲသော သမာဓိကိုလည်း အကြင် သင်ယူ၏၊ လွန်ကဲသော ပညာကိုလည်း အကြင် သင်ယူ၏၊ (ထိုသူ၏) ဤသင်ယူမှုမျိုးသည် သတ္တဝါတို့၏ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်ရန်၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်ရန်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အမြတ်ဆုံး သင်ယူမှုဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသင်ယူမှုကို အမြတ်ဆုံးသိက္ခာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဤသည်ကား အမြတ်ဆုံး အမြင် အမြတ်ဆုံး အကြား အမြတ်ဆုံး လာဘ် အမြတ်ဆုံး သိက္ခာပင် တည်း။

အမြတ်ဆုံး လုပ်ကျွေးမှုမျိုးသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မင်းကိုလည်း လုပ်ကျွေး၏၊ ပုဏ္ဏားကိုလည်း လုပ်ကျွေး၏၊ သူဌေး သူကြွယ်ကိုလည်း လုပ်ကျွေး၏၊ မြတ်သောသူ ယုတ်သော သူကိုလည်း လုပ်ကျွေး၏၊ မှားသော အယူမှားသော အကျင့်ရှိသော သမဏကိုဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏကိုဖြစ်စေ လုပ်ကျွေး၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလုပ်ကျွေးမှုမျိုးသည် ရှိ၏၊ ဤလုပ်ကျွေးမှုမျိုးကို မရှိဟူ၍ ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော လုပ်ကျွေးမှုသည် ယုတ်ညံ့သော လုပ်ကျွေးမှုပင်တည်း၊ ရွာသူတို့၏ လုပ်ကျွေးမှုပင်တည်း၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ လုပ်ကျွေးမှုပင်တည်း၊ အရိယာ မဟုတ်သူတို့၏ လုပ်ကျွေးမှုပင် တည်း၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်၊ (ဝဋ်ဒုက္ခ၌) ငြီးငွေ့ရန် မဖြစ်။ပ။ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည်ကား သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဖြစ်စေ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို ဖြစ်စေ လုပ်ကျွေး၏။

ရဟန်းတို့ သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရားကိုဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို ဖြစ်စေ အကြင် လုပ်ကျွေး၏။ ထိုသူ၏ ဤလုပ်ကျွေးမှုမျိုးသည် သတ္တဝါတို့၏ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်ရန်၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်ရန်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လုပ်ကျွေးမှုဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလုပ်ကျွေးမှုကို အမြတ်ဆုံး လုပ်ကျွေးမှု ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဤသည်ကား အမြတ်ဆုံး အမြင် အမြတ်ဆုံး အကြား အမြတ်ဆုံး လာဘ် အမြတ်ဆုံး သိက္ခာ အမြတ်ဆုံး လုပ်ကျွေးမှု ပင်တည်း။

အမြတ်ဆုံး အောက်မေ့မှုသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သားသမီးရမှုကိုလည်း အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏၊ မယားရမှုကိုလည်း အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏၊ ဥစ္စာရမှုကိုလည်း အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏၊ မြတ်သော လာဘ် ယုတ်သော လာဘ်ကိုလည်း အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏၊ မှားသော အယူ မှားသော အကျင့်ရှိသော သမဏကိုဖြစ်စေ ငြာဟ္မဏကိုဖြစ်စေ အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သော အဖန်ဖန် အောက်မေ့မှု မျိုးသည် ရှိ၏၊ ဤအောက်မေ့မှုမျိုးကို မရှိဟူ၍ ငါမဆို။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော အောက်မေ့မှုမျိုးသည် ယုတ်သော အောက်မေ့မှုပင်တည်း၊ ရွာသူ တို့၏ အောက်မေ့မှုပင်တည်း၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အောက်မေ့မှုပင်တည်း၊ အရိယာ မဟုတ်သူတို့၏ အောက်မေ့မှုပင်တည်း၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်၊ (ဝဋ်ဒုက္ခ၌) ငြီးငွေ့ရန် မဖြစ်၊ ရာဂ ကင်းရန် မဖြစ်၊ ရာဂ စသည် ချုပ်ရန် မဖြစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရန် မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးတရားကို) ထိုးထွင်း၍ သိရန် မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည်ကား သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို ဖြစ်စေ အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။

ရဟန်းတို့ သက်ဝင်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်သော ချစ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ စင်စစ် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာ အလွန် ကြည်ညိုလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို ဖြစ်စေ အကြင် အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏၊ (ထိုသူ၏) ဤအောက်မေ့မှုမျိုးသည် သတ္တဝါတို့၏ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်ရန်၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်ရန်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အမြတ်ဆုံး အောက်မေ့မှု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအောက်မေ့မှုကို အမြတ်ဆုံး အောက်မေ့မှု ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အမြတ်ဆုံး တရား ခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူတို့သည် အမြတ်ဆုံး အမြင် အမြတ်ဆုံး အကြား အမြတ်ဆုံး လာဘ်ကို ရသည် ဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံး သင်ယူမှု၌ မွေ့လျော်ပြီးလျှင် အမြတ်ဆုံး လုပ်ကျွေးမှု၌ တည်လျက် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'နှင့် ယှဉ်သော ဘေးကင်း၍ မသေရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်စေတတ်သည့် အမြတ်ဆုံး အောက်မေ့ မှုကို ပွါးများကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မမေ့မလျော့မှု၌ ဝမ်းမြောက်ကုန် ရင့်ကျက်သော ပညာရှိကုန် သီလကို စောင့်ရှောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ စင်စစ် ဆင်းရဲဒုက္ခ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို လျောက်ပတ်သော အခါ၌ သိကြလေ ကုန်သတည်း။

ဒသမသုတ်။ သုံးခုမြောက် အနုတ္တရိယဝဂ် ပြီး၏။

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၁ - သေခသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်မှု၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်မထားခြင်း။

စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည် မသိခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်မှု၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အပေါင်းအဖော်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးပိတ်ထားခြင်း။

စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၂ - ပဌမ အပရိဟာနသုတ်

၃၂။ ထိုအခါ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်း တောက်ပစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေခြင်း။

တရား၌ ရိုသေခြင်း။

သံဃာ၌ ရိုသေခြင်း။

အကျင့် 'သိက္ခာ'၌ ရိုသေခြင်း။

မမေ့မလျော့မှု၌ ရိုသေခြင်း။

အစေ့အစပ် ပြုမှု၌ ရိုသေခြင်း တို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် လိုက်လျောတော်မူ၏။

ထိုအခါ ထိုနတ်သားသည် "ငါ၏ (စကားကို) မြတ်စွာဘုရား နှစ်သက် လိုက်လျောတော် မူ၏" ဟု သိ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌ပင် ပျောက်ကွယ်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်း တောက်ပစေ လျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရှိသေခြင်း။

တရား၌ ရိုသေခြင်း။

သံဃာ၌ ရိုသေခြင်း။

အကျင့် 'သိက္ခာ' ၌ ရိုသေခြင်း။

မမေ့မလျော့မှု 'အပ္ပမာဒ' ၌ ရိုသေခြင်း။

အစေ့အစပ် ပြုမှု 'ပဋိသန္တာရ' ၌ ရိုသေခြင်း တို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး လျက် အရိုအသေ ပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ပျောက်ကွယ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော၊ တရား၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော၊ သံဃာ၌လည်း ထက်သန်စွာ ရိုသေခြင်း ရှိသော၊ မမေ့မလျော့ခြင်း၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော၊ အစေ့အစပ် ပြုခြင်း၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည် ဆုတ်ယုတ်ရန် မထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်၏ အနီး၌ သာလျှင် ဖြစ်၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၃ - ဒုတိယ အပရိဟာနသုတ်

၃၃။ ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်း တောက်ပစေ လျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေခြင်း။

တရား၌ ရှိသေခြင်း။

သံဃာ၌ ရိုသေခြင်း။

အကျင့် 'သိက္ခာ' ၌ ရိုသေခြင်း။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' ၌ ရိုသေခြင်း။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' ၌ ရိုသေခြင်း တို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ ဤစကားကို လျှောက်ထားပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ပျောက်ကွယ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော၊ တရား၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော၊ သံဃာ၌လည်း ထက်သန်စွာ ရိုသေခြင်း ရှိသော၊ အရှက် အကြောက်နှင့် ပြည့်စုံ၍ တုပ်ဝပ်ခြင်း ရိုသေခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည် ဆုတ်ယုတ်ရန် မထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်၏ အနီး၌ သာလျှင် ဖြစ်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝင် ===

၄ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၃၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်လျက် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူသော အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား -

"သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု အဘယ်နတ်တို့အား ဤသို့သော အသိဉာဏ် ဖြစ်ပါ သနည်း ဟူ၍ စိတ်အကြံ ဖြစ်တော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ တိဿမည်သော ရဟန်းသည် ယခုပင် ကွယ်လွန်သည် ဖြစ်၍ ဗြဟ္မာ့ဘုံတစ်ခုသို့ ရောက် ၏၊ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌လည်း "တိဿဗြဟ္မာသည် တန်ခိုးကြီး၏၊ အာနုဘော်ကြီး၏" ဟု ထိုဗြဟ္မာတို့ သိကြ ကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်း ကောင်း ထို့အတူ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ ကွယ်ခဲ့၍ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ထင်ရှား ဖြစ်လေ၏၊ တိဿဗြဟ္မာ သည် အဝေးမှ ကြွလာသော အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မြင်၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ဤစကားကို လျှောက်၏။

"အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် လာပါလော့၊ အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် အသျှင်မြတ်၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်းပါတည်း၊ အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် ဤဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ကြွလာခြင်း၏ အလှည့်ကို ကြာမြင့်မှပင် ပြုဘိ၏၊ အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် ထိုင်တော်မူပါ၊ ဤသည်ကား ခင်းထားပြီးသော နေရာ ပါတည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

တိဿဗြဟ္မာသည်လည်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော တိဿဗြဟ္မာအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် -

တိဿ "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန် ၏၊္ဘ ထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု အဘယ်နတ်တို့အား အသိဉာဏ် ဖြစ်ပါသနည်း ဟု မေး၏။ အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့အား "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ် သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

တိဿစာတုမဟာရာဇ်နတ် အားလုံးတို့အား "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု ဤသို့ အသိ ဉာဏ် ဖြစ်ပါသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု စာတုမဟာရာဇ်နတ် အားလုံးတို့အား ဤသို့ အသိဉာဏ် မဖြစ်ပါ။

အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် ဘုရား တရား သံဃာ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် မပြည့်စုံကြကုန်သော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှစ်သက်အပ်သည့် သီလတို့နှင့် မပြည့်စုံကုန်သော စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့အား "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် မဖြစ်ပါ။

အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် ဘုရား တရား သံဃာ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှစ်သက်အပ်သည့် သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့အား "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

တိဿ "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန် ၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဤသို့ အသိဉာဏ်သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့ အား သာလျှင် ဖြစ်ပါသလော၊ ထိုသို့မဟုတ် တာဝတိံသာနတ်တို့အားလည်း။ပ။ ယာမာနတ်တို့အား လည်း။ပ။ တုသိတာနတ်တို့အားလည်း။ပ။ နိမ္မာနရတိနတ်တို့အားလည်း။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့ အားလည်း "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဤသို့ အသိဉာဏ်သည် ဖြစ်ပါသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်မြတ် "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဤသို့ အသိဉာဏ်သည် ပရနိမ္မိတဝသ ဝတ္တီနတ်တို့အားလည်း ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

တိဿ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ် အားလုံးတို့အား "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပါသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့ အားလုံး တို့အား ဤသို့ အသိဉာဏ် မဖြစ်ပါ။

အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် ဘုရား တရား သံဃာ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် မပြည့်စုံကြကုန်သော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှစ်သက်အပ်သည့် သီလတို့နှင့် မပြည့်စုံကုန်သော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့အား "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် မဖြစ်ပါ။

အသျှင်မြတ် မောဂ္ဂလာန် ဘုရား တရား သံဃာ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှစ်သက်အပ်သည့် သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့အား "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်သည် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ကိန်းသေ မြဲကုန်၏၊ အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိကုန်၏" ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် တိဿဗြဟ္မာလျှောက်သော စကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်း ကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထို့အတူ သာလျှင် ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ကွယ်ပျောက်ခဲ့၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ထင်ရှားဖြစ်လေ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၅ - ဝိဇ္ဇာဘာဂိယသုတ်

၃၅။ ရဟန်းတို့ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ၏ အဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့ တည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အနိစ္စသညာ၊ အနိစ္စ၌ ဒုက္ခဟု မှတ်ထင်မှု သညာ၊ ဒုက္ခ၌ အနတ္တဟု မှတ်ထင်မှု သညာ၊ ပဟာန သညာ၊ ဝိရာဂသညာ၊ နိရောဓသညာတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ၏ အဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

_____

=== ၄ - ဒေဝတာဝင် ===

၆ - ဝိဝါဒမူလသုတ်

၃၆။ ရဟန်းတို့ ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမျက် ထွက်တတ်၏၊ ရန်ပြိုး ဖွဲ့တတ်၏၊ အမျက် ထွက်တတ် ရန်ပြုံး ဖွဲ့တတ်သော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌လည်း ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ တရားတော်၌လည်း ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သံဃာတော်၌လည်း ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌လည်း ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိ။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုမရှိ တရားတော်၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိ သံဃာတော်၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော အကျင့်သိက္ခာ၌ ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာ၌ ငြင်းခုံခြင်းကို ဖြစ်စေ၏၊ ယင်းငြင်းခုံခြင်းသည် လူအများ အစီးအပွါးမဲ့ရန် လူအများ ချမ်းသာ မဲ့ရန် ဖြစ်၏၊ နတ်လူတို့ အကျိုးစီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို သင်တို့သည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ ဖြစ်စေ အကယ်၍ မြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ တွေ့မြင်ကုန်သော် မကောင်း သော ထိုငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ပယ်ရန် လုံ့လ ပြုကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ ဖြစ်စေ အကယ်၍ မတွေ့မြင် ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မတွေ့မြင်ကုန်သော် မကောင်းသော ထိုငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို စိမိသန္တာန်

ဤသို့ ကျင့်သည်ရှိသော် မကောင်းသော ထိုငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ပယ်သည် မည်၏၊ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် မကောင်းသော ထိုငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွါးစေ သည်မည်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်၏၊ အပြိုင် ပြုတတ်၏။ပ။ ငြူစူတတ်၏၊ ဝန်တိုတတ်၏၊ စဉ်းလဲတတ်၏၊ လှည့်ပတ်တတ်၏၊ မကောင်းသော အလိုရှိ၏၊ မှားသော အယူရှိ၏၊ မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် စွဲလမ်းတတ်၏၊ မိမိအယူကို မြဲစွာ ယူတတ်၏၊ စွန့်လွှတ် နိုင်ခဲ၏။

ရဟန်းတို့ မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် စွဲလမ်းတတ်သူ မိမိအယူကို မြဲစွာ ယူတတ်သူ စွန့်လွှတ် နိုင်ခဲသူ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌လည်း ရိုသေ တုပ်ဝပ်မှု မရှိ၊ တရားတော်၌လည်း ရိုသေ တုပ်ဝပ်မှု မရှိ၊ သံဃာတော်၌လည်း ရိုသေ တုပ်ဝပ်မှု မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌လည်း ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိ။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိ တရားတော်၌လည်း ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိ သံဃာတော်၌လည်း ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော အကျင့်သိက္ခာ၌လည်း ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိသည့် ရဟန်းသည် သံဃာ့ဘောင်၌ ငြင်းခုံခြင်းကို ဖြစ်စေ၏၊ ယင်းငြင်းခုံခြင်းသည် လူအများ အစီးအပွါးမဲ့ရန် လူအများ ချမ်းသာမဲ့ရန် ဖြစ်၏၊ နတ်လူတို့ အကျိုးစီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၊ အကယ်၍ တွေ့မြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ တွေ့မြင်ကုန်သော် မကောင်းသော ထိုငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ပယ်ရန် လုံ့လကို ပြုကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၊ အကယ်၍ မတွေ့မြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မတွေ့မြင်ကုန်သော် မကောင်းသော ထိုငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွါးစေရန် ကျင့်ကုန်လော့၊ ဤသို့ ကျင့်ကုန်သည် ရှိသော် မကောင်းသော ထိုငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ပယ်သည် မည်၏၊ ဤသို့ ပယ်သည် ရှိသော် မကောင်းသော ထိုငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွါးစေသည် မည်၏၊ ရဟန်းတို့ ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်း ရင်းတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

--- ၄ - ဒေဝတာဝင် ---၇ - ဒါန (ဆဠင်္ဂဒါန) သုတ်

၃၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုစဉ်အခါ ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့နေ နန္ဒမာတာဥပါသိကာမ သည် သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန် အမျူးရှိသော ရဟန်းသံဃာ၌ အင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အလျှုကို တည်စေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ် မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစကျွ' အဘိညာဉ်မျက်စိဖြင့် သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန် အမှူးရှိသော ရဟန်း သံဃာ၌ အင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အလှူကို တည်စေသော ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့နေ နန္ဒမာတာ ဥပါသိကာမကို မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ -

"ရဟန်းတို့ ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့နေ ဤနန္ဒမာတာဥပါသိကာမသည် သာရိပုတြာမောဂ္ဂလာန် အမှူး ရှိသော ရဟန်း သံဃာ၌ အင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အလှူကို တည်စေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အလှူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ပေးလှူတတ်သူ 'ဒါယကာ' ၏ အင်္ဂါသုံးပါး၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အင်္ဂါသုံးပါးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ပေးလှူတတ်သူ 'ဒါယကာ' ၏ အင်္ဂါသုံးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ပေးလှူတတ်သူ 'ဒါယကာ'သည် မပေးလှူမီ ဝမ်းမြောက်၏၊ ပေးလှူ စဉ် စိတ်ကို ကြည်လင်စေ၏၊ ပေးလှူပြီးနောက် နှစ်သက်၏။

ဤသည်တို့ကား ပေးလှူတတ်သူ 'ဒါယကာ' ၏ အင်္ဂါသုံးပါးတို့တည်း။

အလျှခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အင်္ဂါသုံးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တပ်မက်ခြင်း'ရာဂ' ကင်းကုန်၏၊ သို့မဟုတ် ရာဂ ကင်းရန်မူလည်း ကျင့်ကုန်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းကုန်၏၊သို့မဟုတ် ဒေါသ ကင်းရန်မူလည်း ကျင့်ကုန်၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းကုန်၏၊ သို့မဟုတ် မောဟ ကင်းရန်မူလည်း ကျင့်ကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား ပေးလှူတတ်သူ 'ဒါယကာ' ၏ အင်္ဂါသုံးပါး၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အင်္ဂါသုံးပါးတို့ တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အလှူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ အင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အလှူ၌ "ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ကောင်းမှု အထု ကုသိုလ် အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ကောင်းမှု အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို ယူခြင်းငှါ မလွယ်ကူချေ၊ စင်စစ်သော်ကား မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းရှည်နိုင်သော ကောင်းမှု ကုသိုလ် အစုကြီး ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစားပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှ လောက် ကွမ်းစား အရာ ပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစား အထောင် ပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစား အသိန်း ပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေ၏ ပမာဏကို ယူခြင်းငှါ မလွယ်ကူချေ၊ စင်စစ်သော်ကား မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းရှည့် နိုင်သော ကြီးစွာသော ရေအစု ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ဤအင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အလှူ၌ "ဤမျှလောက်သော ကောင်းမှု အထု ကုသိုလ် အယဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ကောင်းမှု၏ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ကူချေ၊ စင်စစ်သော်ကား မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးစွာသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်အစု ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မပေးလျှမြီကပင် ဝမ်းမြောက်၏၊ ပေးလှှူစဉ် စိတ်ကို ကြည်လင်စေ၏၊ ပေးလှှူပြီးနောက်၌ နှစ်သက် ၏၊ ဤသည်ကား အလှူ၏ ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ရာဂ ဒေါသ မောဟ ကင်းကုန်, အာသဝေါ မရှိကုန်, ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို စောင့်ရှောက်ကုန်, မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အလှူ၏ ပြည့်စုံသော လယ်မြေ မည်၏။ ကိုယ်တိုင် (လက် ခြေ ခံတွင်းတို့ကို) ဆေးကြော၍ မိမိလက်တို့ဖြင့် ပေးလှူသောကြောင့် မိမိ၏ ထိုအလှူသည် တမလွန် လောက၌ ကြီးသော အကျိုးရှိ၏။ လျင်သော ဉာဏ်ရှိသော၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသည့် ပညာရှိသည် (လာဘ, မစ္ဆေရ စသည်မှ) လွတ်သောစိတ်ဖြင့် ဤသို့ လှူဒါန်းသောကြောင့် ဆင်းရဲ မရှိ ချမ်းသာသော နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရလေသတည်း။

သတ္တမသုတ်။

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၈ - အတ္တကာရီသုတ်

၃၈။ ထိုအခါ၌ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် မြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည်ကား 'မိမိပြုအပ်သော ကိစ္စသည် မရှိ၊ သူတစ်ပါး ပြုအပ်သော ကိစ္စသည် မရှိ' ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ ရှိပါသည်၊ ဤသို့ ယူလေ့ ရှိပါသည်" ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိသူ ဤသို့ ယူလေ့ရှိသူကို မြင်လည်း မမြင်ဖူး၊ ကြားလည်း မကြားဖူး၊ မိမိသည် ရှေ့သို့ တက်ပါလျက် မိမိသည် နောက်သို့ ဆုတ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် "မိမိပြုသော ကိစ္စသည် မရှိ၊ သူတစ်ပါးပြုသော ကိစ္စသည် မရှိ" ဟု ဤသို့ ဆိုဘိသနည်း။

ပုဏ္ဏား ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။

ရှေးဦးစွာ အားထုတ်မှုသဘော 'အာရဗ္တဓာတ်' သည် ရှိသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ရှိပါ၏။

ရှေးဦးစွာ အားထုတ်မှု သဘော 'အာရဗ္တဓာတ်' ရှိလျှင် ရှေးဦးစွာ အားထုတ်မှု သဘော 'အာရဗ္တ ဓာတ်' နှင့် ပြည့်စုံသော သတ္တဝါတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှိပါ၏။

ပုဏ္ဏား ရှေးဦးစွာ အားထုတ်မှု သဘော 'အာရဗ္ဘဓာတ်' ရှိလျှင် ရှေးဦးစွာ အားထုတ်မှု သဘော 'အာရဗ္ဘဓာတ်'နှင့် ပြည့်စုံသော သတ္တဝါတို့သည် ထင်ရှားကုန်၏၊ ဤသည်ပင် သတ္တဝါတို့၏ မိမိပြုသော ကိစ္စတည်း၊ ဤသည်ပင် သူတစ်ပါးတို့ ပြုသော ကိစ္စတည်း။

ပုဏ္ဏား ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ (ပျင်းရိခြင်းမှ) ထွက်မြောက်မှု သဘော 'နိက္ကမ ဓာတ်' သည် ရှိသလော။ပ။

အဆင့်ဆင့် အားထုတ်မှု သဘော 'ပရက္ကမဓာတ်' သည် ရှိသလော။

အားအစွမ်း ဟု ဆိုအပ်သော သဘော 'ထာမဓာတ်' သည် ရှိသလော။

တည်ခြင်း သဘော 'ဌိတိဓာတ်' သည် ရှိသလော။

လွန်စွာ အားထုတ်မှု သဘော 'ဥပက္ကမဓာတ်' သည် ရှိသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှိပါ၏။

လွန်စွာ အားထုတ်မှု သဘော 'ဥပက္ကမဓာတ်' ထင်ရှားရှိလျှင် လွန်စွာ အားထုတ်မှု သဘော 'ဥပက္ကမဓာတ်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထင်ရှား ရှိပါကုန်၏။

ပုဏ္ဏား လွန်စွာ အားထုတ်မှု သဘော 'ဥပက္ကမဓာတ်'ရှိလျှင် လွန်စွာ အားထုတ်မှု သဘော 'ဥပက္ကမဓာတ်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သတ္တဝါတို့ ထင်ရှားကုန်၏၊ ဤသည်ပင် သတ္တဝါတို့၏ မိမိ ပြုအပ် သော ကိစ္စတည်း၊ ဤသည်ပင် သူတစ်ပါး ပြုအပ်သော ကိစ္စတည်း။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိသူ ဤသို့ ယူလေ့ရှိသူကို မြင်လည်း မမြင်ဖူး၊ ကြားလည်း မကြားဖူး၊ မိမိသည် ရှေ့သို့ တက်ပါလျက် မိမိသည် နောက်သို့ ဆုတ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် "မိမိပြုသော ကိစ္စသည် မရှိ၊ သူတစ်ပါးပြုသော ကိစ္စသည် မရှိ" ဟု ဤသို့ ဆိုဘိသနည်း။

အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော 'ဥပါသကာ' ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝင် === ၉ - နိဒါနသုတ်

၃၉။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော) ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့နည်း။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

လိုချင်မှု 'လောဘ' သည် ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတည်း။

အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' သည် ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတည်း။

တွေဝေမှု 'မောဟ' သည် ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ လိုချင်မှု 'လောဘ' ကြောင့် မလိုချင်မှု 'အလောဘ' မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား လိုချင်မှု 'လောဘ' ကြောင့် လိုချင်မှု 'လောဘ' သာလျှင် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကြောင့် အမျက်မထွက်မှု 'အဒေါသ' မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ် သော်ကား အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကြောင့် အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' သာလျှင် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တွေဝေမှု 'မောဟ' ကြောင့် မတွေဝေမှု 'အမောဟ' မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား တွေဝေမှု 'မောဟ' ကြောင့် တွေဝေမှု 'မောဟ' သာလျှင် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လိုချင်မှု 'လောဘ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံ၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံ၊ တွေဝေမှု 'မောဟ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံတို့ကြောင့် နတ်တို့ကို မတွေ့မြင်ရကုန်၊ လူတို့ကို မတွေ့မြင် ရကုန်၊ အခြား တစ်စုံတစ်ခုသော သုဂတိဘုံတို့ကိုလည်း မတွေ့မြင်ရကုန်။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား လိုချင်မှု 'လောဘ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံ၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံ၊ တွေဝေမှု 'မောဟ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံတို့ကြောင့် ငရဲဘုံကို တွေ့မြင်ရ၏၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ပြိတ္တာဘုံကို တွေ့မြင်ရ၏၊ အခြား တစ်စုံတစ်ခုသော ဒုဂ္ဂတိဘုံတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော) ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတို့ သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်သုံး မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မလိုချင်မှု'အလောဘဲ သည် ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတည်း။

အမျက်မထွက်မှု 'အဒေါသ' သည် ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတည်း။

မတွေဝေမှု 'အမောဟ' သည် ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ မလိုချင်မှု 'အလောဘ' ကြောင့် လိုချင်မှု 'လောဘ' မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား မလိုချင်မှု 'အလောဘ' ကြောင့် မလိုချင်မှု 'အလောဘ' သာလျှင် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အမျက်မထွက်မှု 'အဒေါသ' ကြောင့် အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ် သော်ကား အမျက်မထွက်မှု 'အဒေါသ' ကြောင့် အမျက်မထွက်မှု 'အဒေါသ' သာလျှင် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မတွေဝေမှု 'အမောဟ' ကြောင့် တွေဝေမှု 'မောဟ' မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား မတွေဝေမှု 'အမောဟ' ကြောင့် မတွေဝေမှု 'အမောဟ' သာလျှင် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မလိုချင်မှု 'အလောဘ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံ၊ အမျက်မထွက်မှု 'အဒေါသ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံ၊ မတွေဝေမှု 'အမောဟ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံတို့ကြောင့် ငရဲဘုံကို မတွေ့မြင်ရ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံကို မတွေ့မြင်ရ၊ ပြိတ္တာဘုံကို မတွေ့မြင်ရ၊ အခြား တစ်စုံတစ်ခုသော ဒုဂ္ဂတိဘုံတို့ကိုလည်း မတွေ့မြင်ရကုန်။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား မလိုချင်မှု 'အလောဘ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံ၊ အမျက်မထွက်မှု 'အဒေါသ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံ၊ မတွေဝေမှု 'အမောဟ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကံတို့ကြောင့် နတ်တို့ကို တွေ့မြင် ရကုန်၏၊ လူတို့ကို တွေ့မြင်ရကုန်၏၊ အခြား တစ်စုံတစ်ခုသော သုဂတိ ဘုံဘဝတို့ကိုလည်း တွေ့မြင်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော) ကံတို့ ဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းတို့ သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

---- ၄ - ဒေဝတာဝင် ----၁ဝ - ကိမိလသုတ်

၄၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိမိလမြို့ ဝါးတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်ကိမိလမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည် ရှိသော် သာသနာတော် ကြာရှည်စွာ မတည်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက် ၏။

ကိမိလ ဤသာသနာတော်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည် ရှိသော် ရဟန်း ရဟန်း မိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့သည် -

မြတ်စွာဘုရား၌ မရိုမသေ မတုပ်မဝပ် နေကုန်၏။

တရားတော်၌ မရိုမသေ မတုပ်မဝပ် နေကုန်၏။

သံဃာတော်၌ မရိုမသေ မတုပ်မဝပ် နေကုန်၏။

အကျင့် 'သိက္ခာ' ၌ မရိုမသေ မတုပ်မဝပ် နေကုန်၏။

မမေ့မလျော့ခြင်း 'အပ္ပမာဒ' ၌ မရိုမသေ မတုပ်မဝပ် နေကုန်၏။

အစေ့အစပ် ပြုမှု 'ပဋိသန္တာရ' ၌ မရိုမသေ မတုပ်မဝပ် နေကုန်၏။

ကိမိလ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည် ရှိသော် သာသနာတော် ကြာမြင့်စွာ မတည်နိုင် ခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည် ရှိသော် သာသနာတော် ကြာမြင့်စွာ တည်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက် ၏)။

ကိမိလ ဤသာသနာတော်၌ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည် ရှိသော် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့သည် -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိလျက် နေကုန်၏။ တရားတော်၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိလျက် နေကုန်၏။ သံဃာတော်၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိလျက် နေကုန်၏။ အကျင့် 'သိက္ခာ' ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိလျက် နေကုန်၏။ မမေ့မလျော့ခြင်း 'အပ္ပမာဒ' ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိလျက် နေကုန်၏။ အစေ့အစပ် ပြုမှု 'ပဋိသန္တာရ' ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိလျက် နေကုန်၏။ ကိမိလ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည် ရှိသော် သာသနာတော် ကြာမြင့်စွာ တည်နိုင်ခြင်း ၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် === ၁၁ - ဒါရုက္ခန္ဓသုတ်

၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းတော်မူသည် ရှိသော် တစ်ခုသော အရပ်၌ ကြီးစွာသော သစ်တုံးကို မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို -

"ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသစ်တုံးကြီးကို မြင်ကုန်၏လော" ဟု မေး၏။

င့ါ့သျှင် မြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ အလိုရှိခဲ့လျှင် တန်ခိုး အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းသည် ဤသစ်တုံးကြီးကို မြေ ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာ၏၊ ထိုသို့ နှလုံးသွင်းရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် (ခက်မာမှု) ပထဝီကို အမှီပြု၍ တန်ခိုး အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းသည် ဤသစ်တုံးကြီးကို မြေ ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာ၏၊ ထို (ခက်မာမှု) ပထဝီဓာတ်သည် ဤသစ်တုံးကြီး၌ ရှိ၏။

င့ါသျှင်တို့ အလိုရှိခဲ့လျှင် တန်ခိုး အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းသည် ဤသစ်တုံးကြီးကို ရေ ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာ၏။ပ။

မီး ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာ၏။

လေ ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာ၏။

တင့်တယ်၏ ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာ၏။

မတင့်တယ်၏ ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာ၏၊ ထိုသို့ နှလုံးသွင်းရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင် မတင့်တယ်ခြင်း 'အသုဘဓာတ်' ကို အမှီပြု၍ တန်ခိုး အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံ

င့ါသျှင်တို့ အကြင် မတင့်တယ်ခြင်း အသုဘဓာတ် ကို အမှီပြု၍ တန်ခိုး အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံ သော၊ စိတ်၏ လေ့လာခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းသည် ဤသစ်တုံးကြီးကို မတင့်တယ် ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာ၏၊ ထို(မတင့်တယ်ခြင်း သဘော) အသုဘဓာတ်သည် ဤသစ်တုံးကြီး၌ ရှိ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

=== ၄ - ဒေဝတာဝင် === ၁၂ - နာဂိတသုတ်

၄၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူလတ်သော် ကောသလမင်းသားတို့၏ ဣစ္ဆာနင်္ဂလမည်သော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ရောက်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာ (အနီး) ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် သတင်းစကား ကြားကြကုန်၏ -

"အချင်းတို့ သာကီဝင် မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်း ဂေါတမသည် ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသို့ ကြွရောက်တော် မူ၍ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာအနီး ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏ -

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗန္ဓ မည်တော်မူ၏။ပ။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏ ဟု (ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏)။ ထိုအသျှင် ဂေါတမသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွ သော ဤဩကာသ လောကကို။ပ။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည် သာတည်း" ဟု (ကြားကုန်၏)။

ထိုအခါ၌ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် ထိုညဉ့် လွန်သောအခါ၌ များစွာသော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ကို ယူကုန်၍ ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ် ကုန်ပြီးလျှင် တံခါးမုခ် အပြင်ဘက်၌ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ တည်နေကုန်၏၊ ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင် နာဂိတသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်နာဂိတကို "နာဂိတ ငါးတို့ကို လုယက်ရာ၌ တံငါသည်တို့ ကဲ့သို့ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိသူတို့ကား အဘယ်သူတို့ နည်း" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသူတို့ကား ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ပါတည်း၊ များစွာသော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ကို ယူ၍ တံခါးမုခ် အပြင်ဘက်၌ မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်း သံဃာကို လည်းကောင်း ရည်မှန်းပြီးလျှင် တည်နေကြပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

နာဂိတ ငါသည် အခြံအရံ (အကျော်အစော) နှင့် မဆက်ဆံလို၊ အခြံအရံ (အကျော်အစော) သည်လည်း ငါနှင့် အတူ မဆက်ဆံစေလင့်။

နာဂိတ ဤ (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ မရနိုင် သူသည် ထိုမစင်ကြယ်မှု ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာ၊ လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာ ကို သာယာ (ခံစား) ရာ၏။

(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရသော ငါသည် ထိုမစင်ကြယ်မှု ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာ၊ လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာကို အဘယ်မှာ သာယာ (ခံစား) ရာအံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ၌ သည်းခံတော်မူပါ၊ ကောင်း သော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ၌ သည်းခံတော်မူပါ၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သည်းခံတော်မူရန် အချိန် ဖြစ်ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ နိဂုံးသူ နိဂုံးသား ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလေရာရာ အရပ်သို့ စိတ်ညွှတ်ကြကုန်လျက် သာလျှင် လိုက်ပါကြပါလိမ့်မည်။ အသျှင်ဘုရား မိုးကြီး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်း လတ်သော် နိမ့်ရှိုင်းရာ အရပ်သို့ ရေတို့သည် စီးကျကြကုန် သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူ သာလျှင် နိဂုံးသူ နိဂုံးသား ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွရောက်တော်မူ လေရာရာ အရပ်သို့ စိတ်ညွှတ်ကုန်လျက် သာလျှင် လိုက်ပါ ကြပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ဖြစ် ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ -

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ သီလတော် ပညာတော်သည် ထိုသို့ ကြီးမားတော် မူခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

နာဂိတ ငါသည် အခြံအရံ (အကျော်အစော) နှင့် မဆက်ဆံလို၊ အခြံအရံ (အကျော်အစော) သည်လည်း ငါနှင့်အတူ မဆက်ဆံစေလင့်။ နာဂိတ ဤ(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမွှောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိ တိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ မရနိုင်သူသည် ထိုမစင်ကြယ်မှု ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာ၊ လာဘ် ပူဇော် သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာကို သာယာ (ခံစား) ရာ၏။

(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမွှောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရသော ငါသည် ထိုမစင်ကြယ်မှု ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာ၊ လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာကို အဘယ်မှာ သာယာ (ခံစား) ရာအံ့နည်း။

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိလျက် ထိုင်နေသော ရွာနီးကျောင်းနေ ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏၊ နာဂိတ ထိုငါ့အား "ယခုအခါ၌ ဤအသျှင်ကို အရံစောင့်က ဖြစ်စေ သာမဏေ က ဖြစ်စေ ထိုသမာဓိမှ ရွေ့လျောစေလိမ့်မည်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏၊ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား ရွာနီးကျောင်း နေမှုဖြင့် ငါ မနှစ်သက်။

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် တော၌ အိပ်ငိုက်လျက် ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏၊ နာဂိတ ထိုငါ့အား "ယခုအခါ ဤအသျှင်သည် ဤအိပ်ငိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပင်ပန်းမှုကို ပယ်ဖျောက်၍ တစ်ခုတည်းသော သဘောဖြစ်သည့် တော ဟူသော အမှတ်ကို သာလျှင် နှလုံး သွင်းလိမ့်မည်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏၊ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား တော နေမှုဖြင့် ငါ နှစ်သက်၏။

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် တော၌ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏၊ နာဂိတ ထိုငါ့အား - "ယခုအခါ၌ ဤအသျှင်သည် မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်စေလိမ့်မည်၊ တည်ကြည် ပြီးသော စိတ်ကိုလည်း အစဉ် စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။

နာဂိတ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ငါ နှစ်သက်၏။

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် တော၌ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏၊ နာဂိတ ထိုငါ့အား -

"ယခုအခါ၌ ဤအသျှင်သည် ကိလေသာ မကျွတ်လွတ်သေးသော စိတ်ကိုလည်း ကျွတ်လွတ် စေလိမ့်မည်၊ ကျွတ်လွတ်ပြီးသော စိတ်ကိုလည်း အစဉ် စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။

နာဂိတ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ငါ နှစ်သက်၏။

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံး အဆောင်တို့ကို ရသော ရွာနီးကျောင်းနေ ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို စွန့်၏၊ တောစွန်ဖြစ်သော ကျောင်းတို့ကို စွန့်၏၊ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တော်သို့ ဝင်ရောက်၍ နေ၏၊ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား ရွာနီးကျောင်း နေမှုဖြင့် ငါ မနှစ်သက်။

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံး အဆောင်တို့ကို ရသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ပစ်ပယ်ရှား၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကို မစွန့်၊ တောစွန်ဖြစ်သော ကျောင်းတို့ကို မစွန့်၊ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ငါ နှစ်သက်၏။

နာဂိတ ငါသည် ခရီးရှည် သွားသည်ရှိသော် ရှေ့မှ ဖြစ်စေ နောက်မှ ဖြစ်စေ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကို မျှ မတွေ့မြင်ရသောအခါ ငါ့အား အယုတ်သဖြင့် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို စွန့်ရန်ပင် ချမ်းသာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဒေဝတာဝဂ် ပြီး၏။

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၁ - နာဂသုတ်

၄၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင် လျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်တော်မူ၍ ဆွမ်းစားပြီး နောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့သည် ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာကို "အာနန္ဒာ လာသွားကြကုန်စို့၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း တိုက် မိဂါရမာတာ 'ဝိသာခါ' ၏ ပြာသာဒ်ကျောင်းသို့ နေ့သန့်စင်ရန် ချဉ်းကပ်ကြကုန်အံ့" ဟု မိန့်တော် မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက် ထား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက် မိဂါရမာတာ 'ဝိသာခါ' ၏ ပြာသာဒ်ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော် မူရာမှ ထတော် မူလျက် အသျှင်အာနန္ဒာကို "အာနန္ဒာ လာသွားကြကုန်စို့၊ အရှေ့ ရေချိုးဆိပ်သို့ ကိုယ်ခန္ဓာတို့ကို ရေ သုံးသပ်ရန် ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်အံ့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက် ထား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ ကိုယ်ခန္ဓာတို့ကို ရေသုံးသပ်ရန် အရှေ့ ရေချိုးဆိပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏၊ အရှေ့ ရေချိုးဆိပ်၌ ကိုယ်ခန္ဓာတို့ကို ရေသုံးသပ်ပြီးလျှင် တစ်ဖန် တက်၍ ကိုယ်တို့ကို ရှေးအတိုင်း ဖြစ်စေ (ခြောက်သွေ့စေ) လျက် တစ်ထည်သော သင်္ကန်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ရပ်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ပသေနဒိကောသလမင်း၏ သေတမည်သော ဆင်တော်သည် ကြီးစွာသော တူရိယာမျိုး တီးမှုတ်ခြင်းဖြင့် အရှေ့ ရေချိုးဆိပ်မှ တက်၏၊ လူအပေါင်းသည် ထိုဆင်ဖြူတော်ကို မြင်၍ ဤသို့ ဆိုကြ ကုန်၏ -

"အချင်းတို့ မင်း၏ ဆင်တော်သည် အလွန် အဆင်း လှပေစွတကား၊ အချင်းတို့ မင်း၏ ဆင်တော် သည် ရှုချင်စဖွယ် ရှိပေစွတကား၊ အချင်းတို့ မင်း၏ ဆင်တော်သည် (စိတ်) ကြည်လင်ဖွယ် ရှိပေစွ တကား၊ အချင်းတို့ မင်း၏ ဆင်တော်သည် ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပေစွ တကား" ဟု (ဆိုကြ ကုန်၏)။

ဤသို့ ဆိုကုန်သော် အသျှင်ကာဠုဒါယီသည် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား မြင့်မား ကြီးထွား၍ ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ဆင်ကိုသာလျှင် လူ အပေါင်းသည် တွေ့မြင်၍ 'အချင်းတို့ နာဂပေတကား နာဂပေတကား' ဟု ဆိုလေသလော။ သို့မဟုတ် မြင့်မား ကြီးထွား၍ ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော တစ်စုံတစ်ရာ အခြားသူကို လည်း လူအပေါင်းသည် တွေ့မြင်၍ 'အချင်းတို့ နာဂပေတကား နာဂပေတကား' ဟု ဆိုလေသလော" ဟူ၍ လျှောက်၏။

ဥဒါယီ မြင့်မား ကြီးထွား၍ ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ဆင်ကိုလည်း လူအပေါင်းသည် တွေ့မြင်၍ "အချင်းတို့ နာဂပေတကား နာဂပေတကား" ဟု ဆိုကုန်၏။

ဥဒါယီ မြင့်မား ကြီးထွား၍ ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော မြင်းကိုလည်း။ပ။

ဥဒါယီ မြင့်မား ကြီးထွား၍ ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော နွားကိုလည်း။ပ။

ဥဒါယီ မြင့်မား ကြီးထွား၍ ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော မြွေကိုလည်း။ပ။

ဥဒါယီ မြင့်မား ကြီးထွား၍ ပင်စည်လုံးပတ် တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်ကိုလည်း။ပ။

ဉဒါယီ မြင့်မား ကြီးထွား၍ ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော လူကိုလည်း လူအပေါင်းသည် တွေ့မြင်၍ "အချင်းတို့ နာဂပေတကား နာဂပေတကား" ဟု ဆို၏။

ဥဒါယီ စင်စစ်သော်ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ ကိုယ် နှုတ်စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှု မပြုသော သူကို 'နာဂ' ဟူ၍ ငါ ဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အံဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဥဒါယီ စင်စစ်သော်ကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောက၌ ကိုယ် နှုတ်စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှု မပြုသော သူကို 'နာဂ' ဟူ၍ ငါဆို၏ ဟူသော ဤစကားကို အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဟောတော် မူအပ်ပါပေ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော ဤစကားကို ဤဂါထာတို့ဖြင့် အကျွန်ုပ်သည် ကောင်းချီး ခေါ် ပါ၏ -"ကိုယ်တော်တိုင် ယဉ်ကျေးတော်မူ၍ တည်ကြည်သော စိတ် ရှိတော်မူသော၊ (အရိယ မဂ်တည်း ဟူသော) မြတ်သော လမ်းခရီး၌ ကြွသွားတော်မူသော၊ စိတ်၏ ငြိမ်သက်ရာ (စတုတ္ထစျာန်)၌ မွေ့လျော်တော်မူသော၊ တရား အားလုံးတို့၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက် တော်မူသော၊ လူသားစင်စစ် ဖြစ်တော်မူသော အကြင် မြတ်စွာဘုရားကို လူတို့သည် ရှိခိုးကြပါ ကုန်၏။ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ် နှောင်ကြိုးတို့ကို လွန်မြောက်တော် မူသော၊ (ကိလေသာ) တောမှ (ကိလေသာ) တော မရှိရာသို့ ရောက်တော်မူသော၊ ကာမ ဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်မှု၌ မွေ့လျော်တော် မူသော၊ ကျောက်ဓာတ် (အညစ်အကြေး) မှ ကင်းလွတ်သော ရွှေစင်နှင့် တူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို နတ်တို့သည်လည်း ရှိခိုးကြပါကုန်၏ ဟု ဤသို့သော စကားကို ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား (အထံတော်)မှ အကျွန်ုပ် ကြားနာရပါ၏။ ဟိမဝန္တာတောင်သည် တစ်ပါးသော တောင်တို့ ကို (လွန်ကဲ တင့်တယ်ဘိ သကဲ့သို့ ထို့အတူ မြတ်စွာဘုရားသည်) အလုံးစုံသော သူတို့ကို လွန်၍ တင့်တယ်သော နာဂ ဖြစ်တော်မူပါ၏ နာဂအမည်ရသူ အားလုံးတို့တွင် အတု မရှိသော မြတ်စွာဘုရား သည် (နာဂ) အမည် မှန်ရသူ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရားတို့၏ နာဂအမည်တော် ဖြစ်ကြောင်းကို အကျွန်ုပ် လျှောက်ကြားပါအံ့၊ အကြောင်းမူကား ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကို ပြုတော် မမူပါ၊ စင်ကြယ်သော သီလတော်သည် လည်းကောင်း၊ မညှဉ်းဆဲမှု 'အဝိဟိံသ တရား'သည် လည်းကောင်း ဤတရား နှစ်ပါးတို့သည် ဆင်မင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော အသျှင်၏ ရှေ့ခြေတော် နှစ်ဖက် ဖြစ်ပါကုန် ၏။ ထို့ပြင် ခြိုးခြံသော အကျင့်နှင့် (အရိယမဂ် ဟု ဆိုအပ်သော) မြတ်သော အကျင့်တို့သည် ဆင်မင်း သဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော အသျှင်ဘုရား၏ နောက်ခြေတော် နှစ်ဖက် ဖြစ်ပါကုန်၏။ မြတ်သော ဆင်မင်း သဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော အသျှင်ဘုရားသည် သဒ္ဓါတရားတည်း ဟူသော နှာမောင်း ရှိတော်မူပါ၏၊ ဆဠင်္ဂ်ပေက္ခာတည်း ဟူသော ဖြူသော အစွယ်တော်လည်း ရှိတော်မူပါ၏၊ သတိတည်း ဟူသော

လည်ပင်းလည်း ရှိတော်မူပါ၏၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်း ဟူသော ဦးခေါင်းတော်လည်း ရှိတော် မူပါ၏၊ တရား (အဖို့အစု) ကို ကြံစည်တတ်သော ဉာစ်တော်သည် နှာမောင်းဖျား ဖြစ်တော်မူပါ၏၊ (စတုတ္တဈာန် သမာဓိ) တရားတည်း ဟူသော ဝမ်းဗိုက်လည်း ရှိတော်မှုပါ၏၊ ဝိဝေကသုံးပါးသည် ထိုမြတ်စွာဘုရားတည်း ဟူသော ဆင်မင်း၏ မြီးဆံဖြစ်ပါ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန်ဝင်စားတော် မူ၏၊ ထွက်သက် ဝင်သက် (ဖလသမာပတ်)၌ မွေ့လျော်တော်မူ၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ ထားသော စိတ်ရှိ တော်မူ၏၊ ကြွသွားတော်မူသော ဘုရားဆင်မင်းသည် ကောင်းစွာ တည်ကြည်တော် မူ၏၊ ရပ်တော်မူသော ဘုရားဆင်မင်းသည် ကောင်းစွာ တည်ကြည်တော် မူ၏။ ကျိန်းစက်တော် မူသော ဘုရားဆင်မင်းသည် ကောင်းစွာ တည်ကြည်တော် မူ၏၊ ထိုင်နေတော် မူသော ဘုရားဆင်မင်း သည် ကောင်းစွာ တည်ကြည်တော်မူ၏၊ ဘုရား ဆင်မင်းသည် (စက္ခုဒ္ဓါရစသော) အလုံးစုံတို့၌ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်တော်မူ ပါပေ၏၊ ဤသည်ကား နာဂဟု ခေါ်တွင်ခြင်း၏ ပြည့်စုံမှုပင်တည်း။ (နာဂအမည် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်) အပြစ် မရှိသော ပစ္စည်း လေးပါးတို့ကို သုံးဆောင်တော်မူ၏၊ အပြစ် ရှိသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို သုံးဆောင်တော် မမူ၊ အစားအဝတ်ကို ရပါသော်လည်း သိုမှီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော် မူ၏။ ငယ်ငယ် ကြီးကြီးဖြစ်သည့် သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့ အားလုံးကို ဖြတ်၍ သွားလိုရာရာ အရပ်မျက်နှာတိုင်း မငဲ့မကွက် မူ၍သာလျှင် ကြွသွားတော်မူ၏။ ကောင်းသော အနံ့ရှိသော စိတ်နှလုံးကို မွေ့လျှော် စေတတ်သော ရေ၌ ပေါက်ရောက်သော ကြာပုဏ္ဍရိက်သည် ရေ၌ ကြီးပွါး၍ ရေဖြင့် မလိမ်းကျံ သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ လောက၌ ကောင်းစွာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ နေတော်မူ၏၊ ပဒုမ္မာကြာသည် ရေနှင့် မလိမ်းကျံ သကဲ့သို့ ထို့အတူ လောကနှင့်ကား မလိမ်းကျံ မကပ်ငြိပေ။ အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော ကြီးမားသော မီးသည် လောင်စာ မရှိခဲ့သော် အေးငြိမ်းရလေ သကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းကြသည် ရှိသော် ငြိမ်းအေးပြီး ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အနက်ကို သိစေတတ်သော ဤဥပမာကို ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟောကြားအပ်၏၊ ဆင်ပြောင်သဖွယ် ဖြစ်သော ကာဠုဒါယီသည် ဟောကြားအပ်သော ဘုရားတည်း ဟူသော ဆင်မင်းကို ဆင်ပြောင်သဖွယ် ဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည် သိတော် မူကြကုန်လတ္တံ့။ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' တွေဝေမှု 'မောဟ' ကင်းတော် မှုသော အာသဝေါ တရား မရှိသော နာဂအမည်တော် ရသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တော်ကို စွန့်ပြီးလျှင် အာသဝေါ ကင်းသည် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူရ လတ္တံ့ သတည်း" ဟု (ကောင်းချီး ခေါ် လေ၏)။

ပဌမသုတ်။

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၂ - မိဂသာလာသုတ်

၄၄။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်ပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူလျက် မိဂသာလာ အမည်ရှိသော ဥပါသိကာမ၏ နေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ မိဂသာလာဥပါသိကာမသည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင် အာနန္ဒာကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့ လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော် မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌ (မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန် ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ လားရာ 'ဂတိ' ရှိကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ပုရာဏမည်သော အကျွန်ုပ်၏ ဖခင်သည် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါ၏၊ (မေထုန် အကျင့်မှ) ဝေးစွာ ကျင့်ပါ၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့် ဖြစ်သော မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

ထိုအကျွန်ုပ်၏ ဖခင် သေလွန်သည် ရှိသော် "သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသည်။

အသျှင်ဘုရား ဣသိဒတ္တအမည် ရှိသော အကျွန်ုပ်၏ အဘိုးသည်လည်း မိမိမယားဖြင့် ရောင့်ရဲသည် ဖြစ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုအဘိုးသည်လည်း သေလွန်သည် ရှိသော် "သကဒါ ဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါ သည်။

အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော် မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း။

ယင်းတရား၌ (မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ လားရာ 'ဂတိ' ရှိကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအတိုင်းပင် မိန့်ကြားတော် မူအပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မိဂသာလာ ဥပါသိကာမ၏အိမ်၌ ဆွမ်းခံပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ဖဲကြွတော် မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရား အား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူ ပြီးလျှင် မိဂသာလာ ဥပါသိကာမ၏ နေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အခါမိဂသာလာ ဥပါသိကာမသည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို လျှောက်ပါ၏ -

"အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌ (မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် မရှိသူ၊ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန် ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ လားရာ 'ဂတိ' ရှိကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ပုရာဏမည်သော အကျွန်ုပ်၏ ဖခင် သည် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါ၏၊ (မေထုန်အကျင့်မှ) ဝေးစွာ ကျင့်ပါ၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့် ဖြစ်သော မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်၏ ဖခင် ကွယ်လွန်သည် ရှိသော် 'သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်' ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသည်။

အသျှင်ဘုရား ဣသိဒတ္တအမည် ရှိသော အကျွန်ုပ်၏ အဘိုးသည်လည်း မိမိမယားဖြင့် ရောင့်ရဲ သည် ဖြစ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုအဘိုးသည်လည်း ကွယ်လွန်သည် ရှိသော် 'သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်' ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသည်။

အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော် မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌ (မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် မရှိသူ၊ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန် ဘဝ၌ ထပ်တူ ညီမျှ လားရာ 'ဂတိ' ရှိကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ လျှောက်သောအခါ အကျွန်ုပ်သည် မိဂသာလာ ဥပါသိကာမကို 'နှမ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤအတိုင်းပင် မိန့်ကြားတော် မူအပ်၏' ဟု ပြောဆိုလိုက်ပါသည် (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မိုက်မဲသော မလိမ္မာသော မိန်းမဖြစ်သော မိန်းမ ဟူသော အမှတ်နှင့် ပြည့်စုံသော မိဂသာလာ ဥပါသိကာမသည် အဘယ်သို့သော မိန်းမလေနည်း၊ ယောက်ျား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဣန္ဒြေ အနု အရင့်ကို သိတတ်သော 'ဣန္ဒြိယပရောပရိယ' ဉာဏ်၌ (အပိတ်အပင် အတားအဆီး မရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း။

အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ် ခြောက်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ -အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် (မကောင်းမှု)မှ ကောင်းစွာ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ချမ်းသာ သော ပေါင်းသင်းမှု ရှိ၏၊ (ထိုသူနှင့်) အတူနေခြင်းဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် နှစ်သက်ကုန်၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း ပြုသင့်သည်ကို မပြု၊ အကြားအမြင်များမှု (ဝီရိယ)ဖြင့်လည်း (ပြုသင့် သည်ကို) မပြု၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိ၊ အခါကာလ အားလျော်စွာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ သာလျှင် ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၁)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မကောင်းမှုမှ ကောင်းစွာ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ချမ်းသာ သော ပေါင်းသင်းမှု ရှိ၏၊ (ထိုသူနှင့်) အတူနေခြင်းဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် နှစ်သက်ကုန်၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်များမှု (ဝီရိယ) ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါကာလအားလျော်စွာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန် ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန် မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၂)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့် တတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် -

"ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊ (သို့ဖြစ်ပါလျက်) အဘယ့်ကြောင့် ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်က (ဂုဏ်အားဖြင့်) ယုတ်၍ တစ်ယောက်က (ဂုဏ်အားဖြင့်) မြတ်ပါ သနည်း" ဟု နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထိုသို့ နှိုင်းရှည့်ခြင်းသည် ထိုနှိုင်းရှည့်သူတို့အား ကြာမြင့်စွာ စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့တွင် မကောင်းမှုမှ ကောင်းစွာ ရှောင်ကြဉ်သော ချမ်းသာသော ပေါင်းသင်းမှု ရှိသော (ထိုသူနှင့်) အတူနေခြင်းဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် နှစ်သက်သော၊ ကြားနာမှု ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြုသော၊ အကြားအမြင်များမှု (ဝီရိယ) ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြုသော ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိသော အခါကာလ အားလျော်စွာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤမည်သော ရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက် သာ၍လည်း နှစ်သက်ဖွယ် ရှိ၏၊ သာ၍လည်း မွန်မြတ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို (ဝိပဿနာဉာဏ်) တရား အလျဉ်သည် (အရိယာဘုံသို့) ဆောင်ယူသွား၏၊ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားမှ တစ်ပါး အဘယ်သူသည် သိနိုင်ရာအံ့နည်း။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်သူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို မယူကြ ကုန်လင့်၊ အာနန္ဒာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူသူသည် (မိမိကိုယ်ကို) တူးဖြိုသည် မည်၏။

အာနန္ဒာ ငါသော် လည်းကောင်း၊ ငါနှင့်တူသူ သော်လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူရာ ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ဒေါသ မာန်မာန လွှမ်းမိုး လွန်ကဲ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရံဖန်ရံခါ၌လည်း လောဘ တရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြု၊ အကြားအမြင်များမှု (ဝီရိယ) ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြု၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိ၊ အခါကာလ အားလျော်စွာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၃)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ဒေါသ မာန်မာန လွှမ်းမိုး လွန်ကဲ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရံဖန်ရံခါ၌လည်း လောဘ တရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏။ပ။ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၄)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ပ။ ငါနှင့်တူသူ သော် လည်းကောင်း နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူရာ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ဒေါသ မာန်မာန လွှမ်းမိုး လွန်ကဲ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရံဖန်ရံခါ၌လည်း စကားပြောဆိုမှု ဝစီသင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြားနာမှု ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြု။ပ။ အခါကာလ အားလျှော်စွာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကို လည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ သာလျှင် ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၅)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်ဒေါသ မာန်မာန လွှမ်းမိုး လွန်ကဲ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရံဖန်ရံခါ၌လည်း စကား ပြောဆိုမှု ဝစီသင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြားနာမှု ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်များမှု (ဝီရိယ) ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါကာလ အားလျော်စွာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက် မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန် ဖြစ်၏၊

ဆုတ်ယုတ်ရန် မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၆)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် -

"ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊ (ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်) အဘယ့်ကြောင့် ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်က (ဂုဏ်အားဖြင့်) ယုတ်၍ တစ်ယောက်က (ဂုဏ်အားဖြင့်) မြတ်ပါသနည်း" ဟု နှိုင်းရှည့်ကြကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထိုသို့ နှိုင်းရှည့်ခြင်းသည် နှိုင်းရှည့်သူတို့အား ကြာမြင့်စွာ စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့တွင် အမျက်ဒေါသ မာန်မာန လွှမ်းမိုး လွန်ကဲသော၊ ရံဖန်ရံခါ၌ လည်း စကားပြောဆိုမှု ဝစီသင်္ခါရ ဖြစ်သော၊ ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြုသော၊ အကြား အမြင်များမှု (ဝီရိယ)ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြုသော၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိသော၊ အခါကာလ အားလျော်စွာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်း ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤမည်သော ရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက် သာ၍လည်း နှစ်သက်ဖွယ် ရှိ၏၊ သာ၍လည်း မွန်မြတ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း သည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို (ဝိပဿနာဉာဏ်) တရား အလျဉ်သည် (အရိယာ) ဘုံသို့ ဆောင်ယူသွား၏၊ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားမှ တစ်ပါး အဘယ်သူသည် သိနိုင်ရာအံ့နည်း။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်သူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ နှိုင်းရှည့်မှုကို မယူကုန်လင့်၊ အာနန္ဒာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူသူသည် (မိမိကိုယ်ကို) တူးဖြိုသည် မည်၏၊ အာနန္ဒာ ငါသော် လည်းကောင်း၊ ငါနှင့်တူသူသော် လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူရာ၏။

အာနန္ဒာ မိုက်မဲသော မလိမ္မာသော မိန်းမဖြစ်သော မိန်းမဟူသော အမှတ်နှင့် ပြည့်စုံသော မိဂသာလာ ဥပါသိကာမသည် အဘယ်သို့သော မိန်းမလေနည်း၊ ယောက်ျား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဣန္ဒြေ အနု အရင့်ကို သိတတ်သော 'ဣန္ဒြိယပရောပရိယ' ဉာဏ်၌ (အပိတ်အပင် အတားအဆီး မရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း။

အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ် ခြောက်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။

အာနန္ဒာ ပုရာဏ၏ ပြည့်စုံသော သီလမျိုးနှင့် ဣသိဒတ္တသည် ပြည့်စုံငြားအံ့၊ ဤအရာ၌ ပုရာဏ သည် ဣသိဒတ္တ၏ ဉာဏ်အလားကို ပိုင်းခြား၍ မသိရာ၊ အာနန္ဒာ ဣသိဒတ္တ၏ ပြည့်စုံသော ပညာမျိုး နှင့် ပုရာဏသည် ပြည့်စုံငြားအံ့၊ ဤအရာ၌ ဣသိဒတ္တသည် ပုရာဏ၏ ဉာဏ်အလားကို ပိုင်းခြား၍ မသိရာ၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့သည် အင်္ဂါတစ်ပါး ယုတ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၁။ ပုရာဏသည် သီလဖြင့် ထူးမြတ်၏၊ ဣသိဒတ္တသည် ပညာဖြင့် ထူးမြတ်၏၊ ပုရာဏ၏ သီလသည် ဣသိဒတ္တ၏ ပညာအရာ၌ တည်၍ ဣသိဒတ္တ၏ ပညာသည် ပုရာဏ၏ သီလအရာ၌ တည်၏၊ ထို့ကြောင့် တုသိတာဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်း တူကြသည် ဟူလို (အဋ္ဌကထာ)။

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၃ - ဣဏသုတ်

၄၅။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားသော သူအား လူမွဲဖြစ်မှုသည် ဆင်းရဲသည် မဟုတ် လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဲ့သော မကြွယ်ဝသော လူမွဲသည် ကြွေးယူရ၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားသော သူအား ကြွေးယူရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဲ့သော မကြွယ်ဝသော လူမွဲသည် ကြွေးယူ၍ အတိုးကို (ပေးပါမည် ဟု) ဝန်ခံရ၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားသော သူအား အတိုးကို (ပေးပါမည် ဟု) ဝန်ခံရခြင်း သည် လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဲ့သော မကြွယ်ဝသော လူမွဲသည် အတိုးကို (ပေးပါမည် ဟု) ဝန်ခံပြီး၍ အချိန်ဖြင့် ပေးဆပ်ရသော အတိုးကို မပေးဆပ်နိုင်၊ ထိုသူကို (ကြွေးရှင်တို့သည်) တောင်းဆို 'စောဒနာ' ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားသော သူအား ကြွေးတောင်း ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဲ့သော မကြွယ်ဝသော လူမွဲသည် တောင်းဆို အပ်သည် ရှိသော် မပေးအပ်နိုင်၊ ထိုသူကို (ကြွေးရှင်တို့သည်) အစဉ် လိုက်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားသော သူအား ကြွေးရှင်တို့ အလိုက် ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဲ့သော မကြွယ်ဝသော လူမွဲသည် အစဉ် လိုက်အပ်သော် မပေးဆပ်နိုင်၊ ထိုသူကို ချုပ်နှောင်ကြ ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားသော သူအား ချုပ်နှောင် ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လောက၌ ကာမဂုဏ် ခံစားသော သူအား လူမွဲဖြစ်မှုသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ ကွေးယူရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ အတိုးကို (ပေးဆပ်ပါမည် ဟု) ဝန်ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ ကွေးရှောင်တို့ အလိုက် ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ အချုပ် အနှောင် ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူအား ကုသိုလ် တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိ၊ ရှက်မှု 'ဟိရီ' မရှိ၊ ထိတ်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' မရှိ၊ အားထုတ်မှု ဝီရိယမရှိ၊ သိမှု 'ပညာ' မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိယာတို့၏ အဆုံးအမ၌ ကိုယ်ပိုင်ဉစ္စာ မဲ့သူ၊ မကြွယ်ဝသူ၊ လူမွဲ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဲ့သော မကြွယ်ဝသော ထိုလူမွဲသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ သဒ္ဓါမျှ မရှိခဲ့ သော်၊ ဟိရီမျှ မရှိခဲ့သော်၊ ဩတ္တပ္ပမျှ မရှိခဲ့သော်၊ ဝီရိယမျှ မရှိခဲ့သော်၊ ပညာမျှ မရှိခဲ့သော် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်၏၊ ဤသည်ကို ထိုသူ၏ ကြွေးယူမှု ဟူ၍ ငါဆို၏၊ ထိုသူသည် ထိုကာယ ဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ယုတ်ညံ့သော တောင့်တမှုကို အားထုတ်၏၊ "ငါ့ကို သူတစ်ပါးတို့ မသိပါစေလင့်" ဟု အလိုရှိ၏၊ "ငါ့ကို သူတစ်ပါးတို့ မသိပါစေလင့်" ဟု စကား ပြောဆို၏၊ "ငါ့ကို သူတစ်ပါးတို့ မသိပါစေလင့်" ဟု စကား ပြောဆို၏၊ "ငါ့ကို သူတစ်ပါး တို့ မသိပါစေလင့်" ဟု ကိုယ်ဖြင့် လုံ့လပြု၏၊ ဤသည်ကို ထိုသူ၏ အတိုးတက်မှု ဟူ၍ ငါဆို၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် သီတင်းသုံးဖော်တို့က "ဤအသျှင်သည် ဤသို့ ပြုလေ့ ရှိ၏၊ ဤသို့ အကျင့်ရှိ၏" ဟု ပြောဆိုကြ ကုန်၏။

ဤသည်ကို ထိုသူ၏ ကြွေးတောင်းခံရမှု ဟူ၍ ငါဆို၏။

တောအရပ်သို့ ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ဖြစ်စေ ကပ်သော ထိုသူကို နှလုံး မသာခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသလ ဝိတက်တို့သည် အစဉ် လိုက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကို ထိုသူ၏ ကြွေးရှင်တို့ အလိုက်ခံရမှု ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဲ့သော မကြွယ်ဝသော ထိုလူမွဲသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ငရဲဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်လည်း နှောင်ဖွဲ့ ခံရ၏၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း ဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်လည်း နှောင်ဖွဲ့ခံရ၏။

ရဟန်းတို့ ငရဲဘုံ၌ ဖြစ်သော နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ကဲ့သို့ ထို့အတူ ဤသို့ ကြမ်းတမ်းသော၊ ဤသို့ စပ်ခါးသော၊ အတုမရှိသော ယောဂ လေးပါးကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို ရရန် အတွက် ဤကဲ့သို့ အန္တရာယ် ပြုတတ်သည့် အခြား တစ်စုံတစ်ခုသော အနှောင်အဖွဲ့ကိုမျှလည်း ငါ မမြင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လောက၌ လူမွဲ ဖြစ်ရခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကြွေးယူရခြင်းကို လည်းကောင်း ဆင်းရဲ၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ လူမွဲသည် ကြွေးယူ၍ စားသောက်ရသောကြောင့် ပင်ပန်း၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသူကို ကြွေးရှင် တို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ (ထိုသူသည်) ချုပ်နှောင်ခံ ရခြင်းသို့လည်း ရောက်ရ၏၊ ကာမဂုဏ် ရမှုကို တောင့်တသူတို့အား ထိုနှောင်ဖွဲ့ခံ ရခြင်းသည် ဆင်းရဲသည်သာတည်း။ ထို့အတူ သာလျှင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ အဆုံးအမ၌ သဒ္ဓါတရား မရှိသူ၊ မရှက်တတ်သူ၊ မထိတ်လန့်တတ်သူ၊ မကောင်းမှု ကံကို ဖြစ်ပွါး စေတတ်သူသည် ကာယ ဒုစ်ရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်ကို ပြု၍ ငါ့ကို မသိပါစေလင့် ဟု အလို ရှိ၏။ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပွါးစေသူသည် ထိုမကောင်းမှု၌ အဖန်ဖန် ရွေ့ရှား တုန်လှုပ်၏။ မိမိ၏ မကောင်းသော အမူအရာကို သိသော၊ မကောင်းမှုရှိသော ပညာမဲ့သူ ထိုလူမွဲသည် ကြွေးယူ၍ စားသောက်ရသောကြောင့် ပင်ပန်းရ၏။ ထိုကြွေးယူ၍ စားသောက်ရခြင်းကြောင့် နှလုံး မသာယာမှု ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော စိတ်ဆင်းရဲကြောင်း အကြံအစည်တို့သည် ရွာ၌ ဖြစ်စေ တော၌ ဖြစ်စေ ထိုသူသို့ အစဉ် လိုက်ကုန်၏။ မိမိ၏ မကောင်းသော အမူအရာကို သိသော၊ မကောင်းမှု ရှိသော ထိုပညာမဲ့ သူသည် တိရစ္ဆာန်ဘုံ တစ်ခုခုသို့ ရောက်၍ ဖြစ်စေ ငရဲဘုံသို့ ရောက်၍ ဖြစ်စေ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရ၏။ ဤသို့ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းမျိုး ခံရခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလျှက် တရားသဖြင့် ရအပ်သော ရှာလေ့ရှိ၍ သဒ္ဓါတရား ရှိသူအား မျက်မှောက်၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ လည်းကောင်း၊ တမလွန်၌ ချမ်းသာခြင်းငှါ လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ အောင်ဆုကို ယူ၏။ ဤသို့ အိမ်ယာထောင်သော လူတို့အား စွန့်ကြဲမှု ဟူသော ထိုကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏။ ထို့အတူ သာလျှင် အရိယာတို့၏ အဆုံးအမ

၌ 'သဒ္ဓါ' တရားရှိသူ၊ ရှက်မှုနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသူ၊ မကောင်းမှုမှ လန့်မှုရှိသူ၊ ပညာရှိသူ၊ သီလဖြင့် ပိတ်ဆို့ 'စောင့်ရှောက်'မှု ရှိသူကို အရိယာတို့၏ အဆုံးအမ၌ ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးခြင်း ရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော၊ သမာဓိနှင့် ရင့်ကျက်မှု ပညာရှိသော၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသူသည် နီဝရဏ ငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ ဈာန်လေးပါးတို့သို့ ရောက်ပြီးလျှင် အာမိသ ကင်းသော ဈာန်ချမ်းသာကို ရလျက် (စတုတ္ထဈာန်) ဥပေက္ခာကို စွဲမြဲ၍ တည်၏။ ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၍ သံယောဇဉ် ဟူသမျှတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ စိတ်သည် (ကိလေသာမှ) ကောင်းစွာ လွတ်ကင်း၏။ သည်းခံခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော (ကိလေသာမှ) ကောင်းစွာ လွတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ငါ၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' သည် ပျက်စီးခြင်း မရှိ တော့ပြီ ဟု (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ဖြစ်ခဲ့မူ ဘဝ သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဤဉာဏ်သည် လွန်မြတ်၏။ ဤချမ်းသာသည် စိုးရိမ်ခြင်း မရှိ၊ ကိလေသာမြူ မရှိ၊ ဘေးမရှိ၊ အတုမရှိ မြတ်သော ချမ်းသာ မည်၏၊ ဤဉာဏ်သည် ကိလေသာ ကြွေးမြီမှ ကင်း၍ လွန်မြတ်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၄ - မဟာစုန္ဒသုတ်

၄၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် စေတိယတိုင်း သယံဇာတိ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ် တော်မူ၏၊ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင် မဟာစုန္ဒအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏၊ အသျှင်မဟာစုန္ဒမထေရ်သည် ဤစကားကို မိန့်ဆိုတော် မူ၏ -

င့ါသျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ တရား ဟောကြကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့ကို ပုတ်ခတ် ပြောဆိုကုန်၏ -

"ဤရဟန်းတို့သည် 'ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား ကုန်၏၊ ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား ကုန်၏' ဟု ရှုကုန်၏၊ အဖန်ဖန် ရှုကုန်၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှုကုန်၏၊ ကပ်၍ ရှုကုန်၏၊ ဤသူတို့သည် အဘယ်ကို ရှုကုန်သနည်း၊ ဤသူတို့သည် အဘယ် အကျိုးငှါ ရှုကုန်သနည်း၊ ဤသူတို့သည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ရှုကုန်သနည်း" ဟု (ပုတ်ခတ် ပြောဆိုကုန်၏)။

ထိုသို့ ပုတ်ခတ် ပြောဆိုရာ၌ တရား ဟောကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း မကြည်လင်ကုန်၊ ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့သည်လည်း မကြည်လင်ကုန်၊ လူများစွာတို့၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ ရန် အလို့ငှါ များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးငှါ နတ်လူတို့၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ ကျင့်သူတို့ မဖြစ်ကုန်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့သည် တရား ဟောကုန်သော ရဟန်း တို့ကို ပုတ်ခတ် ပြောဆိုကြကုန်၏ - "ဤရဟန်းတို့သည် 'ငါတို့ တရား ဟောကုန်၏၊ ငါတို့ တရား ဟောကုန်၏' ဟု ပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိကုန်၏၊ (ကျူပင်ကဲ့သို့ အထက်သို့) တက်သော မာန်မာန ရှိကုန်၏၊ လျှပ်ပေါ် ကုန်၏၊ နှုတ်ကြမ်း ကုန်၏၊ ဖရိုဖရဲ ကြဲသော စကား ရှိကုန်၏၊ သတိ လွတ်ကင်း ကုန်၏၊ ပညာ အဆင်ခြင် မရှိကုန်၊ မတည် ကြည်ကုန်၊ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိကုန်၏၊ ဟင်းလင်းပွင့်သော ဣန္ဒြေ ရှိကုန်၏၊ ဤသူတို့သည် အဘယ်သို့ တရား ဟောကုန်သနည်း၊ ဤသူတို့သည် အဘယ် အကျိုးငှါ တရား ဟောကုန်သနည်း၊ ဤသူတို့သည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် တရား ဟောကုန်သနည်း" ဟု (ပုတ်ခတ် ပြောဆိုကြကုန်၏)။

ထိုသို့ ပုတ်ခတ် ပြောဆိုရာ၌ ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့သည်လည်း မကြည်လင်ကုန်၊ တရား ဟောကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း မကြည်လင်ကုန်၊ လူများစွာတို့၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးငှါ နတ်လူတို့၏ စီးပွါးချမ်းသာ အလို့ငှါ ကျင့်သူတို့ မဖြစ် ကုန်။

င့ါသျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ တရား ဟောကုန်သော ရဟန်းတို့သည် တရား ဟောကုန်သော ရဟန်းတို့၏ သာလျှင် ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဈာန်ဝင်စားသူ ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကို မပြောဆိုကြကုန်။

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ၌ တရား ဟောကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း မကြည်လင်ကုန်၊ ဈာန်ဝင်စား သော ရဟန်းတို့သည်လည်း မကြည်လင်ကုန်၊ လူများစွာတို့၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးငှါ နတ်လူတို့၏ စီးပွါးချမ်းသာ အလို့ငှါ ကျင့်သူတို့ မဖြစ်ကုန်။

င့ါသျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့သည် ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့၏ သာလျှင် ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရား ဟောကုန်သော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကို မပြောဆိုကုန်။

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ၌ ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့သည်လည်း မကြည်လင်ကုန်၊ တရား ဟောကုန် သော ရဟန်းတို့သည်လည်း မကြည်လင်ကုန်၊ လူများစွာတို့၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးငှါ နတ်လူတို့၏ စီးပွါးချမ်းသာ အလို့ငှါ ကျင့်သူတို့ မဖြစ်ကုန်။

ငါ့သျှင်တို့ ထို့ကြောင့် ဤသို့ ကျင့်ရမည် "တရား ဟောကုန်သော ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပါကုန်သော် ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်အံ့" ဟု ကျင့်ရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

ထိုသို့ ကျင့်ရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အံ့ဖွယ် ရှိကုန်၍ လောက၌ ရခဲကုန်သောကြောင့်တည်း။

င့ါသျှင်တို့ ထို့ကြောင့် ဤသို့ ကျင့်ရမည် "ဈာန်ဝင်စားသော ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပါကုန်သော် တရား ဟောကုန်သော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကြကုန်အံ့" ဟု ကျင့်ရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

ထိုသို့ ကျင့်ရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

နက်နဲသော အနက် (ခန္ဓာ,အာယတန,ဓာတ်) အစုကို ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် အံ့ဖွယ် ရှိကုန်၍ လောက၌ ရခဲကုန်သောကြောင့်တည်း ဟု (ဆိုတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၅ - ပဌမ သန္ဒိဋ္ဌိကသုတ်

၄၇။ ထိုအခါ၌ မောဠိယသီဝကပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏၊ တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်ပါ သနည်း၊ အခါမလင့် အကျိုး ပေးတတ်ပါသနည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ် ပြထိုက်ပါသနည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲစိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်ပါသနည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိထိုက် ခံစားထိုက်ပါ သနည်း" ဟုလျှောက်၏။

သီဝက သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကို သာလျှင် ပြန်၍ မေးဦးအံ့၊ သင် သဘောကျသည့်အတိုင်း ငါ့ အမေးကို ဖြေကြားရာ၏။

သီဝက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော လိုချင်မှု 'လောဘ' ကို လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ လိုချင်မှု 'လောဘ' သည် ရှိ၏" ဟူ၍ သိ၏လော၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော လိုချင်မှု 'လောဘ' ကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ လိုချင်မှု 'လောဘ' သည် ထင်ရှား မရှိ" ဟူ၍ သိ၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိပါ၏။

သီဝက သင်သည် မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော လိုချင်မှု 'လောဘ' ကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ လိုချင်မှု 'လောဘ' သည် ထင်ရှား ရှိ၏" ဟူ၍ သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော 'လောဘ' ကို လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ လိုချင်မှု 'လောဘ' သည် ထင်ရှား မရှိ" ဟူ၍ သိ၏၊ သီဝက ဤသို့လည်း တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်ပေ၏။ပ။

သီဝက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကို။ပ။ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော တွေဝေမှု 'မောဟ' ကို။ပ။ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား ရှိသော လောဘနှင့် ယှဉ်သော တရားကို။ပ။ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ဒေါသနှင့် ယှဉ်သော တရားကို။ပ။ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော မောဟနှင့် ယှဉ်သော တရားကို "ငါ၏ သန္တာန်၌ မောဟနှင့် ယှဉ်သော တရားသည် ထင်ရှား ရှိ၏" ဟူ၍ သိ၏လော၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော မောဟနှင့် ယှဉ်သော တရားကိုမူလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ မောဟနှင့် ယှဉ်သော တရားကိုမူလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ မောဟနှင့် ယှဉ်သော တရားသည် ထင်ရှား မရှိ" ဟူ၍ သိ၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိပါ၏။

သီဝက သင်သည် မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော မောဟနှင့် ယှဉ်သော တရားကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ မောဟနှင့် ယှဉ်သော တရားသည် ထင်ရှားရှိ၏" ဟု သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော မောဟနှင့် ယှဉ်သော တရားကိုမူလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ မောဟ နှင့်ယှဉ်သော တရားသည် ထင်ရှား မရှိ" ဟု သိ၏။ သီဝက ဤသို့လည်း တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏၊ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ်၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲစိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိထိုက် ခံစားထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မှု၏)။

အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယနေ့မှစ၍ အကျွန်ုပ်ကို အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာ သုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တတ်သူ 'ဥပါသကာ' ဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် === ၆ - ဒုတိယ သန္ဓိဋိကသုတ်

၄၈။ ထိုအခါ၌ ပုဏ္ဏား တစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နငတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံး စေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏၊ တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မျှဖြင့် တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်ပါ သနည်း၊ အခါမလင့် အကျိုး ပေးတတ်ပါသနည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ် ပြထိုက်ပါသနည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်ပါသနည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိထိုက် ခံစားထိုက်ပါ သနည်း" ဟု လျှောက်ထား၏။

__ - ~ ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုသာလျှင် ပြန်၍ မေးဦးအံ့၊ သင် သဘောကျသည့်အတိုင်း ငါ့ အမေးကို ဖြေကြားရာ၏။

ပုဏ္ဏား ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော စွဲမက်မှုရာဂ ကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ရာဂသည် ရှိ၏" ဟူ၍ သိ၏လော၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော ရာဂကို လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ရာဂသည် ထင်ရှားမရှိ" ဟူ၍ သိ၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ သိပါ၏။

ပုဏ္ဏား သင်သည် မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ရာဂကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ရာဂသည် ထင်ရှား ရှိ၏" ဟူ၍ သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော ရာဂကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ရာဂသည် ထင်ရှား မရှိ"ဟူ၍ သိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လည်း တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏။ပ။

ပုဏ္ဏား ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကိုလည်း။ပ။ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော တွေဝေမှု 'မောဟ' ကိုလည်း။ပ။ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ကိုယ်၏ ပြစ်မှားမှုကိုလည်း။ပ။ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော နှုတ်၏ ပြစ်မှားမှုကို လည်း။ပ။ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော စိတ်၏ ပြစ်မှားမှုကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ စိတ်၏ ပြစ်မှားမှု သည်ရှိ၏" ဟု သိ၏လော၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော စိတ်၏ ပြစ်မှားမှုကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ စိတ်၏ ပြစ်မှားမှုသည် ထင်ရှားမရှိ" ဟု သိ၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ သိပါ၏။

ပုဏ္ဏား သင်သည် မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော စိတ်၏ ပြစ်မှားမှုကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ စိတ်၏ ပြစ်မှားမှုသည် ထင်ရှားရှိ၏" ဟု သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော စိတ်၏ ပြစ်မှားမှုကိုလည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ စိတ်၏ ပြစ်မှားမှုသည် ထင်ရှားမရှိ" ဟု သိ၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့လည်း တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏၊ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ်၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ် ပြထိုက်၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိထိုက် ခံစားထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ တရားတော် သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် ယနေ့မှစ၍ အကျွန်ုပ်ကို အသက်ထက် ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တတ်သူ 'ဥပါသကာ' ဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၇ - ခေမသုတ်

၄၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်ခေမ မထေရ်နှင့် အသျှင်သုမနမထေရ်တို့သည် သာဝတ္ထိပြည် အန္ဓဝန်တော၌ နေကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ခေမ အသျှင်သုမနမထေရ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာ ဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ခေမသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား ပူဇော် အထူးကို ခံထိုက်သော အာသဝေါ တရား ကုန်ပြီးသော (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကို ချပြီးသော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ပြီး သော ဘဝ သံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား "ငါ့ အား သူတစ်ပါးတို့ထက် မြတ်၏ ဟူသော (သေယျ) မာန်သည် ရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ့အား သူတစ်ပါးနှင့် တူ၏ ဟူသော (သဒိသ) မာန်သည် ရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ့အား သူတစ်ပါးအောက် ယုတ်၏ ဟူသော (ဟီန) မာန်သည် ရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း" ဤသို့ မဖြစ်ပါ။

ဤစကားကို အသျှင်ခေမသည် လျှောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် လိုက်လျောတော် မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်ခေမမထေရ်သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ (စကားကို) နှစ်သက် လိုက်လျော တော်မူ၏" ဟု (သိ၍) နေရာမှ ထပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သုမနမထေရ်သည် အသျှင်ခေမ ဖဲသွား၍ မကြာမီပင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

"အသျှင်ဘုရား ပူဇော် အထူးကို ခံထိုက်သော အာသဝေါ တရား ကုန်ပြီးသော (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကို ချပြီးသော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ပြီး သော ဘဝ သံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား "ငါ့အား သူတစ်ပါးတို့ထက် မြတ်၏ ဟူသော (သေယျ) မာန်သည် မရှိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ့အား သူတစ်ပါးနှင့် တူ၏ ဟူသော (သဒိသ) မာန်သည် မရှိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ့အား သူတစ်ပါးအောက် ယုတ်၏ ဟူသော (ဟီန) မာန်သည် မရှိဟူ၍ လည်းကောင်း" ဤသို့ မဖြစ်ပါ။

ဤစကားကို အသျှင်သုမနသည် လျှောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် လိုက်လျောတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သုမနသည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ (စကားကို) နှစ်သက် လိုက်လျောတော် မူ၏" ဟု (သိ၍) နေရာမှ ထပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ခေမမထေရ် အသျှင်သုမနမထေရ်တို့ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီပင် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အမျိုးကောင်းသားတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း ပြောကြားကုန်၏၊ (အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော) အကျိုးကိုလည်း ဆိုအပ်၏၊ မိမိကိုယ်ကိုမူကား (အရဟတ္တဖိုလ်သို့) မဆောင် အပ်လေ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် ဤလောက၌ အချို့ကုန်သော (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျား တို့သည် ပျက်ရယ် ပြုသကဲ့သို့ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် နောင်အခါ၌ ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တူမျှသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ (မိမိကိုယ်ကို) မဆောင်ကုန် (မိမိကိုယ်ကို မနှိုင်းယှဉ်ကုန်)၊ (ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား) ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့မှ ကျွတ်လွတ်ကြပြီးဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) ကြွတော် မူကြလေကုန်သတည်း။

သတ္တမသုတ်။

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၈ - ဣန္ဒြိယသံဝရသုတ်

၅၀။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု 'ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ' မရှိလတ်သော် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ ပျက်စီးသော ရဟန်းအား (ပါတိမောက္ခသံဝရ) သီလသည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ (ပါတိမောက္ခသံဝရ) သီလ မရှိလတ်သော် သီလ ပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ သမ္မာသမာဓိ မရှိလတ်သော် သမာဓိ ပျက်စီး သော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် မရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီး သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်' နှင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း (မဂ်ဉာဏ်)သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်' နှင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း (မဂ်ဉာဏ်) မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်' နှင့် စွဲမက်မှု တင်းခြင်း (မဂ်ဉာဏ်) မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်' နှင့် စွဲမက်မှု တင်းခြင်း (မဂ်ဉာဏ်) ပျက်စီးသာ ပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)နှင့် (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်သည် ပျက်စီးရာ သော အကြောင်းရှိ၏၊

ရဟန်းတို့ သစ်ပင်သည် အခက်အရွက် ပျက်စီးသည် ရှိသော် အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်၊ အခွံသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်၊ အကာသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်၊ အနှစ် သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု 'ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ' မရှိလတ်သော် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ ပျက်စီးသော ရဟန်းအား (ပါတိမောက္ခ သံဝရ) သီလသည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်း ရှိ၏။ပ။ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) နှင့်(အရဟတ္တဖိုလ်)ကိုဆင်ခြင်တတ်သောပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်သည် ပျက်စီးရာသောအကြောင်းရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ ရှိလတ်သော် ဣန္ဒြိယသံဝရသီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား (ပါတိမောက္ခသံဝရ) သီလသည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ (ပါတိမောက္ခသံဝရ) သီလ ရှိလတ် သော် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား သမ္မာသမာဓိသည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ သမာဓိ ရှိလတ်သော် သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်' နှင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း (မဂ်ဉာဏ်)သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်' နှင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း (မဂ်ဉာဏ်) ရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်, စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း (မဂ်ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) နှင့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊

ရဟန်းတို့ သစ်ပင်သည် အခက် အရွက် ပြည့်စုံသည် ရှိသော် အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အခွံသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကာသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ ရှိလတ်သော် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား (ပါတိမောက္ခသံဝရ) သီလသည် ပြည့်စုံ ရာသော အကြောင်းရှိ၏။ပ။ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) နှင့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် === ၉ - အာနန္ဒာသုတ်

၅၁။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှငတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား-

င့ါ့သျှင် သာရိပုတြာ အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် မကြားဖူးသေးသော တရား တို့ကိုလည်း ကြားနာရသနည်း၊ ထိုရဟန်းအား ကြားနာအပ် ကုန်ပြီးသော တရားတို့သည်လည်း ပျောက်ပျက်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်သနည်း၊ ထိုရဟန်းအား ရှေးက စိတ်ဖြင့် ရောက်ဖူး တွေ့ထိဖူးသော တရားတို့သည်လည်း မနောဒွါရ၌ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ မသိဖူးသေးသော တရားကိုလည်း သိရသနည်း ဟု လျှောက်၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် အကြားအမြင် များပါ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် သာလျှင် ဖြေကြားပါလော့ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်တော်မူပါ၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းတော်မူပါ၊ ဟောကြား ပါမည် ဟု (ဆို၏)။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်လျှောက်၏၊ အသျှင် အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏-

င့ါသျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော ဓမ္မကို သင်ယူ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ကြားနာတိုင်း သင်ယူ တိုင်းသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟောကြား၏၊ ကြားနာတိုင်း သင်ယူတိုင်းသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ပို့ချ၏၊ ကြားနာတိုင်း သင်ယူတိုင်းသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ပို့ချ၏၊ ကြားနာတိုင်း သင်ယူတိုင်းသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သရမ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြု၏၊ ကြားနာတိုင်း သင်ယူတိုင်းသော တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံ၏၊ သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၏၊ ဓမ္မကို ဆောင်ကုန် ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်ကုန် ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်သော အကြားအမြင် များသည့် မထေရ် ရဟန်းတို့ နေထိုင်ရာ ကျောင်းတိုက်၌ ဝါကပ်ဆို၏၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့သို့ ရံဖန်ရံခါ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤတရားကား အသို့ ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်ကား အသို့ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု မေးမြန်း၏၊ ပညာဖြင့် နှိုင်းချိန်၏၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့သည် ထို အသျှင်အား မဖွင့်ပြရသေးသည်ကိုလည်း ဖွင့်ပြကြ ကုန်၏၊ ထင်စွာ မပြုရသေးသည်ကိုလည်း ထင်စွာ ပြုပေးကုန်၏၊ များပြားကုန်သော ယုံမှား ဖြစ်ဖွယ်ရာတို့၌လည်း ယုံမှားမှုကို ပယ်ဈောက် ပေးကြကုန်၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် မကြားဖူးသေးသော တရားတို့ကို လည်း ကြားနာရ၏၊ ထိုရဟန်းအား ကြားနာဖူးကုန်ပြီးသော တရားတို့သည်လည်း ပျောက်ပျက်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ ထိုရဟန်းအား ရှေးက စိတ်ဖြင့် ရောက်ဖူး တွေ့ထိ ဖူးကုန်သော တရားတို့သည်လည်း မနောဒွါရ၌ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မသိဖူးသေးသော တရားကိုလည်း သိရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

င့ါသျှင် အာနန္ဒာ အံ့ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤအကြောင်းကို အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဟောကြား အပ်ပါပေ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာကို ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ ငါတို့ မှတ်ယူပါကုန်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟူသော ဓမ္မကို သင်ယူ၏၊

အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကြားနာဖူး သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါး တို့အား ဟောကြား၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကြားနာဖူး သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါး တို့အား ပို့ချ၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကြားနာဖူး သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သရဇ္ဈာယ် ၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကြားနာဖူး သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်၏၊ သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဓမ္မကို ဆောင်ကုန် ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်ကုန် ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန် သော အကြားအမြင်များသည့် မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ နေထိုင်ရာ ကျောင်းတိုက်၌ ဝါကပ်ဆို၏၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့သို့ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရံဖန်ရံခါ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤတရားသည် အသို့ ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်သည်ကား အသို့ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု မေးမြန်း၏၊ ပညာဖြင့် နှိုင်းချိန်၏၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား မဖွင့်ပြရသည်ကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ ထင်စွာ မပြုရသည် ကိုလည်း ထင်စွာ ပြုပေးကုန်၏၊ များပြားကုန်သော ယုံမှား ဖြစ်ဖွယ်ရာတို့၌လည်း ယုံမှားမှုကို ပယ်ဖျောက် ပေးကုန်၏ ဟု (ငါတို့ မှတ်ယူကုန်၏ ဟု မိန့်ဆို၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၁၀ - ခတ္တိယသုတ်

၅၂။ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နငတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဂေါတမ မင်းတို့သည် အဘယ်ကို အလိုရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ် အလို့ငှါ လေ့လာကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် တည်ရာ ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်ကို နှလုံးသွင်းကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အဆုံး ရှိကုန် သနည်း ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား မင်းတို့သည် စည်းစိမ်ကို အလိုရှိကုန်၏၊ ပညာ အလို့ငှါ လေ့လာကုန်၏၊ ဗိုလ်ပါ အပေါင်း လျှင် တည်ရာရှိကုန်၏၊ ရေမြေကို အစိုးရခြင်းကို နှလုံးသွင်းကုန်၏၊ အစိုးရခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့သည်ကား အဘယ်ကို အလိုရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ် အလို့ငှါ လေ့လာ ကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် တည်ရာ ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်ကို နှလုံး သွင်းကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အဆုံးရှိကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏားတို့သည်ကား စည်းစိမ်ကို အလိုရှိကုန်၏၊ ပညာ အလို့ငှါ လေ့လာကုန်၏၊ မန္တာန် လျှင် တည်ရာ ရှိကုန်၏၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို နှလုံးသွင်းကုန်၏၊ ဗြဟ္တာ့ဘုံသို့ ရောက်ခြင်းလျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ သူကြွယ်တို့သည်ကား အဘယ်ကို အလိုရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ် အလို့ငှါ လေ့လာ ကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် တည်ရာရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ်ကို နှလုံးသွင်းကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အဆုံးရှိကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည်ကား စည်းစိမ်ဥစ္စာကို အလို ရှိကုန်၏၊ ပညာ အလို့ငှါ လေ့လာကုန်၏၊ အတတ်ပညာလျှင် တည်ရာ ရှိကုန်၏၊ အလုပ်ကိစ္စကို နှလုံးသွင်းကုန်၏၊ ပြီးဆုံးပြီးသော အလုပ်ကိစ္စ လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မှု၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မိန်းမတို့သည်ကား အဘယ်ကို အလိုရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ် အလို့ငှါ လေ့လာ ကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် တည်ရာရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ်ကို နှလုံးသွင်းကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အဆုံးရှိကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား မိန်းမတို့သည်ကား ယောက်ျားကို အလိုရှိကုန်၏၊ တန်ဆာ ဆင်ခြင်းငှါ လေ့လာကုန်၏၊ သားလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏၊ လင်တူမယား မရှိမူကို နှလုံးသွင်းကုန်၏၊ အစိုးရခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ခိုးသူတို့သည်ကား အဘယ်ကို အလိုရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ် အလို့ငှါ လေ့လာ ကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် တည်ရာ ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်ကို နှလုံးသွင်းကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အဆုံးရှိကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ခိုးသူတို့သည်ကား (သူတစ်ပါးဉစ္စာ ပစ္စည်းကို) ယူခြင်းကို အလိုရှိကုန်၏၊ ပုန်းအောင်းရန် အလို့ငှါ လေ့လာကုန်၏၊ လက်နက်လျှင် တည်ရာရှိကုန်၏၊ အမိုက်မှောင်ကို နှလုံးသွင်းကုန်၏၊ (ဉစ္စာရှင် တို့) မမြင်ရခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ရဟန်းတို့သည်ကား အဘယ်ကို အလိုရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ် အလို့ငှါ လေ့လာ ကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် တည်ရာရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ်ကို နှလုံးသွင်းကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အဆုံးရှိကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ရဟန်းတို့သည်ကား သည်းခံမှု သီလ စင်ကြယ်မှုကို အလိုရှိကုန်၏၊ ပညာ အလို့ငှါ လေ့လာ ကုန်၏၊ သီလလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏၊ ကြောင့်ကြ မရှိမှုကို နှလုံးသွင်းကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမသည်-

မင်းတို့၏ အလိုကို လည်းကောင်း၊ လေ့လာရာကို လည်းကောင်း၊ တည်ရာကို လည်းကောင်း၊ နှလုံး သွင်းကို လည်းကောင်း၊ အဆုံးကို လည်းကောင်း သိတော်မူပါပေ၏။

အသျှင်ဂေါတမသည် ပုဏ္ဏားတို့၏လည်း။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် သူကြွယ်တို့၏လည်း။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် မိန်းမတို့၏လည်း။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် ခိုးသူတို့၏လည်း။ပ။

အသျှင်ဂေါတမသည် ရဟန်းတို့၏လည်း အလိုကို လည်းကောင်း၊ လေ့လာရာကို လည်းကောင်း၊ တည်ရာကို လည်းကောင်း၊ နှလုံးသွင်းကို လည်းကောင်၊ အဆုံးကို လည်းကောင်း သိတော်မူပါပေ၏။

အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တတ်သူ 'ဥပါသကာ' ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၁၁ - အပ္ပမာဒသုတ်

၅၃။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏား တစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နငတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံး စေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဂေါတမ မျက်မှောက် အကျိုး တမလွန် အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ယူ၍ တည်သော ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော တစ်ခုသော တရားသည် ရှိပါသလော ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား မျက်မှောက် အကျိုး တမလွန် အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ယူ၍ တည်သော ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုအပ်သော တစ်ခုသော တရားသည် ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မျက်မှောက် အကျိုး တမလွန် အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ယူ၍ တည်သော ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော တစ်ခုသော တရား ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား မျက်မှောက် အကျိုး တမလွန် အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ယူ၍ တည်သော ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုအပ်သော တစ်ခုသော တရား ဟူသည် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ' ပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား ကုန်းမြေ၌ ကျက်စား သွားလာကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ခြေရာ ဟူသမျှတို့သည် ဆင်ခြေရာ၌ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန် သကဲ့သို့၊ ဆင်ခြေရာကို ကြီးမားသည့် အဖြစ်ကြောင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ ခြေရာတို့ထက် မြတ်၏ ဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ပုဏ္ဏား ထို့အတူ သာလျှင် မျက်မှောက် အကျိုး တမလွန် အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ယူ၍ တည်သော ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော တစ်ခုသော တရား ဟူသည် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ' ပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အထွတ်တပ်သော အိမ်၌ အခြင် ဟူသမျှတို့သည် အထွတ်သို့ ရောက်ကုန် အထွတ်သို့ ညွှတ်ကုန် အထွတ်လျှင် စုဝေးရာ ရှိကုန်သကဲ့သို့၊ အထွတ်ကို ထိုအခြင်တို့ထက် မြတ်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ် သကဲ့သို့၊ ပုဏ္ဏား ထို့အတူသာလျှင်။ပ။

ပုဏ္ဏား ဖြူဆံမြက်ရိတ် ယောက်ျားသည် ဖြူဆံမြက်ကို ရိတ်၍ အဖျား၌ ကိုင်ပြီးလျှင် အောက်သို့ ခါသကဲ့သို့ ဘေးနှစ်ဖက်သို့ ခါသကဲ့သို့၊ တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် ရိုက်နှက် သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ထို့အတူ သာလျှင်။ပ။ ပုဏ္ဏား သရက်သီးခိုင်၏ သရက်သီး (ဟူသမျှ) တို့သည် အညှာ၌ ဖွဲ့ကုန် အညှာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန် သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ထို့အတူ သာလျှင်။ပ။

ပုဏ္ဏား မင်းငယ် အားလုံးတို့သည် စကြဝတေးမင်း၏ နောက်လိုက် ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့၊ ထိုမင်းတို့ ထက် စကြဝတေးမင်းကို မြတ်၏ ဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ထို့အတူ သာလျှင်။ပ။

ပုဏ္ဏား နက္ခတ်တာရာတို့၏ အရောင်ဟူ သမျှသည် လရောင်၏ နှစ်ရာ့ငါးဆယ့် ခြောက်စိတ်၏ တစ်စိတ်ကိုမျှ မမှီသကဲ့သို့၊ လရောင်ကို ထိုအရောင်တို့ထက် မြတ်၏ ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ထို့အတူသာလျှင် မျက်မှောက် အကျိုး တမလွန် အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ယူ၍ တည်သော ပွါးများအပ်ကြိမ် ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော တစ်ခုသော တရားဟူသည် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ' ပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား ဤသည်လျှင် မျက်မှောက် အကျိုး တမလွန် အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ယူ၍ တည်သော ပွါးများ အပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော တစ်ခုသော တရားပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော် သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် ယနေ့မှစ၍ အကျွန်ုပ်ကို အသက်ထက် ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တတ်သူ 'ဥပါသကာ' ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဓမ္မိကဝဂ် ===

၁၂ - ဓမ္မိကသုတ်

၅၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဓမ္မိကသည် ဇာတိဘူမိ အရပ်ရှိ ကျောင်းတိုက် ခုနစ်တိုက်လုံးတို့၌ ကျောင်းထိုင် ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဓမ္မိကသည် ဧည့်သည် အာဂန္တု ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး၏၊ ခြိမ်းခြောက်၏၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ စကားဖြင့် ထိုးဆွ၏၊ ချုပ်ချယ်၏၊ ထိုအာဂန္တု ရဟန်းတို့သည်လည်း အသျှင်ဓမ္မိက ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက် ညှဉ်းဆဲ စကားဖြင့် ထိုးဆွ ချုပ်ချယ်အပ် ကုန်သည် ဖြစ်၍ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြ ကုန်၏၊ မတည်တံ့နိုင်ကုန်၊ ကျောင်းကို စွန့်ကြရကုန်၏။

ထိုအခါ ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏-

"ငါတို့သည် ရဟန်း သံဃာကို သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည် အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြကုန်၏၊ မတည်တံ့နိုင်ကုန်၊ ကျောင်းကို စွန့်ကြကုန်၏၊ အာဂန္တုက ရဟန်းတို့ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွား၍ မတည်တံ့နိုင်ဘဲ ကျောင်းကို စွန့်ကြခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ထိုအခါ ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

"အသျှင်ဓမ္မိကသည် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး၏၊ ခြိမ်းချောက်၏၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ စကားဖြင့် ထိုးဆွ၏၊ ချုပ်ချယ်၏၊ ထိုအာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤအသျှင်ဓမ္မိက ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက် ညှဉ်းဆဲ စကားဖြင့် ထိုးဆွ ချုပ်ချယ် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြရကုန်၏၊ မတည် တံ့နိုင်ကုန်၊ ကျောင်းကို စွန့်ကြရကုန်၏၊ အကယ်၍ ငါတို့သည် အသျှင်ဓမ္မိကကို နှင်ထုတ်ရပါမူ ကောင်း လေရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။

ထို့နောက် ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့သည် အသျှင်ဓမ္မိကထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အသျှင်ဓမ္မိကအား "အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဓမ္မိကသည် ဤကျောင်းတိုက်မှ ဖဲသွားတော် မူပါလော့၊ အသျှင့်အား ဤကျောင်း ၌ နေခြင်းဖြင့် အကျိုး မရှိပါ" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ထို့နောက် အသျှင်ဓမ္မိကသည် ထိုကျောင်းမှ အခြားကျောင်းသို့ ကြွသွား၏။

ထိုရောက်သော ကျောင်း၌လည်း အသျှင်ဓမ္မိကသည် အာဂန္တျက ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး၏၊ ခြိမ်း ခြောက်၏၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ စကားဖြင့် ထိုးဆွ၏၊ ချုပ်ချယ်၏၊ ထိုအာဂန္တျက ရဟန်းတို့သည်လည်း အသျှင်ဓမ္မိ က ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက် ညှဉ်းဆဲ စကားဖြင့် ထိုးဆွ ချုပ်ချယ် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြကုန်၏၊ မတည်တံ့နိုင်ကုန်၊ ကျောင်းကို စွန့်ကြရကုန်၏။

ထိုအခါ ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

"ငါတို့သည် ရဟန်း သံဃာကို သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် အာဂန္တုကရ ဟန်းတို့သည် အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြကုန်၏၊ မတည်တံ့နိုင်ကုန်၊ ကျောင်းကို စွန့်ကြကုန်၏၊ အာဂန္တုက ရဟန်းတို့ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွား၍ မတည်တံ့နိုင်ဘဲ ကျောင်းကို စွန့်ကြခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။

ထိုအခါ ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

"ဤအသျှင်ဓမ္မိကသည် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး၏၊ ခြိမ်းခြောက်၏၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ စကားဖြင့် ထိုးဆွ၏၊ ချုပ်ချယ်၏၊ ထိုအာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်လည်း အသျှင်ဓမ္မိက ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက် ညှဉ်းဆဲ စကားဖြင့် ထိုးဆွ ချုပ်ချယ် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြရကုန်၏၊ မတည်တံ့နိုင်ကုန်၊ ကျောင်းကို စွန့်ကြရကုန်၏၊ အကယ်၍ ငါတို့သည် အသျှင်ဓမ္မိကကို နှင်ထုတ်ရပါမူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။

ထို့နောက် ဇာတိဘူမိနေ ဉပါသကာတို့သည် အသျှင်ဓမ္မိကထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ အသျှင်ဓမ္မိက အား "အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဓမ္မိကသည် ဤကျောင်းတိုက်မှလည်း ဖဲသွားတော် မူပါလော့၊ အသျှင့်အား ဤကျောင်း၌ နေခြင်းဖြင့် အကျိုး မရှိပါ" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဓမ္မိကသည် ထိုကျောင်းမှလည်း အခြားကျောင်းသို့ ဖဲသွားပြန်၏။

ထိုရောက်သော ကျောင်း၌လည်း အသျှင်ဓမ္မိကသည် အာဂန္တျက ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး၏၊ ခြိမ်း ခြောက်၏၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ စကားဖြင့် ထိုးဆွ၏၊ ချုပ်ချယ်၏၊ ထိုအာဂန္တျက ရဟန်းတို့သည်လည်း အသျှင်ဓမ္မိ က ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက် ညှဉ်းဆဲ စကားဖြင့် ထိုးဆွ ချုပ်ချယ် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြရကုန်၏၊ မတည်တံ့နိုင်ကုန်၊ ကျောင်းကို စွန့်ကြရကုန်၏။

ထိုအခါ ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

"ငါတို့သည် ရဟန်း သံဃာကို သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည် အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြကုန်၏၊ မတည်တံ့နိုင်ကုန်၊ ကျောင်းကို စွန့်ကြကုန်၏၊ အာဂန္တုက ရဟန်းတို့ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွား၍ မတည်တံ့နိုင်ဘဲ ကျောင်းကို စွန့်ကြခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။

ထိုအခါ ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။ "ဤအသျှင်ဓမ္မိကသည် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး၏။ပ။

ငါတို့သည် အသျှင်ဓမ္မိကကို ဇာတိဘူမိရှိ ကျောင်း ခုနစ်ကျောင်းလုံးမှ နှင်ထုတ်ရပါမူ ကောင်းလေ ရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။

ထိုအခါ ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့သည် အသျှင်ဓမ္မိကထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ အသျှင်ဓမ္မိကကို "အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဓမ္မိကသည် ဇာတိဘူမိရှိ ကျောင်း ခုနစ်ကျောင်းလုံးမှ ဖဲသွားတော်မူပါ" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဓမ္မိကအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။

"ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့သည် ဇာတိဘူမိရှိ ကျောင်း ခုနစ်ကျောင်းလုံးတို့မှ (ငါ့ကို) နှင်ထုတ်၏၊ ယခုအခါ အဘယ် အရပ်သို့ ငါ သွားရပါမည်နည်း" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်ဓမ္မိကအား "မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ငါ သွားရပါမူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဓမ္မိကသည် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ သွား၏၊ အစဉ်အတိုင်း (လာခဲ့ရာ) ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား ကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ဓမ္မိကအား မြတ်စွာဘုရားသည်-

ပုဏ္ဏားမျိုးဓမ္မိက ယခုအခါ အဘယ် အရပ်မှ သင်လာခဲ့သနည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့က ဇာတိဘူမိရှိ ကျောင်း ခုနစ်ကျောင်းလုံး တို့မှ နှင်ထုတ်ကြပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက သင့်လျော်ပေ၏၊ သင်သည် ဇာတိဘူမိ၌ နေခြင်းဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သင့်ကို ထိုထိုကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ကြကုန်၏၊ သင်သည် ထိုထိုကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ခံရသည် ဖြစ်၍ ငါ့ထံ သို့ သာလျှင် လာရ၏။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား သမုဒ္ဒရာ၌ သွားလာကုန်သော ကုန်သည်တို့သည် ကမ်းကြည့်ငှက်ကို ဖမ်းဆီး၍ လှေဖြင့် သမုဒ္ဒရာသို့ သွားကုန်၏၊ လှေသည် ကမ်းကို မမြင်လတ်သော် ထိုကုန်သည်တို့သည် ကမ်းကြည့်ငှက်ကို လွှတ်လိုက်ကြကုန်၏၊ ထိုငှက်သည် အရှေ့အရပ်သို့ ပျံသွား၏၊ အနောက်အရပ်သို့ ပျံသွား၏၊ မြောက်အရပ်သို့ ပျံသွား၏၊ တောင်အရပ်သို့ ပျံသွား၏၊ အထက်အရပ်သို့ ပျံသွား၏၊ ထောင့်အရပ်သို့ ပျံသွား၏၊ ထိုငှက်သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကမ်းကို အကယ်၍ မြင်ပါမူ ထိုမြင် ရာသို့ ပျံသွား၏၊ ထိုငှက်သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကမ်းတို့ မမြင်ပါမူ ထိုလှေသို့သာလျှင် တစ်ဖန် ပြန်လာ၏။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထိုအတူသာလျှင် သင့်ကို ထိုထိုကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ကုန်၏၊ သင်သည် ထိုထို ကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ခံရသည် ဖြစ်၍ ငါ့ထံသို့ သာလျှင် လာဘိ၏။

ပုဏ္ဏားမျိုးဓမ္မိက ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ကောရဗျမင်း၏ သုပ္ပတိဋ္ဌမည်သော ပညောင်ပင်မင်းသည် အကိုင်း ငါးခုရှိ၏၊ အေးမြသော အရိပ်ရှိ၏၊ စိတ်နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက သုပ္ပတိဋ္ဌပ ညောင်ပင်မင်း၏ အကျယ်အပြန့်သည် တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ တိုင်အောင် ဖြစ်၏၊ အမြစ်တို့၏ (အကျယ် အပြန့်သည်) ငါးယူဇနာ တိုင်အောင် ဖြစ်၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်မင်း၏ အသီးတို့ သည် တစ်ကွမ်းစား 'တစ်ပြည်'ချက် ထမင်းအိုး ပမာဏမျှလောက် ကြီးမားကြ ကုန်၏၊ ပျားကောင် ပျားဥ မရှိသော ပျားရည်ပမာ အရသာရှိသော အသီး ရှိကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက သုပ္ပတိဋပ ညောင်ပင်မင်း၏ အကိုင်းတစ်ခုကို မောင်းမခြွေရံနှင့်အတူ မင်းသည် သုံးဆောင်၏၊ အကိုင်းတစ်ခုကို စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းသည် သုံးဆောင်၏၊ အကိုင်းတစ်ခုကို နိဂုံး ဇနပုဒ်သားတို့ သုံးဆောင်ကုန်၏၊ အကိုင်းတစ်ခုကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့ သုံးဆောင်ကုန်၏၊ အကိုင်းတစ်ခုကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့ သုံးဆောင်ကုန်၏၊ အကိုင်းတစ်ခုကို သားသမင်တို့သည် သုံးဆောင်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား မျိုးဓမ္မိက သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်မင်း၏ အသီးတို့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မစောင့်ရှောက်၊ တစ်ဦး၏ အသီးတို့ကို တစ်ဦးက မညှဉ်းဆဲ (မနှောင့်ယှက်)ကုန်၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထိုအခါ၌ ယောက်ျား တစ်ယောက်သည် သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်မင်း၏ အသီးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း စားပြီးလျှင် အခက်ကို ချိုးဖဲ့၍ ဖဲသွားလေ၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထိုအခါ၌ သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်စောင့်နတ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။

"အချင်းတို့ အံ့သြဖွယ် ရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊ အလွန် ယုတ်မာသော လူပေတကား၊ သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်မင်း၏ အသီးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း စားပြီးလျှင် အခက်ကို ချိုးဖဲ့၍ ဖဲသွားဘိ၏၊ သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်မင်းသည် နောင်အခါ၌ အသီးကို မပေးပါမူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထိုအခါ သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်မင်းသည် နောင်အခါ၌ အသီးကို မပေးတော့ပြီ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထိုအခါ၌ ကောရဗျမင်းသည် သိကြားမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သိကြားမင်းအား ဤစကားကို ဆို၏။

"အချင်း သိရှိတော် မူပါ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌပညောင်ပင်မင်းသည် အသီးကို မပေးတော့ပါ" ဟု (ဆို၏)။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထိုအခါ၌ သိကြားမင်းသည် လေကြီး မိုးကြီး လာ၍ သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်မင်းကို လဲကျစေလျက် အမြစ် ထောင်နေသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုကို ပြု၏။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက သုပ္ပတိဋ္ဌပညောင်ပင်စောင့် နတ်သည် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ မျက်ရည်ရွှဲစို ငိုယိုလျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်နေ၏။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထိုအခါ၌ သိကြားမင်းသည် သုပ္ပတိဋ္ဌပညောင်ပင်စောင့် နတ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သုပ္ပတိဋ္ဌပညောင်ပင်စောင့် နတ်အား ဤစကားကို ပြောဆို၏။

"နတ်သား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ မျက်ရည်ရွှဲစို ငိုယို လျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်နေဘိ သနည်း" ဟု (ဆို၏)။

အရှင် လေကြီး မိုးကြီးလာ၍ အကျွန်ုပ်၏ ဗိမာန်ကို လဲကျစေပါ၏၊ အမြစ် ထောင်နေသည်ကို ပြုပါ၏၊ ထို့ကြောင့် ငိုပါ၏ဟု (ဆို၏)။

နတ်သား စင်စစ် သစ်ပင်တရား 'ရုက္ခဓမ္မ'၌ တည်သော သင်၏ ဗိမာန်ကို လေကြီးမိုးကြီးသည် လာ၍ လဲကျစေသလော၊ အမြစ် ထောင်နေအောင် ပြုသလော ဟု (မေး၏)။

အရှင် အဘယ်သို့လျှင် သစ်ပင်သည် သစ်ပင်တရား 'ရုက္ခဓမ္မ' ၌ တည်ပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

နတ်သား ဤလောက၌ သစ်ပင်၏ အမြစ်ကို အလိုရှိသူတို့သည် အမြစ်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ အခေါက် ကို အလိုရှိသူတို့သည် အခေါက်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ အရွက်ကို အလိုရှိသူတို့သည် အရွက်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ အပွင့်ကို အလိုရှိသူတို့သည် အပွင့်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ အသီးကို အလိုရှိသူတို့သည် အသီးကို ဆောင်ကုန်၏၊ ထိုသို့ ဆောင်ခြင်းကြောင့် နတ်သည် နှလုံးမသာခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း မပြုထိုက်၊ နတ်သား ဤသို့လျှင် သစ်ပင်သည် သစ်ပင်တရား 'ရုက္ခဓမ္မ'၌ တည်၏ ဟု (ဆို၏)။

အရှင် သစ်ပင်တရား 'ရုက္ခဓမ္မ'၌ မတည်သော အကျွန်ုပ်၏ ဗိမာန်ကို လေကြီး မိုးကြီးသည် လာ၍ လဲကျစေပါ၏၊ အမြစ် ထောင်နေသည်ကို ပြုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

နတ်သား သင်သည် အကယ်၍ သစ်ပင်တရား 'ရုက္ခဓမ္မ'၌ တည်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ သင်၏ ဗိမာန် သည် ရှေးအတိုင်း ဖြစ်ရာ၏ ဟု (ဆို၏)။

အရှင် အကျွန်ုပ်သည် သစ်ပင်တရား 'ရုက္ခဓမ္မ'၌ တည်ပါအံ့၊ အကျွန်ုပ်၏ ဗိမာန်သည် ရှေးအတိုင်း ဖြစ်ပါစေ ဟု (ဆို၏)။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထိုအခါ၌ သိကြားမင်းသည် လေကြီး မိုးကြီးလာ၍ သုပ္ပတိဋပညောင်ပင်မင်းကို စိုက်ထောင်စေသည့် အခြင်းအရာအားဖြင့် တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုကို ပြု၏၊ အမြစ်တို့သည် ရှေးအတိုင်း ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထို့အတူသာလျှင် ရဟန်း တရား၌ တည်သော သင့်ကို ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာ တို့သည် ဇာတိဘူမိရှိ ကျောင်းခုနစ်ကျောင်းလုံးတို့မှ နှင်ထုတ်ကြကုန် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းတရား၌ တည်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆဲရေးသူကို ပြန်၍ မဆဲရေး၊ ခြုတ်ချယ်သူကို ပြန်၍ မခြုတ်ချယ်၊ ငြင်းခုံသူကို ပြန်၍ မငြင်းခုံ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းတရား ၌ တည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတရား၌ မတည်သည် သာလျှင် ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်ကို ဇာတိဘူမိနေ ဥပါသကာတို့သည် ဇာတိဘူမိရှိ ခုနစ်ကျောင်းလုံးတို့မှ နှင်ထုတ်ကြပါ ကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏားမျိုးဓမ္မိက ရှေးက ဖြစ်ဖူးသည်ကား အယူဝါဒ တီထွင်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ (ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်ဖြင့်) စွဲမက်မှု ကင်းသော သုနေတ္တမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူးပြီ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက သုနေတ္တ မည်သော ဆရာအား တပည့် ရာပေါင်းများစွာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ သုနေတ္တ ဆရာကြီးသည် တပည့်တို့ အား ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟော၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက သုနေတ္တ ဆရာကြီးသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟောသည် ရှိသော် မကြည်ညိုစိတ် ရှိသည့် တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ကုန်၏။

သုနေတ္တ ဆရာကြီးသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟောသည် ရှိသော် ကြည်ညိုစိတ် ရှိသည့် တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရကုန်၏။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ရှေးက ဖြစ်ဖူးသည်ကား-မူဂပက္ခမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ် ဖူး၏။ပ။ အရနေမိမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ် ဖူး၏။ပ။ ကုဒ္ဒါလကမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ် ဖူး၏။ပ။ ဟတ္ထိပါလမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ် ဖူး၏။ပ။

အယူဝါဒ တီထွင်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု ကင်းသော ဇောတိပါလမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ် ဖူးပြီ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ဇောတိပါလဆရာအား တပည့် ရာပေါင်းများစွာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဇောတိပါလဆရာသည် တပည့်တို့အား ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟော၏။ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ဇောတိပါလ ဆရာသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရား ဟောသည် ရှိသော် မကြည်ညိုစိတ် ရှိသည့် တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဇောတိပါလ ဆရာသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရား ဟောသည် ရှိသော် ကြည်ညိုစိတ် ရှိသည့် တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြကုန်၏။

ပုဏ္ဏားမျိုးဓမ္မိက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း။

အယူဝါဒ တီထွင်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု ကင်းပြီး ကုန်သော ရာပေါင်းများစွာ အခြံအရံ ရှိကုန်သော တပည့် အပေါင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ဤဆရာ ခြောက်ဦးတို့ကို ပြစ်မှားလိုစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်သူသည် များစွာသော မကောင်းမှုကို ပွါးစေရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မှု၏)။

အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက အယူဝါဒ တီထွင်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု ကင်းကုန်သော ရာပေါင်း များစွာ အခြံအရံ ရှိကုန်သော တပည့် အပေါင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ဤဆရာ ခြောက်ဦးတို့ကို ပြစ်မှားလိုစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်သူသည် များစွာ မကောင်းမှုကို ပွါးစေရာ၏။

ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည့် (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ကို ပြစ်မှားလိုစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက် မကောင်းမှုကို သာ၍ များစွာ ပွါးများစေ၏။

ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ဤဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်မှုမျိုးကို မိမိကိုယ်ကို တူးဖြို၏ ဟု ဟောသကဲ့သို့ ဤသာသနာတော်အပ၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်မှုမျိုးကို မိမိကိုယ်ကို တူးဖြို၏ ဟု ငါမဆို။

ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ထို့ကြောင့် ဤသို့ ကျင့်ရမည်-

"မိမိနှင့်တူသော သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ငါတို့၏ စိတ်တို့သည် ပြစ်မှားကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်" ဟု (ကျင့်ရမည်)၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ဓမ္မိက ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သုနေတ္တသည် လည်းကောင်း၊ မူဂပက္ခသည် လည်းကောင်း၊ အရနေမိပုဏ္ဏားသည် လည်းကောင်း၊ ကုဒ္ဒါလကသည် လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိပါလလုလင်သည် လည်းကောင်း ဆရာ ဖြစ်ဖူးပြီ။ မင်းခုနစ်ပါးတို့ ၏ ပုရောဟိတ် ဖြစ်သော ဂေါဝိန္ဒမည်သော ဇောတိပါလသည်လည်း ဆရာ ဖြစ်ဖူးပြီ၊ အခြံအရံ များပြား ကုန်သော ဆရာ ခြောက်ယောက်တို့သည် အတိတ်အဖို့၌ (သူတစ်ပါးကို) မညှဉ်းဆဲတတ်ကုန်။ အစိမ်းနံ့ 'ဒေါသ' မရှိကုန်သော ကရုဏာအရာ၌ နှလုံးသွင်းမှု ရှိကုန်သော ကာမ ရာဂ သံယောဇဉ်ကို လွန်ကုန်သော ထိုဆရာတို့သည် ကာမဂုဏ်၌ စွဲမက်မှု ကင်းစေ၍ ပြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားကုန်ပြီ။ ထိုဆရာ ခြောက်ယောက်တို့၏ ရာပေါင်းစွာသော တပည့်တို့သည်လည်း အစိမ်းနံ့ 'ဒေါသ' မရှိကုန်၊ ကရုဏာ အရာ၌ နှလုံးသွင်းကုန်၏၊ ကာမ ရာဂ သံယောဇဉ် နှောင်ကြိုးကို လွန်မြောက်ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်၌ စွဲမက်မှု ကာမရာဂ'ကို ကင်းစေ၍ ပြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားကုန်ပြီ။ အကြင်သူသည် (ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့်) စွဲမက်မှု ကင်းပြီးကုန်သော ကောင်းစွာ တည်ကြည်သောစိတ် ရှိကုန်သော သာသနာတော်မှ အပ ဖြစ်ကုန်သော ရသေ့တို့ကို ပြစ်မှားလိုသော စိတ်အကြံ ရှိသည်ဖြစ်၍ ခြိမ်းခြောက်၏၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ထိုလူသည် မကောင်းမှုကို များစွာ ပွါးများစေ၏။ အကြင်သူသည်ကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဖြစ်သော (သောတာပတ္တိ) မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းတစ်ပါးကို ပြစ်မှားလိုသော စိတ်အကြံ

ရှိသည်ဖြစ်၍ ခြိမ်းခြောက်၏၊ ဤသူသည် ထိုဆရာ ခြောက်ယောက်ကို ခြိမ်းခြောက်သူထက် အထူး အားဖြင့် များစွာ မကောင်းမှုကို ပွါးများစေ၏။ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒိဋိအကြောင်းကို ပယ်ခြင်း ရှိသော ကောင်းသော သဘောရှိသူ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်) ကို မထိပါးစေရာ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု မကင်းသော ဤ (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိယာသံဃာ၏ ခုနစ်ယောက်မြောက် ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏၊ အကြင် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည် နုကုန်၏၊ သဒ္ဓါသည် လည်းကောင်း၊ သတိသည် လည်းကောင်း၊ ဝီရိယသည် လည်းကောင်း၊ သမထသည် လည်းကောင်း၊ ဝီပဿနာသည် လည်းကောင်း၊ ဝီရိယသည် လည်းကောင်း၊ သမထသည် လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာသည် လည်းကောင်း နု၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းကို ထိပါးမိသောကြောင့် (သူတစ်ပါးကို မညှဉ်းဆဲမီ) ရှေးအဖို့ကပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲသည် မည်၏၊ မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲပြီး၍ နောက်မှ သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းဆဲသည် မည်၏။ အကြင်သူသည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ ထိုသူသည် အပဖြစ်သော ရန်သူကို စောင့်ရှောက်အပ်သည် မည်၏၊ ထို့ကြောင့် ပညာရှိသည် အခါခပ်သိမ်း (မိမိဂုဏ်ကို) မတူးဖြိုမူ၍ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ရာသတည်း။

ခွါဒသမသုတ်။ ငါးခုမြောက် ဓမ္မိကဝဂ် ပြီး၏။ ပဌမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

၁။ အရဟတ္တဖိုလ်မှ စ၍ ရေတွက်သဖြင့် ခုနစ်ယောက်မြောက် ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုလိုသည် (အဋ္ဌကထာ)။

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၁ - သောဏသုတ်

၅၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သောဏသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ယင်းတိုက်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်လျက် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော အသျှင်သောဏအား ဤအကြံ သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။

"ထက်သန်သော ဝီရိယ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြသည့် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကဟူသမျှ တို့တွင် ငါသည် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏၊သို့ဖြစ်ပါလျက် ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋိတို့ဖြင့် တစ်စုံ တစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ မလွတ်မြောက်ချေ၊ ငါ၏ အိမ်၌ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို ခံစားရန် ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရန်တတ်နိုင်၏၊ ငါသည် သိက္ခာချ၍ လူထွက်ပြီးလျှင် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကိုလည်း ခံစားရမူ ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း ပြုရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပေါ်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သောဏ၏ စိတ်အကြံကို (ကိုယ်တော်၏) စိတ်ဖြင့် သိတော် မူ၍ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ သာလျှင် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ကွယ်ခဲ့၍ ယင်းတိုက်တော၌ ထင်ရှား ဖြစ်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ အသျှင်သောဏသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သောဏအား မြတ်စွာဘုရားသည် -

သောဏ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော သင့်အား "ထက်သန် သော ဝီရိယ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြသည့် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ဟူသမျှတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏၊သို့ဖြစ်ပါလျက် ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ မလွတ်မြောက်ချေ၊ ငါ၏ အိမ်၌ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို ခံစားရန် ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရန် တတ်နိုင်၏၊ ငါသည် သိက္ခာချ၍ လူထွက်ပြီးလျှင် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကိုလည်း ခံစားရမူ ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း ပြုရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု စိတ်အကြံဖြစ်သည် မဟုတ်လော ဟု မေးတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သောဏ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။

သင်သည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်က စောင်းတီးမှု၌ လိမ္မာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သောဏ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။

သင်၏စောင်းညှို့ 'ကြိုး' တို့ တင်းလွန်းသောအခါ သင်၏ စောင်းသည် အသံသာပါမည်လော၊ တီးရန်လည်း ကောင်းပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မကောင်းပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သောဏ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။

သင်၏ စောင်းညှိ 'ကြိုး' တို့ လျော့လွန်းသောအခါ သင်၏ စောင်းသည် အသံသာပါမည်လော၊ တီးရန်လည်း ကောင်းပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မကောင်းပါ။

သောဏ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။

သင်၏စောင်းညှို့ 'ကြိုး' တို့ မတင်းလွန်း မလျော့လွန်းမူ၍ ညီမျှသော ကြိုးအဖြစ်၌ တည်သောအခါ သင်၏ စောင်းသည် အသံသာပါမည်လော၊ တီးရန်လည်း ကောင်းပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါ၏။

သောဏ ဤအတူသာလျှင် ထက်သန်လွန်းသော ဝီရိယသည် ပျံ့လွင့်ရန် ဖြစ်၏၊ လျော့လွန်းသော ဝီရိယသည် ပျင်းရိရန် ဖြစ်၏၊ သောဏ ထို့ကြောင့် သင်သည် ဝီရိယနှင့် သမာဓိမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ဆောက်တည်လော့၊ (သဒ္ဓါစသော) ဣန္ဓြေတို့၏ ညီမျှသော အဖြစ်ကိုလည်း သိလော့၊ ထိုသို့ ညီမျှလတ် သော် (သမထစသော) နိမိတ်ကို ဖြစ်စေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု အသျှင်သောဏသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သောဏကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမတော်မူ၍ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်တန်း သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်တန်းသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် ယင်းတိုက်တောမှ ကွယ်ခဲ့၍ ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်၌ ထင်ရှား ဖြစ်တော်မူ၏။

အသျှင်သောဏသည် အခါတစ်ပါး၌ ဝီရိယနှင့် သမာဓိမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ဆောက်တည်၏၊ (သဒ္ဓါစသော) ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသော အဖြစ်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသို့ ညီမျှလတ်သော် (သမထစသော) နိမိတ်ကို ဖြစ်စေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သောဏသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကာ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည် ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုးကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏၊ အသျှင်သောဏသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ထိုအခါ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော အသျှင်သောဏအား "ငါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ တော်ထံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို လျှောက်ထားရမူကား ကောင်းလေရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သောဏသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော (ခန္ဓာ)ဝန်ကို ချပြီးသော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ အစဉ်အတိုင်း ရောက်ပြီးသော ဘဝ သံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းသည် ခြောက်မျိုးသော အကြောင်းတို့သို့ သက်ဝင်ပြီး ဖြစ်၏၊ ကိလေသာမှ ထွက်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီး ဖြစ်၏၊ (ကိလေသာမှ) ဆိတ်သုဉ်းမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီး ဖြစ်၏၊ ကြောင့်ကြ မရှိမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီး ဖြစ်၏၊ တဏှာ၏ ကုန်ဆုံးမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီး ဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ဆုံးမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီး ဖြစ်၏၊ မောဟ ကင်းမှု (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ သက်ဝင်ပြီး ဖြစ်၏၊

အသျှင်ဘုရား တရံတစ်ခါ အချို့သော အသျှင်အား "ဤအသျှင်သည် သက်သက် ယုံကြည်မှု (သဒ္ဓါ)မျှကို မှီ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်၏ ဟု ပြောကြားလေသလော" ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ။ အသျှင်ဘုရား (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော မိမိပြုရမည့် ကိစ္စနှင့် ပြုပြီး (ကိစ္စ)၏ ပွါးခြင်းကို မမြင်သော အာသဝေါ ကုန်ပြီး သော ရဟန်းသည် ရာဂ ကုန်ခြင်း ရာဂ ကင်းခြင်းကြောင့် (ရာဂ)မှ ထွက်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။

ဒေါသ ကုန်ခြင်း ဒေါသ ကင်းခြင်းကြောင့် (ဒေါသမှ) ထွက်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင် ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။ မောဟ ကုန်ခြင်း မောဟ ကင်းခြင်းကြောင့် (မောဟမှ) ထွက်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား တရံတစ်ခါ အချို့သော အသျှင်အား "ဤအသျှင်သည် လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော် အစောကို တောင့်တ၍ (ကိလေသာတို့မှ) ကင်းဆိတ်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်၏ ဟု ပြောကြားလေသလော" ဟု အကြံ ဖြစ်ရာပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ။

အသျှင်ဘုရား (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော မိမိပြုရမည့် ကိစ္စနှင့် ပြုပြီး (ကိစ္စ)၏ ပွါးများခြင်းကို မမြင်သော အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရာဂ ကုန်ခြင်း ရာဂ ကင်းခြင်းကြောင့် (ရာဂ) မှ ကင်းဆိတ်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။

ဒေါသ ကုန်ခြင်း ဒေါသ ကင်းခြင်းကြောင့် (ဒေါသ)မှ ကင်းဆိတ်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီး သူ ဖြစ်ပါ၏။

မောဟ ကုန်ခြင်း မောဟ ကင်းခြင်းကြောင့် (မောဟ)မှ ကင်းဆိတ်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ သက်ဝင် ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား တရံတစ်ခါ အချို့သော အသျှင်အား "ဤအသျှင်သည် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ် အပ်သော အလေ့အကျင့်ကို အနှစ်သာရအားဖြင့် ယုံကြည်သည် ဖြစ်၍ ကြောင့်ကြ မရှိမှု (အရဟတ္တ ဖိုလ်) သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်၏ ဟု ပြောကြားလေ သလော" ဟူ၍ အကြံ ဖြစ်ရာပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤအရာကို ဤသို့ မမှတ်သင့်ပါ။

အသျှင်ဘုရား (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော မိမိပြုရမည့် ကိစ္စနှင့် ပြုပြီး (ကိစ္စ)၏ ပွါးခြင်းကို မမြင်သော အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရာဂ ကုန်ခြင်း ရာဂ ကင်းခြင်း ကြောင့် ကြောင့်ကြ မရှိမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။

ဒေါသ ကုန်ခြင်း ဒေါသ ကင်းခြင်းကြောင့် ကြောင့်ကြ မရှိမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ် ပါ၏။ မောဟ ကုန်ခြင်း မောဟ ကင်းခြင်းကြောင့် ကြောင့်ကြ မရှိမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။

ရာဂ ကုန်ခြင်း ရာဂ ကင်းခြင်းကြောင့် တဏှာ၏ ကုန်ဆုံးမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ် ပါ၏။

ဒေါသ ကုန်ခြင်း ဒေါသ ကင်းခြင်းကြောင့် တဏှာ၏ ကုန်ဆုံးမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။

မောဟ ကုန်ခြင်း မောဟ ကင်းခြင်းကြောင့် တဏှာ၏ ကုန်ဆုံးမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီး သူ ဖြစ်ပါ၏။

ရာဂ ကုန်ခြင်း ရာဂ ကင်းခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်၏ ကုန်ဆုံးမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ် ပါ၏။

ဒေါသ ကုန်ခြင်း ဒေါသ ကင်းခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်၏ ကုန်ဆုံးမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။

မောဟ ကုန်ခြင်း မောဟ ကင်းခြင်းကြောင့် ဥပါဒါန်၏ ကုန်ဆုံးမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီး သူ ဖြစ်ပါ၏။

ရာဂ ကုန်ခြင်း ရာဂ ကင်းခြင်းကြောင့် မောဟ မရှိမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။ ဒေါသ ကုန်ခြင်း ဒေါသ ကင်းခြင်းကြောင့် မောဟ မရှိမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ ၏။

မောဟ ကုန်ခြင်း မောဟ ကင်းခြင်းကြောင့် မောဟ မရှိမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ဖြစ် ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ (ကိလေသာတို့မှ) ကောင်းစွာ လွတ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား စက္ခု ဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော လွန်ကဲသည့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့သည် အကယ်၍ မျက်စိအား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မယူနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကိလေသာတို့ နှင့် မရောနှောသည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစိတ်၏ အဖြစ် အပျက်ကိုသာ ရှု၏၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော လွန်ကဲသည့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'။ ဃာနဝိညာဉ် ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ'။ ဇိဝှာဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အရသာ 'ရသာရုံ'။ ကာယ ဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗွာရုံ'။ စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့သည် အကယ် ၍ စိတ်အား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မယူနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း ၏ စိတ်သည် ကိလေသာတို့နှင့် မရောနှောသည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစိတ်၏ အဖြစ်အပျက်ကိုသာ ရှု၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား အပေါက်အခေါင်း မရှိ တစ်ခဲနက်သော ကျောက်တောင်သည် ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏၊ အရှေ့အရပ်မှ လေပြင်း မုန်တိုင်းသည် အကယ်၍ လာစေကာမူ ထိုတောင်ကို မရွေ့ရှား စေနိုင်ရာ၊ မလှုပ်ရှားစေနိုင်ရာ၊ ထိုမှ ဤမှ မတုန်လှုပ် စေနိုင်ရာ၊ အနောက်အရပ်မှ လေပြင်း မုန်တိုင်းသည် အကယ်၍ လာစေကာမူ၊ မြောက်အရပ်မှ လေပြင်း မုန်တိုင်းသည် အကယ်၍ လာစေကာ မူ၊ တောင်အရပ်မှ လေပြင်း မုန်တိုင်းသည် အကယ်၍ လာစေကာမူ ထိုတောင်ကို မရွေ့ရှားစေနိုင်ရာ၊ မလှုပ်ရှားစေနိုင်ရာ၊ ထိုမှဤမှ မတုန်လှုပ်စေနိုင်ရာ။

အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် ဤသို့ (ကိလေသာတို့မှ) ကောင်းစွာ လွတ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော လွန်ကဲသည့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့သည် အကယ်၍ မျက်စိအား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မယူနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကိလေသာတို့နှင့် မရောနှောသည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစိတ်၏ အဖြစ်အပျက်ကိုသာ ရှု၏၊

သောတ ဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော လွန်ကဲသည့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'။ ဃာနဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန် သော အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ'။ ဇိဝှာ ဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အရသာ 'ရသာရုံ'။ ကာယဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ် ကုန်သော အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗွာရုံ'။ စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့သည် အကယ်၍ စိတ်အား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မယူနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကိလေသာတို့နှင့် မရောနှောသည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစိတ်၏ အဖြစ်အပျက်ကိုသာ ရှု၏ ဟု လျှောက်၏။ ထွက်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)၊ ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ် မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)၊ ကြောင့်ကြ မရှိမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)၊ ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ခန်းမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)၊ တဏှာ၏ ကုန်ခန်းမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)၊ စိတ်၏ မောဟမရှိမှု အရဟတ္တဖိုလ်သို့ သက်ဝင်ပြီးသူ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် အာယတနတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ (ကိလေသာ တို့မှ လွတ်မြောက်၏)။ ကောင်းစွာ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်သည် ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသော ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြုပြီး ကိစ္စကို တစ်ဖန် ပွါးစေခြင်း မရှိ၊ ပြုရမည့် ကိစ္စလည်း မရှိ။ တခဲနက်သော ကျောက်တောင်သည် (ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခတ်သော) လေကြောင့် မတုန်လှုပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗွာရုံ အားလုံးတို့သည် လည်းကောင်း၊ ကောင်းသော ဓမ္မာရုံ မကောင်းသော ဓမ္မာရုံ စတင်္ဘေတာင်း တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ တည်ကြည်သော (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်သော စိတ်ကို မတုန်လှုပ် စေနိုင်ကုန်၊ ထိုစိတ်၏ အဖြစ်အပျက်ကိုသာ ရှု၏။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၂ - ဖဂ္ဂုနသုတ်

၅၆။ ထိုအခါ အသျှင်ဖဂ္ဂုနသည် အနာ နှိပ်စက်သည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲလျက် ပြင်းပြစွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဖဂ္ဂုနသည် အနာ နှိပ်စက်သည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲလျက် ပြင်းပြစွာ မကျန်းမမာ ပါ၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သနားတော်မူသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အသျှင် ဖဂ္ဂုန အထံသို့ ကြွတော် မူစေချင်ပါသည်" ဟု လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော် မူရာမှ ထလျက် အသျှင်ဖဂ္ဂုန အထံသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဖဂ္ဂုနသည် ကြွလာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အဝေးမှ မြင်၍ ညောင်စောင်းမှ ထအံ့သော အမူအရာကို ပြု၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဖဂ္ဂုနအား -

"ဖဂ္ဂုန မသင့်၊ သင်သည် ညောင်စောင်းမှ မရွှေ့မပြောင်းနှင့်၊ သူတစ်ပါး ပြင်ပြီးနေရာတို့ ရှိရာ ထိုနေရာ၌ ထိုင်တော်မူမည်" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် အသျှင်ဖဂ္ဂုနအား -

ဖဂ္ဂုန အသို့နည်း သင့်အား ခန့်ကျန်း၏လော၊ မျှတ၏လော၊ ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏ လော၊ မတိုးဘဲ ရှိ၏လော၊ ဆုတ်ယုတ်သော အခြေအနေသည် ထင်၏လော၊ တိုးတက်သော အခြေအနေ သည် မထင်ဘဲ ရှိ၏လော ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား မခန့်ကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းပြသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ တိုးတက်ပါကုန်၏၊ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အခြေအနေသာ ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်သော အခြေအနေသည် မထင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ထက်လှစွာသော စူးဖြင့် ထိပ်၌ နှက်ဘိ သကဲ့သို့ ဤအတူ သာလျှင် ပြင်းထန်ကုန်သော လေတို့သည် ဦးထိပ်၌ နှိပ်စက်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား မခန့်ကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ တိုးတက်ပါကုန်၏၊ မဆုတ် ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အခြေအနေသာ ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်သော အခြေအနေသည် မထင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် မြဲမြံလှစွာသော ကြိုးလွန်းပိုင်းဖြင့် ဦးခေါင်း၌ ရစ်ပတ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ သာလျှင် အကျွန်ုပ်အား ဦးခေါင်း၌ ခေါင်းကိုက် ဝေဒနာတို့ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား မခန့်ကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ တိုးတက်ပါ ကုန်၏၊ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အခြေအနေသာ ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်သော အခြေအနေ သည် မထင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ် ယောက်ျားသည် လည်းကောင်း၊ နွားသတ် ယောက်ျား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ထက်လှစွာသော သားလှီးဓားဖြင့် ဝမ်းကို မွှမ်းဘိ သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဝမ်းကို ထိုးကျင့်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား မခန့်ကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ တိုးတက်ပါကုန်၏၊ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အခြေအနေသာ ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်သော အခြေအနေသည် မထင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား အားကြီးသော ယောက်ျား နှစ်ယောက်တို့သည် အားနည်းလှသော ယောက်ျားကို အသီးသီးသော လက်မောင်းတို့၌ ဆွဲကိုင်၍ မီးကျီး၌ ကင်ကြကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ကိုယ်၌ အလွန် ပူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား မခန့်ကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ တိုးတက်ပါကုန်၏၊ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ တိုးတက်သော အခြေအနေသာ ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်သော အခြေအနေသည် မထင်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဖဂ္ဂုနအား တရားနှင့် လျော်သော စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ ဖဲခွါ သြွှားတော်မူ၏။

ထို့နောက် အသျှင်ဖဂ္ဂုနသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွသွား၍ မကြာမြင့်မီပင် ကွယ်လွန်လေ၏၊ ထိုဖဂ္ဂုန မထေရ်၏ ထိုသေခါနီး ကာလ၌ ဣန္ဒြေတို့သည် အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဖဂ္ဂုနသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွသွား၍ မကြာမြင့်မီပင် ကွယ်လွန်ပါသည်၊ ထိုဖဂ္ဂုန၏ ထိုသေခါနီး အခါ၌ ဣန္ဒြေတို့သည် အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ပါကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဖဂ္ဂုနရဟန်း၏ ဣန္ဒြေတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အထူးသဖြင့် မကြည်လင်ဘဲ ရှိကုန်လိမ့် မည်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဖဂ္ဂုနရဟန်း၏ စိတ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ မလွတ်သေးသည် သာ ဖြစ်၏၊ ထိုဖဂ္ဂုနရဟန်း၏ စိတ်သည် ထိုတရား ဒေသနာကို ကြားနာရ၍ အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ လွတ်၏။

အာနန္ဒာ သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအခါ တရားကို နာခြင်းနှင့် သင့်လျော် လျောက်ပတ်သော အခါ အကျိုးအကြောင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ စိတ်သည် မလွတ်မြောက်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသေခါနီးအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်ရ၏၊ ထိုရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်း ကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုတရား ဒေသနာကို ကြားနာရ၍ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ အာနန္ဒာ ဤသည်ကား သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအခါ တရား နာရခြင်း၌ ပဌမ အကျိုးတည်း။

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ စိတ်သည် မလွတ် မြောက်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသေခါနီးအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်မရ၊ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို ဖူးမြော်ခွင့်ရ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ထိုရဟန်း အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံ သော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကိုပြ၏၊ ထိုတရား ဒေသနာကို ကြားနာရ၍ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ လွတ်မြောက်၏၊ အာနန္ဒာ ဤသည်ကား သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအခါ တရား နာရခြင်း၌ ဒုတိယ အကျိုးတည်း။ အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ စိတ်သည် မလွတ် မြောက်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသေခါနီး အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း ဖူးမြော်ခွင့်မရ၊ မြတ်စွာဘုရား ၏ တပည့်သာဝကကိုလည်း ဖူးမြော်ခွင့်မရ၊ စင်စစ်သော်ကား ကြားနာဖူး သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်၏၊ ကြားနာဖူး သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို အဖန်ဖန် စိတ်ဖြင့် ကြံစည်သော၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်သော၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ လွတ်မြောက်၏၊ အာနန္ဒာ ဤသည်ကား သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအခါ အကြောင်း အကျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ တတိယ အကျိုးတည်း။

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ စိတ်သည် လွတ်မြောက်၏၊ အတုမရှိသော ဥပဓိ၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ စိတ်သည် (အရဟတ္တဖိုလ်) ဖြင့် မလွတ်မြောက်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသေခါနီးအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်ရ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းအား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုတရား ဒေသနာကို ကြားနာရ၍ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အတုမရှိသော ဥပဓိ၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ (အရဟတ္တဖိုလ်) ဖြင့် လွတ်မြောက်၏၊ အာနန္ဒာ ဤသည်ကား သင့်လျော် လျှောက်ပတ်သောအခါ တရားကို နာရခြင်း၌ စတုတ္ထ အကျိုးတည်း။

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ စိတ်သည် လွတ်မြောက်၏၊ အတုမရှိသော ဥပဓိ၏ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ စိတ်သည် မလွတ်မြောက်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသေခါနီး အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်မရ၊ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရား တပည့်သာဝကကို ဖူးမြော်ခွင့်ရ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ထိုရဟန်းအား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ၍ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုတရား ဒေသနာကို ကြားနာရ၍ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အတုမရှိသော ဥပဓိကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ (အရဟတ္တဖိုလ်) ဖြင့် လွတ်မြောက်၏၊ အာနန္ဒာ ဤသည်ကား သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအခါ တရား နာရခြင်း၌ ပဉ္စမ အကျိုးတည်း။

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့မှ စိတ်သည် လွတ် မြောက်၏၊ အတုမရှိသော ဥပဓိ၏ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ စိတ်သည် မလွတ်မြောက်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသေခါနီးအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း ဖူးမြော်ခွင့် မရ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကိုလည်း ဖူးမြော်ခွင့် မရ၊ စင်စစ်သော်ကား ကြားနာဖူး သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်၏၊ ကြားနာဖူး သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်သော၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်သော၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အတုမရှိသော ဥပဓိကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ (အရဟတ္တဖိုလ်) ဖြင့် လွတ်မြောက်၏။ အာနန္ဒာ ဤသည်ကား သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအခါ၌ အကြောင်း အကျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ ဆဋ္ဌ အကျိုးတည်း။

အာနန္ဒာ သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအခါ တရားနာခြင်းနှင့် သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအခါ အကြောင်း အကျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၃ - ဆဠဘိဇာတိသုတ်

၅၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် အမျိုးဇာတ် ခြောက်မျိုးတို့ကို ပညတ်ပါ၏။

မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ကို ပညတ်၏၊ ညိုသော အမျိုးဇာတ်ကို ပညတ်၏၊ နီသော အမျိုးဇာတ် ကို ပညတ်၏၊ ဝါသော အမျိုးဇာတ်ကို ပညတ်၏၊ ဖြူသော အမျိုးဇာတ်ကို ပညတ်၏၊ အလွန်ဖြူသော အမျိုးဇာတ်ကို ပညတ်၏။

အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် ဆိတ်သတ်သမား ဝက်သတ်သမား ငှက်သတ်သမား သားသတ် သမား မုဆိုး တံငါ ခိုးသူ ခိုးသူသတ် ယောက်ျား ထောင်မှူးတို့နှင့် အခြား ကြမ်းကြုတ်သော အမှုဖြင့် အသက်မွေးသူ ဟူသမျှတို့ကို မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ် ဟု ပညတ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် (ပစ္စည်းလေးပါး၌) ဆူးငြောင့်သဖွယ် ဖြစ်သော ဆန္ဒ ရာဂဖြင့် အသက်မွေးခြင်းရှိသည့် ရဟန်းတို့နှင့် အခြား ကမ္မဝါဒီ ကြိယဝါဒီ ဟူသမျှတို့ကို ညိုသော အမျိုးဇာတ် ဟု ပညတ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် အဝတ်တစ်ခုတည်းကို ဝတ်သော နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်းကို နီသော အမျိုးဇာတ် ဟု ပညတ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် အဝတ်မဝတ်သူ 'တက္ကတွန်း' တို့၏ တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်သည့် သူတို့ကို ဝါသော အမျိုးဇာတ် ဟု ပညတ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် အာဇီဝက တက္ကတွန်းနှင့် အာဇီဝက တက္ကတွန်းမတို့ကို ဖြူသော အမျိုးဇာတ် ဟု ပညတ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် နန္ဒဝစ္ဆ, ကိသသံကိစ္စနှင့် မက္ခလိဂေါသာလတို့ကို အလွန်ဖြူစင် သော အမျိုးဇာတ် ဟု ပညတ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် (ဤသို့လျှင်) အမျိုးဇာတ် ခြောက်မျိုးတို့ကို ပညတ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ အသို့နည်း၊ ပူရဏကဿပအား တစ်လောကလုံးက ဤအမျိုးဇာတ် ခြောက်မျိုးတို့ကို ပညတ်ရန် ခွင့်ပြုပါသလော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ခွင့်ပြုကြသည် မဟုတ်ပါ။

အာနန္ဒာ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မရှိသော မကြွယ်ဝသော ဆင်းရဲသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။

ထိုသူအား အချင်းယောက်ျား သင်သည် ဤနွားသားကိုလည်း စားရမည်၊ အဖိုးကိုလည်း ပေးရမည် (ဟုဆို၍) အလိုမရှိဘဲလျက် အမဲသားတွဲကို အတင်း ထိုးပေး သကဲ့သို့၊ အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ပူရဏကဿပသည် ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ဤဇာတ် ခြောက်မျိုးတို့ကို ဝန်ခံချက် မရဘဲ မိုက်သော မကျွမ်းကျင်သော ခေတ်ကို မသိသော မလိမ္မာသော ယောက်ျားသည် ပညတ် သကဲ့သို့ ပညတ်၏။

အာနန္ဒာ ငါသည် အမျိုးဇာတ် ခြောက်မျိုးတို့ကို ပညတ်အံ့၊ ထိုတရားကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းလော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟူ၍ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

အာနန္ဒာ အမျိုးဇာတ် ခြောက်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သော သဘောတရားကို ဖြစ်စေ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် ဖြူစင် သော သဘောတရားကို ဖြစ်စေ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သည်လည်း မဟုတ် ဖြူစင်သည်လည်း မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ် သော သဘောတရားကို ဖြစ်စေ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် ဖြူစင်သော သဘောတရားကို ဖြစ်စေ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ် သည်လည်း မဟုတ် ဖြူစင်သည်လည်း မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။

အနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သော သဘော တရားကို ဖြစ်စေသနည်း။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ယုတ်နိမ့်သော အမျိုးဇာတ်ဖြစ်သည့် ဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး၌ ဖြစ်စေ မုဆိုး တံငါမျိုး၌ ဖြစ်စေ နှီးသမားအမျိုး၌ ဖြစ်စေ သားရေနယ်အမျိုး၌ ဖြစ်စေ ပန်းမှိုက်သွန် အမျိုး၌ ဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် နည်းပါးသော ငြိုငြင်စွာ အသက်မွေးရသည့် လူမွဲမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏၊ ယင်းအမျိုးတို့၌ ငြိုငြင်စွာ အဝတ်အစားကို ရ၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းမလှ၊ ရှုချင်ဖွယ် မရှိ၊ ပုကွ၏၊ အနာရောဂါ များ၏။ ကန်းသူ တောက်တွေးသူ ခွင်သူ ခြေဆွံ့သူမူလည်း ဖြစ်၏။

ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို မရရှိလေ၊ ဋှိသူ သည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သော သဘော တရား ကို ဖြစ်စေ၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် ဖြူစင်သော သဘော တရားကို ဖြစ်စေသနည်း။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ယုတ်နိမ့်သော အမျိုးဇာတ်ဖြစ်သည့် ဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး၌ ဖြစ်စေ။ပ။ အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို မရနိုင်ချေ။

ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် ဖြူစင်သော သဘောတရားကို ဖြစ်စေ၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သည်လည်း မဟုတ် ဖြူစင်သည်လည်း မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သနည်း။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ယုတ်နိမ့်သော အမျိုးဇာတ်ဖြစ်သည့် ခွန်းစဏ္ဍားမျိုး၌ ဖြစ်စေ။ပ။ ထိုသူသည်ကား အဆင်းမလှ၊ ရှုချင်ဖွယ် မရှိ၊ ပုကွ၏၊ ထိုသူသည် ဆံမှတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ကာ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်း ပြုသည် ရှိသော် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီးလျှင် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလျက် ဗောရွှင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပွါးများ၍ မည်းညစ်သည်လည်း မဟုတ် ဖြူစင် သည်လည်း မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် မည်းညစ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သည်လည်း မဟုတ် ဖြူစင်သည်လည်း မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သော သဘော တရားကို ဖြစ်စေသနည်း။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကြွယ်ဝသော များသော ဥစ္စာရှိသော များသော စည်းစိမ် ရှိသော များသော ရွှေ ငွေ ရှိသော များသော အသုံးအဆောင် ရှိသော များသော ဥစ္စာ စပါး ရှိသော ခတ္တိယမဟာသာလ (မင်း) မျိုး၊ ငြာဟ္မဏမဟာသာလ (ပုဏ္ဏား) မျိုး၊ ဂဟပတိမဟာသာလ (သူ့ကြွယ်)မျိုးဖြစ်သည့် မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ် ရှိ၏၊ စိတ် ကြည်လင်ဖွယ် ရှိ၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်း ကိုယ် သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးတို့ကို ရလွယ်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော တျင့်၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သော သဘောတရားကို ဖြစ်စေ၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် ဖြူစင်သော သဘောတရားကို ဖြစ်စေသနည်း။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကြွယ်ဝသော များသော ဉစ္စာရှိသော မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၏။ပ။ အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးတို့ကို ရ၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ထိုသူ သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် ဖြူစင်သော သဘောတရားကို ဖြစ်စေ၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သည်လည်း မဟုတ် ဖြူစင်သည်လည်း မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သနည်း။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကြွယ်ဝသော များသော ဥစ္စာရှိသော များသော စည်းစိမ် ရှိသော များသော ရွှေငွေရှိသော များသော အသုံးအဆောင် ရှိသော များသော ဥစ္စာ စပါး ရှိသော ခတ္တိယမဟာသာလ (မင်း)မျိုး၊ ငြာဟ္မဏမဟာသာလ (ပုဏ္ဏား)မျိုး၊ ဂဟပတိမဟာသာလ (သူကြွယ်)မျိုးဖြစ်သည့် မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ် ရှိ၏၊ စိတ် ကြည်လင်ဖွယ် ရှိ၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်းကိုယ် သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးတို့ကို ရလွယ်၏။ ထိုသူသည် ဆံမှတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံကာ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်း ပြုသည် ရှိသော် စိတ်ညစ်ညူကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော အပိတ်အပင့် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီး၍ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလျက် ဇာဇရ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပွါးများ၍ မည်းညစ်သည်လည်း မဟုတ် ဖြူစင်သည်လည်း မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဖြူစင်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် မည်းညစ်သည်လည်း မဟုတ် ဖြူစင် သည်လည်း မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။

အာနန္ဒာ အမျိုးဇာတ် ခြောက်မျိုးတို့ ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၄ - အာသဝသုတ်

၅၈။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ် ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စောင့်စည်းမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ကို စောင့်စည်းမှုဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏၊ မှီဝဲမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ကို မှီဝဲမှုဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏၊ သည်းခံမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ကို သည်းခံမှုဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ရှောင်ကြဉ်မှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ကို ရှောင်ကြဉ်မှုဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ပယ်ဖျောက်မှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်မှုဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ပွါးများမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရား တို့ကို ပွါးများမှုဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ စောင့်စည်းမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ စက္ခုန္ဓြေကို စောင့်စည်းမှု ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းစက္ခုန္ဓြေ စောင့်စည်းမှုကို မစောင့်စည်းဘဲ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ စက္ခုန္ဓြေ စောင့်စည်းမှုကို စောင့်စည်းနေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် ထိုအာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်နိုင်ကုန်။

အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သောတိန္ဒြေ။ပ။ ဃာနိန္ဒြေ။ ဇိဝ္ဒိန္ဒေ။ ကာယိန္ဒြေ။ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း မှုဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းမနိန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုကို မစောင့်စည်းဘဲ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ မနိန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုကို စောင့်စည်းနေသော ရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် ထိုအာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝေါ တရားတို့ကို စောင့်စည်းမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ ဟူ၍ ဆိုရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှီဝဲမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သင်္ကန်းကို မှီဝဲ၏၊ အအေး ကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ အပူကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်း တို့၏ အတွေ့တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ အရှက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါကို ဖုံးလွှမ်းရန်မျှသာ (သင်္ကန်းကို မှီဝဲ၏)။

အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏၊ မြူးထူးရန် မာန်ယစ်ရန် တန်ဆာဆင်ရန် အရေအဆင်း ဖွံ့ဖြိုး တိုးပွါးရန် (ဆွမ်းကို မှီဝဲသည်) မဟုတ်၊ ဤကိုယ် တည်တံ့ရန်သာ မျှတရန်သာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်၍ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်သာ မြတ်သော အကျင့်ကို ချီးမြှောက်ရန်သာ ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏၊ ဤသို့ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်း အပြစ် မရှိခြင်းနှင့် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည် ဟု (ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏)။ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ အပူ ကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်းသန်း တို့၏ အတွေ့တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ ရာသီဥတု ဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်၍ ကိန်းအောင်း မွေ့လျော်ရန်မျှသာ (ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ ၏)။

အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း အသုံးအဆောင်ကို မှီဝဲ၏၊ ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ကျင်နာခံခက် နှိပ်စက်တတ်သော ရောဂါ ဝေဒနာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ကင်းပျောက်ရန်မျှသာ (ဆေးကို မှီဝဲ၏)။

ရဟန်းတို့ ယင်းပစ္စည်း လေးပါးကို (ဆင်ခြင်၍) မသုံးဆောင် မမှီဝဲသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ (ဆင်ခြင်၏) မှီဝဲသော ထိုရဟန်း အား ဤအကြောင်းဖြင့် ထိုအာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်နိုင် ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝေါ တရားတို့ကို မှီဝဲမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ ဟူ၍ ဆိုရကုန်၏၊

ရဟန်းတို့ သည်းခံမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အချမ်း အပူ ဆာလောင် ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်းတို့၏ အတွေ့ကို လည်းကောင်း၊ မကောင်း သဖြင့် ဆိုအပ်ကုန် မကောင်းသဖြင့် ကျရောက် လာကုန်သော စကားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ် လာ ကုန်သော ကိုယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် ခါးစပ် ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော သေလောက်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံနိုင်သော သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းဆင်းရဲ ဒုက္ခကို သည်းမခံနိုင်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ သည်းခံနိုင်သော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် ထိုအာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝေါ တရားတို့ကို သည်းခံမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ ဟူ၍ ဆိုရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှောင်ကြဉ်မှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါ တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆင်ကြမ်း မြင်းကြမ်း နွားကြမ်း ခွေးကြမ်းကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ မြွေ သစ်ငုတ် ဆူးရှိရာ အရပ် ချောက်ကမ်းပါး အညစ်အကြေး စွန့်ရာ တန်စီးတွင်း အညစ်အကြေး စီးဆင်းရာ တန်စီးမြောင်းကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင်သို့ သဘော ရှိသော မသင့်သော နေရာမျိုး၌ နေသော ရဟန်း၊ မသင့်သော ကျက်စားရာမျိုး၌ ကျက်စားသော ရဟန်း၊ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေကို ပေါင်းသင်း ဆည်းကပ်သော ရဟန်းကို ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့က မကောင်းသော အရာ ဌာနတို့၌ တွေးတော ကုန်ရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုမသင့်သော နေရာမျိုး၊ မသင့် သော ကျက်စားရာမျိုး၊ မိတ်ဆွေယုတ်မျိုးတို့ကို အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းမသင့်သော အရာကို မရှောင်ကြဉ်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ရှောင်ကြဉ်သော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် ထိုအာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ ရဟန်းတို့

ရဟန်းတို့ ပယ်ဖျောက်မှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါတရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဖြစ်ပေါ် လာသော ကာမ ဂုဏ် ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်' ကို လက်မခံ ပယ်စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော သူတစ်ပါးတို့ ပျက်စီးကြောင်း ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒ' ဝိတက် ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ် လာသော သူတစ်ပါးကို ညှင်းဆဲကြောင်း ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံသဝိတက်' ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ် လာ တိုင်း ဖြစ်ပေါ် လာတိုင်း ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို လက်မခံ ပယ်စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းအကုသိုလ် တရားကို မဖျောက်ဖျက်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖျောက်ဖျက်သော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် ထိုအာသဝေါတရား နှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်နိုင်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်မှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါတရားတို့ ဟူ၍ ဆိုရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပွါးများမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါတရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက'၌ မှီသော၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ'၌ မှီသော၊ ချုပ်ငြိမ်းမှု 'နိရောဓ'၌ မှီသော၊ ကိလေသာကို ပယ်စွန့်မှု 'ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂ'၊ နိဗွာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ပြေးဝင်မှု 'ပက္ခန္ဒနဝေါဿဂ္ဂ' ကို ရင့်ကျက် စေတတ် သော အောက်မေ့မှု 'သတိသမွောရွှင်' ကို ပွါးများ၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ တရားတို့ကို စိစစ် သိမြင်မှု ပညာ 'ဓမ္မဝိစယ သမွောရွှင်'ကို ပွါးများ၏။ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယသမွောရွှင်' ကို ပွါးများ၏၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိသမွောရွှင်'ကို ပွါးများ၏၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ပဿဒ္ဓိသမွောရွှင်' ကို ပွါးများ၏၊ တည်ငြိမ်မှု 'သမာဓိသမွောရွှင်' ကို ပွါးများ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'၌ မှီသော၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ'၌ မှီသော၊ ချုပ်ငြိမ်းမှု 'နိရောဓ'၌ မှီသော၊ ကိလေသာကို ပယ်စွန့်မှု 'ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂ'၊ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံ ပြုသောအားဖြင့် ပြေးဝင်မှု 'ပက္ခန္ဒနဝေါဿဂ္ဂ' ကို ရင့်ကျက်စေတတ်သော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ သမွောရွှဉ်'ကို ပွါးများ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းဇောရွှင်ခုနစ်ပါးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မပွါးများသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ပွါးများ သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်နိုင်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝေါတရားတို့ကို ပွါးများမှုဖြင့် ပယ်ရမည့် အာသဝေါတရားတို့ ဟူ၍ ဆိုရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်း ငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၅ - ဒါရုကမ္မိကသုတ်

၅၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဒါရုကမ္မိက[ိ] သူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဒါရုကမ္မိက သူကြွယ်အား မြတ်စွာဘုရားသည်-

"သူကြွယ် သင်၏ အမျိုး၌ အလှူကို ပေးလှူရပါ၏လော" ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အမျိုး၌ အလှူကို ပေးလှူရပါ၏၊ ထိုအလှူကိုလည်း ရဟန္တာမူလည်း ဖြစ်ကုန်သော အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော အရညကင်ဓူတင် ပိဏ္ဍပါတ်ဓူတင် ပံ့သကူဓူတင်ကို ဆောက်တည်ကြသည့် သဘော ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၌ အကျွန်ုပ် ပေးလှူရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ကာမဂုဏ် ခံစားမှုရှိသော သားမယားတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသည့် အိမ်ယာ၌ စိုးအုပ်နေ သော ကာသိတိုင်းထွက် စန္ဒကူးနှစ်ကို သုံးဆောင်သော ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်းကို ဆောင်သော ရွှေ ငွေကို သာယာသော လူဖြစ်သည့် သင်သည် "ဤရဟန်းတို့သည် ရဟန္တာတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤရဟန်းတို့သည် အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း" ထိုအကြောင်းကို သိနိုင် ခဲ၏။

သူကြွယ် အရညကင်ဓူတင် ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်သူ (ကျူပင်ကဲ့သို့) ထောင်လွှား သူလျှပ်ပေါ် သူ နှုတ်ကြမ်းသူ ဖရိုဖရဲ ကြဲသော စကားရှိသူ သတိ လွတ်ကင်းသူ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိသူ တည်ကြည်မှု မရှိသူ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသူ ပကတိ ဟင်းလင်းပွင့်သော ဣန္ဒြေရှိသူ အကယ်၍ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။

သူကြွယ် အရညကင်ဓူတင် ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည် မပျံ့လွင့်သူ (ကျူပင်ကဲ့သို့) မထောင် လွှားသူ မလျှပ်ပေါ် သူ နှုတ်မကြမ်းသူ ဖရိုဖရဲကြဲသော စကားမရှိသူ ထင်သော သတိရှိသူ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိသူ တည်ကြည်သူ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူ စောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသူ အကယ်၍ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။

သူကြွယ် ရွာနီးကျောင်း၌ နေသော ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်သူ။ပ။ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်း ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။

သူကြွယ် ရွာနီးကျောင်း၌ နေသော ရဟန်းသည် မပျံ့လွင့်သူ။ပ။ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။

သူကြွယ် ပိဏ္ဍပါတ်ဓူတင်ကို ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်သူ။ပ။ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။

သူကြွယ် ပိဏ္ဍပါတ်ဓူတင်ကို ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည် မပျံ့လွင့်သူ။ပ။ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ သူကြွယ် ပင့်ဖိတ် လှူဒါန်းသည့် ပစ္စည်းကို ခံယူသော ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်သူ။ပ။ ဖြစ်ပါမူ ထို ရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။

သူကြွယ် ပင့်ဖိတ် လှူဒါန်းသည့် ပစ္စည်းကို ခံယူသော ရဟန်းသည် မပျံ့လွင့်သူ။ပ။ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။

သူကြွယ် ပံ့သကူဓူတင်ကို ဆောင်သော ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်သူ။ပ။ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။

သူကြွယ် ပံ့သကူဓူတင်ကို ဆောင်သော ရဟန်းသည် မပျံ့လွင့်သူ။ပ။ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။

သူကြွယ် ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းသော သင်္ကန်းကို ဆောင်သော ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်သူ (ကျူပင် ကဲ့သို့) ထောင်လွှားသူ လျှပ်ပေါ် သူ နှုတ်ကြမ်းသူ ဖရိုဖရဲကြဲသော စကားရှိသူ သတိ လွတ်ကင်းသူ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိသူ တည်ကြည်မှု မရှိသူ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသူ ပကတိ ဟင်းလင်းပွင့်သော ဣန္ဒြေ ရှိသူ အကယ်၍ ဖြစ်ပါမှု ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။

သူကြွယ် ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းသော သင်္ကန်းကို ဆောင်သော ရဟန်းသည် မပျံ့လွင့်သူ (ကျူပင် ကဲ့သို့) မထောင်လွှားသူ မလျှပ်ပေါ်သူ နှုတ်မကြမ်းသူ ဖရိုဖရဲ ကြဲသော စကားမရှိသူ ထင်သော သတိ ရှိသူ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိသူ တည်ကြည်သူ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းသူ အကယ်၍ ဖြစ်ပါမူ ထိုရဟန်းကို ထိုအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။

သူကြွယ် တိုက်တွန်း၏၊ သင်သည် သံဃာအား အလှူတို့ကို ပေးလှူလေလော့၊ သံဃာအား အလှူ ကို ပေးလှူသော သင်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်လိမ့်မည်၊ စိတ်ကြည်လင်မှု ရှိသော သင်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ယနေ့မှစ၍ သံဃာအား အလှူကို ပေးလှူပါတော့မည် ဟု (လျှောက်၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

၁။ သစ်လုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေး၍ ဒါရုကမ္မိကသူကြွယ်ဟု ခေါ် သည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၆ - ဟတ္ထိသာရိပုတ္တသုတ်

၆၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ များစွာသော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့၍ တန်ဆောင်း ဝန်း၌ စုဝေး ထိုင်နေကြလျက် အဘိဓမ္မာနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုကုန်၏၊ ထိုသို့ ပြောဆိုရာ၌ ဆင်ဆရာသား အသျှင်စိတ္တသည် မထေရ်ကြီးတို့ အဘိဓမ္မာနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုနေကြကုန်စဉ် အကြား အကြား၌ စကားဝင်ရောက် ပြောဆို၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋိကသည် ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တအား-

"ဆင်ဆရာ့သား အသျှင်စိတ္တသည် မထေရ်ကြီးတို့ အဘိဓမ္မာနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုနေကြ ကုန်စဉ် အကြား အကြား၌ (မိမိ၏) စကားကို ဝင်ရောက် မပြောဆိုပါနှင့်၊ အသျှင်စိတ္တသည် စကား ပြီးဆုံးသည် တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ပါဦး" ဟု ပြောဆို၏။

ဤသို့ ပြောဆိုသည် ရှိသော် ဆင်ဆရာ့သား အသျှင်စိတ္တ၏ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြသည့် ရဟန်းတို့ သည် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကအား-

"အသျှင်မဟာကောဋိကသည် ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တကို မမောင်းမဲပါလင့်၊ ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် ပညာရှိ၏၊ ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် မထေရ်ရဟန်းတို့နှင့် အတူ အဘိဓမ္မာ နှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုရန် စွမ်းနိုင်ပါ၏" ဟု ဆိုကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါး၏ စိတ်ဖြစ်ပုံကို မသိသူတို့သည် ထိုအကြောင်းကို သိနိုင်ခဲသည် သာလျှင် တည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆရာကို ဖြစ်စေ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သည့် အရာ၌ တည်သော အခြား သီတင်းသုံးဖော်ကို ဖြစ်စေ မှီ၍ နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ကောင်းမှု၌ အလွန် မွေ့လျော်သူ ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အလွန် ရွိမ့်ချသူ ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အလွန် ငြိမ်သက်သူ ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ဆရာမှ ကင်းသောအခါနှင့် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သည့် အရာ၌ တည်သော အခြား သီတင်းသုံးဖော်တို့မှ ကင်းသောအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိတို့၏ တပည့်တို့နှင့် ရောနှောလျက်နေ၏၊ ရောနှောအပ်သည် စွန့်လွတ်အပ်သည် ပကတိ ဟင်းလင်းပွင့်သော ဣန္ဒြေရှိသည် စကား ပြောဟောမှုကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ နေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို စွဲမက်မှု ရာဂ' သည် ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂ ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ကောက်ပင်ကို စားသော နွားကို ကြိုးဖြင့် သော်လည်း ချည်နှောင်အပ်၏၊ နွားခြံ၌ သော်လည်း လှောင်ထားအပ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ "ယခုအခါ ကောက်ပင်စားသည့် ဤနွားသည် ကောက်ပင်ရှိရာသို့ နောက်တစ်ဖန် သက်ဆင်းတော့မည် မဟုတ်" ဟု ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မည်ပါသလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသို့ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မမည်ပါ။ ငါ့သျှင် ကောက်ပင်ကို စားတတ် သော ထိုနွားသည် ကြိုးကို ဖြတ်၍သော် လည်းကောင်း၊ ခြံကို ချိုးဖျက်၍သော် လည်းကောင်း ကောက်ပင် ရှိရာသို့ နောက်တစ်ဖန် သက်ဆင်းရာသည့် အကြောင်းသည် ရှိပါ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆရာကို ဖြစ်စေ အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော အရာ၌ တည်သော အခြား သီတင်းသုံးဖော်ကို ဖြစ်စေ မှီ၍ နေသမျှ ကာလ ပတ်လုံး ကောင်းမှု၌ အလွန် မွေ့လျော်သူ ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အလွန် ရှိမ့်ချသူ ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အလွန် ငြိမ်သက်သူ ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ဆရာမှ ကင်းသော အခါနှင့် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သည့် အရာ၌ တည် သော အခြား သီတင်းသုံးဖော်တို့မှ ကင်းသော အခါတို့၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတို့၏ တပည့်တို့နှင့် ရောနှောလျက် နေ၏၊ ရောနှောအပ်သည် စွန့်လွတ်အပ်သည် ပကတိ ဟင်းလင်းပွင့်သော ဣန္ဒြေရှိသည် စကား ပြောဟောမှုကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ နေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' သည် ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂ ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။ (၁)

င့ါသျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမ ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် "ပဌမဈာန်ကို ငါရ၏" ဟု ရဟန်းတို့နှင့် ရောနှောလျက် နေ၏ ။ပ။ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ခရီးလေးခွဆုံရာ လမ်းမကြီး၌ မိုးပေါက် ကြီးမားသော မိုးရွာလတ်သော် မြူသည် ကွယ်ပျောက်ရာ၏၊ ညွှန်ပျောင်းသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် ရာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ "ယခုအခါ၌ ဤမည်သော ခရီးလေးခွဆုံရာ လမ်းမကြီး၌ နောက်တစ်ဖန် မြူသည် ထင်ရှား ဖြစ်တော့မည် မဟုတ်" ဟု ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာသလော ဟု (မေး၏)။

င့ါသျှင် ဤသို့ ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မမည်ပါ၊ ငါ့သျှင် ဤမည်သော ခရီးလေးခွ ဆုံရာ လမ်းမကြီး၌ လူတို့သည်လည်း သွားလာကုန်ရာ၏၊ နွား ဆိတ်တို့သည်လည်း သွားလာ ကုန်ရာ၏၊ လေ နေပူသည်လည်း စိုစွတ်သော အစေးကို တိုက်ခတ် ကုန်ခန်းစေရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် မြူသည် နောက်တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ် လာရာသော အကြောင်းသည် ထင်ရှားရှိပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် "ပဌမဈာန်ကို ငါရ၏" ဟု ရဟန်းတို့နှင့် ရောနှော၍ နေ၏။ပ။ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။ (၂)

င့ါသျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် "ဒုတိယဈာန်ကို ငါရ၏" ဟု ရဟန်းတို့နှင့် ရောနှောလျက် နေ၏။ပ။ သိက္ခာ ချလျက် လူထွက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ရွာ၏သော် လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၏သော် လည်းကောင်း မနီးမဝေး၌ ကြီးမားသည့် တစ်ဖက်ဆည်ကန်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုကန်၌ မိုးပေါက် ကြီးမားသည့် မိုးရွာသွန်း လတ်သော် ယောက်သွား ခရုကို လည်းကောင်း၊ ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်းကို လည်းကောင်း၊ ပျောက်ကွယ်စေရာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ "ယခုအခါ ဤမည်သော တစ်ဖက်ဆည်ကန်၌ ယောက်သွား ခရုတို့သည် လည်းကောင်း၊ ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ဖန် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် တော့မည် မဟုတ်" ဟု ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မည်ရာသလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသို့ ဆိုခြင်းသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မမည်ပါ၊ ငါ့သျှင် ဤရေကန်၌ လူတို့သည်လည်း သောက်ကုန်ရာ၏၊ နွား ဆိတ်တို့သည်လည်း သောက်ကုန်ရာ၏၊ လေ နေပူသည်လည်း စိုစွတ်သော အစေးကို တိုက်ခတ် ကုန်ခန်းစေရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် ယောက်သွား ခရုတို့သည် လည်း ကောင်း၊ ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်းတို့သည် လည်းကောင်း နောက်တစ်ဖန် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် လာရာသော အကြောင်းသည် ထင်ရှားရာ ရှိပါ၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဒုတိယဈာန်ကို ငါ ရ၏" ဟု ရဟန်းတို့နှင့် ရောနှောလျက် နေ၏။ပ။ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။ (၃) ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ကင်းခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယ ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "တတိယဈာန်ကို ငါ ရ၏" ဟု ရဟန်းတို့နှင့် ရောနှောလျက် နေ၏။ပ။ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။

င့ါသျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား မွန်မြတ်သော စားဖွယ်ကို စားပြီးသော ယောက်ျားကို သိုးလေပြီးသော စားဖွယ်သည် မနှစ်သက်စေနိုင်ရာ၊ ငါ့သျှင်တို့ "ယခုအခါ ဤမည်သော ယောက်ျားကို စားဖွယ်သည် နှစ်သက် စေတော့မည် မဟုတ်" ဟု ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာသလော ဟု (မေး၏)။

င့ါ့သျှင် ဤသို့ ဆိုခြင်းသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မမည်ပါ၊ ငါ့သျှင် မွန်မြတ်သော စားဖွယ်ကို စားသော ဤယောက်ျား၏ ကိုယ်၌ ထိုဩဇာ တည်သမျှသော ကာလပတ်လုံး ထိုယောက်ျားကို အခြား သော စားဖွယ်သည် နှစ်သက် စေနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ စားပြီးသော ထိုဩဇာ ကွယ်ပျောက်သော အခါ၌ ထိုစားဖွယ်သည် နောက်တစ်ဖန် နှစ်သက် စေနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ကင်းခြင်း ကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "တတိယဈာန်ကို ငါရ၏" ဟု ရဟန်းတို့ နှင့် ရောနှောလျှက် နေ၏။ပ။ သိက္ခာချလျှက် လူထွက်၏။ (၄)

င့ါသျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခဝေဒနာကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်"စတုတ္ထဈာန်ကို ငါ ရ၏" ဟု ရဟန်းတို့နှင့် ရောနှောလျက် နေ၏။ပ။ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။

င့ါသျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား လေမတိုက်၍ လှိုင်းမရှိသော တောင်ကြား ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ "ယခု ဤမည်သော ရေအိုင်၌ လှိုင်းသည် နောက်တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ် တော့မည် မဟုတ်" ဟု ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ပါသလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ထိုသို့ ဆိုခြင်းသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မမည်ပါ၊ ငါ့သျှင် အရှေ့အရပ်မှ တိုက်ခတ်လာ သော လေပြင်း မုန်တိုင်းသည် ထိုရေအိုင်၌ လှိုင်းကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အနောက်အရပ်မှ တိုက်ခတ်လာသော လေပြင်း မုန်တိုင်းသည်။ မြောက်အရပ်မှ တိုက်ခတ်လာသော လေပြင်း မုန်တိုင်းသည်။ တောင်အရပ်မှ တိုက်ခတ်လာသော လေပြင်း မုန်တိုင်းသည် ထိုရေအိုင်၌ လှိုင်းကို ဖြစ်စေရာသော အကြောင်းသည် ရှိပါ၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခဝေဒနာကိုလည်း ပယ်ခြင်း ကြောင့် ဒုက္ခဝေဒနာကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် "စတုတ္ထဈာန်ကို ငါ ရ၏" ဟု ရဟန်းတို့နှင့် ရောနှောလျက် နေ၏။ပ။ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။ (၅)

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိမိတ် အားလုံးတို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် နိမိတ် ကင်းသော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ' သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "နိမိတ် ကင်းသော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ' ကို ငါ ရ၏" ဟု ရဟန်း ရဟန်း မိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတို့၏ တပည့်သာဝကတို့နှင့် ရောနှောလျက် နေ၏၊ ရောနှောအပ်သည် စွန့်လွတ်အပ်သည် ပကတိ ဟင်းလင်းပွင့်သော ဣန္ဒြေရှိသည် စကားပြော ဟောမှုကို အဖန်ဖန် အားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်၍ နေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' သည် ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။

င့ါသျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား မင်းဖြစ်စေ မင်း၏ အမတ်ဖြစ်စေ စစ်အင်္ဂါလေးပါးဖြင့် ခရီးဝေးကို သွားသည် ရှိသော် တောအုပ်တစ်ခု၌ တစ်ညဉ့်မျှ နေရန် ချဉ်းကပ်ရာ၏၊ ထိုတောအုပ်၌ ဆင်သံ မြင်းသံ ရထားသံ ခြေသည် စစ်သားတို့၏ အသံ စည်ကြီးသံ ထက်စည်သံ ခရုသင်းသံ စည်ပုတ်သံတို့ကြောင့် ပုစဉ်းရင်ကွဲတို့၏ အသံသည် ပျောက်ကွယ်ရာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ "ယခုအခါ တောအုပ်၌ ပုစဉ်းရင်ကွဲတို့၏ အသံသည် နောက်တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ် တော့မည် မဟုတ်" ဟု ဆိုသောသူသည် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ပါသလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ထိုသို့ ဆိုခြင်းသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မမည်ပါ၊ ငါ့သျှင် ထိုမင်းဖြစ်စေ မင်း၏ အမတ် ဖြစ်စေ ထိုတောအုပ်မှ တစ်ဖန် ပြောင်းသွားသောအခါ ပုစဉ်းရင်ကွဲတို့၏ အသံသည် တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ် ရာ သော အကြောင်းသည် ရှိပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိမိတ် အားလုံးကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် နိမိတ် ကင်းသော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ' သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "နိမိတ် ကင်းသော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု 'အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ' ကို ငါ ရ၏" ဟု ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတို့၏ တပည့်တို့နှင့် ရောနှောလျက်နေ၏၊ ရောနှောအပ်သည် စွန့်လွတ်အပ်သည် ပကတိ ဟင်းလင်းပွင့်သော ဣန္ဒြေရှိသည် စကားပြော ဟောမှုကို အဖန်ဖန် အားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်၍ နေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ'သည် ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ဖျက်ဆီးသော စိတ်ဖြင့် သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ (၆)

ထို့နောက် ဆင်ဆရာသား အသျှင်စိတ္တသည် အခါတစ်ပါး၌ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။

ထိုအခါ ဆင်ဆရာသား အသျှင်စိတ္တ၏ အပေါင်းအဖော် ရဟန်းတို့သည် အရှင်မဟာကောဋ္ဌိကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကအား "အသို့ပါနည်း ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် ဤမည် ဤမည်သော သမာပတ်တို့ကို ရ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း သိက္ခာချလျက် လူထွက်လိမ့်မည်" ဟု အသျှင် မဟာကောဋ္ဌိကသည် မိမိစိတ်ဖြင့် ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တ၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိပါသလော၊ ထိုသို့မဟုတ် အသျှင်ဘုရား ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် "ဤမည် ဤမည်သော သမာပတ်ကို ရ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း သိက္ခာချလျက် လူထွက်ပါလိမ့်မည်" ဟု ထိုအကြောင်းကို နတ်တို့က လျှောက်ကြားပါကုန် သလော" ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

င့ါသျှင်တို့ ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် "ဤမည် ဤမည်သော သမာပတ်ကို ရ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း သိက္ခာချလျက် လူထွက်လိမ့်မည်" ဟု ငါသည် မိမိစိတ်ဖြင့် အသျှင်စိတ္တ၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ နတ်တို့ကလည်း အသျှင်ဘုရား ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် "ဤမည် ဤမည် သော သမာပတ်ကို ရ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း သိက္ခာချလျက် လူထွက်လိမ့်မည်" ဟု ထိုအကြောင်းကို ငါ့အား လျှောက်ကြားကြကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ ဆင်ဆရာ့သား အသျှင်စိတ္တ၏ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကြပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် ဤမည် ဤမည်သော သမာပတ် ကို ရပါ၏၊ ထိုသို့ ရပါသော်လည်း သိက္ခာချလျက် လူထွက်ပါ၏" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ စိတ္တသည် မကြာမြင့်မီ (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု နေက္ခမ္မဂုဏ်ကို အောက်မေ့နိုင်လိမ့် မည် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့နောက် ဆင်ဆရာ၏သား စိတ္တသည် မကြာမီပင် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်လျှက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပြန်၏။

ထိုအခါ ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကုန်သော အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလား အပ်သည့် အတုမရှိ မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးကို မကြာမီ ယခု ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မင်္ဂ(ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမင်္ဂကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏၊ ဆင်ဆရာ၏သား အသျှင်စိတ္တသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၇ - မဇ္ဈေသုတ်

၆၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့ကြ၍ (စည်းဝေးရာ) တန်ဆောင်းဝန်း၌ စုဝေး ထိုင်နေကုန်သော များစွာသော မထေရ် ရဟန်းတို့အား ဤအကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

င့ါသျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါရာယန အစည်းအဝေး မေတွေယျလုလင် ပြဿနာ၌ -"အကြင်သူ သည် ပညာဖြင့် အဖို့နှစ်ပါးတို့ကို သိ၍ အလယ်၌ မလိမ်းကျံ မငြိကပ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ယောက်ျားမြတ် ဟူ၍ ငါဆို၏၊ ထိုယောက်ျားမြတ်သည် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ထိုထိုဘဝဝယ် ချုပ်စပ်တတ်သော တရားကို လွန်မြောက်၏" ဟူသော ဤဂါထာကို ဟောကြားတော်မူ၏။

င့ါသျှင်တို့ အဖို့တစ်ခု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နှစ်ခုမြောက်သော အဖို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အလယ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ချုပ်စပ်တတ်သော တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း ဟု (အကြားစကား သည် ဖြစ်ပေါ်၏)။

ဤသို့ ဖြစ်ပေါ် သည်ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးက မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့အား-

"ငါ့သျှင်တို့ ဖဿ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောသည် အဖို့တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏၊ ဖဿလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသော အနာဂတ် အတ္တဘောသည် နှစ်ခုမြောက်အဖို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ဖဿ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသည် အလယ် ဖြစ်ပါ၏၊ တဏှာသည် ချုပ်စပ်တတ်သော တရား ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုစကား မှန်ပါ၏၊ တဏှာသည် ထို (ဖဿ, ဖဿသမုဒယ) နှစ်ခုကို ထိုထိုဘဝ၏ သာလျှင် ဖြစ်ပေါ် ရန် ချုပ်စပ် တတ်၏။

င့ါသျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော (သစ္စာ လေးပါး) တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော (ဒုက္ခသစ္စာ, သမုဒယသစ္စာ) တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြားသိ၍ မျက်မှောက် ဘဝ၌ ပင်လျှင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မထေရ် ရဟန်းတို့အား-

"ငါ့သျှင်တို့ လွန်ပြီး ခန္ဓာငါးပါးသည် အဖို့တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏၊ လာလတ္တံ့ အနာဂတ် ခန္ဓာငါးပါးသည် ဒုတိယအဖို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ယခုပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာငါးပါးသည် အလယ် ဖြစ်ပါ၏၊

တဏှာသည် ချုပ်စပ်တတ်သော တရား ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုစကား မှန်၏၊ တဏှာသည် ထိုခန္ဓာငါးပါးကို ထိုထိုဘဝ၏ သာလျှင် ဖြစ်ပေါ် ရန် ချုပ်စပ်တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်း သည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြားသိ၍ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သည်ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မထေရ် ရဟန်းတို့အား-

"ငါ့သျှင်တို့ သုခဝေဒနာသည် အဖို့တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည် နှစ်ခုမြောက်အဖို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် အလယ် ဖြစ်ပါ၏၊ တဏှာသည် ချုပ်စပ်တတ်သော တရား ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုစကား မှန်၏၊ ထိုဝေဒနာကို ထိုတဏှာသည် ထိုထိုဘဝ၏သာလျှင် ဖြစ်ပေါ် ရန် ချုပ်စပ်တတ်ပါ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြားသိ၍ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏"ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မထေရ် ရဟန်းတို့အား-

"ငါ့သျှင်တို့ နာမ်သည် အဖို့တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏၊ ရုပ်သည် နှစ်ခုမြောက်အဖို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ဝိညာဉ်သည် အလယ် ဖြစ်ပါ၏၊ တဏှာသည် ချုပ်စပ်တတ်သော တရား ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုစကား မှန်၏၊ တဏှာသည် ထိုနာမ်ရုပ်ကို ထိုထိုဘဝ၏သာလျှင် ဖြစ်ပေါ် ရန် ချုပ်စပ်တတ်ပါ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရှိ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြားသိ၍ ယခုဘဝ၌ပင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မထေရ် ရဟန်းတို့အား-

"အသျှင်ဘုရားတို့ အရွှတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးတို့သည် အဖို့တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏၊ ဗာဟိရာယတန ခြောက်ပါးတို့သည် နှစ်ခုမြောက်အဖို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ဝိညာဉ်သည် အလယ် ဖြစ်ပါ၏၊ တဏှာသည် ချုပ်စပ် တတ်သော တရား ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုစကား မှန်၏၊ တဏှာသည် ထိုအာယတနကို ထိုထိုဘဝ၏ သာလျှင် ဖြစ်ပေါ် ရန် ချုပ်စပ်တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြားသိ၍ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မထေရ်ရဟန်းတို့အား-

"ငါ့သျှင်တို့ ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး (သက္ကာယ) သည် အဖို့တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏၊ သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းသည် နှစ်ခုမြောက်အဖို့ ဖြစ်ပါ၏၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သည် အလယ် ဖြစ်ပါ၏၊ တဏှာ သည် ချုပ်စပ်တတ်သော တရား ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုစကား မှန်၏၊ တဏှာသည် ထိုသက္ကာယ, သက္ကာယ၏ အကြောင်းကို ထိုထိုဘဝ၏သာလျှင် ဖြစ်ပေါ် ရန် ချုပ်စပ်တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည် ဖြင့် ရဟန်းသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရှိ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရှိ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို စုန်းခြားသိ၍ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မထေရ် ရဟန်းတို့အား-

"ငါ့သျှင်တို့ အကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးသည် မိမိတို့ဉာဏ် ထင်မြင်ချက်ကို ပြောကြားပြီးပြီ၊ ငါ့သျှင်တို့ လာ သွားကြကုန်စို့၊ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက် ကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော် မူတိုင်း ထိုအကြောင်းကို မှတ်ကြကုန်အံ့" ဟု လျှောက်၏။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် ပြန်ကြားကြကုန်၏။

ထိုအခါ မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး လျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်လျက် အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့နှင့် စကား ပြောဆိုမှု ဖြစ်သမျှ အားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြားကုန်၏-

"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူ၏ စကားသည် ကောင်းစွာ (မှန်ကန်စွာ) ပြောဆိုအပ်သော စကား ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်ကြားကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် သင်တို့ အားလုံး၏ စကားသည်ပင် ကောင်းစွာ ဆိုအပ် သော စကားဖြစ်၏၊ စင်စစ်သော်ကား ပါရာယန အစည်းအဝေး မေတ္တေယျလုလင် မေးအပ်သော ပြဿနာ၌ - "အကြင်သူသည် ပညာဖြင့် အဖို့နှစ်ပါးကို သိ၍ အလယ်၌ မလိမ်းကျံ မငြိကပ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ယောက်ျားမြတ် ဟူ၍ ငါဆို၏၊ ထိုယောက်ျားမြတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ထိုထိုဘဝကို ချုပ်စပ် တတ်သော တရားကို လွန်မြောက်၏" ဟု ငါရည်ရွယ်၍ ဟောအပ်သည့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို နာကြား ကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ ဖဿ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ပစ္စုပွန် အတ္တဘောသည် အဖို့တစ်ခု ဖြစ်၏၊ ဖဿလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသော် အနာဂတ် အတ္တဘောသည် နှစ်ခုမြောက်အဖို့ ဖြစ်၏၊ ဖဿ၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သည် အလယ် ဖြစ်၏၊ တဏှာသည် ချုပ်စပ်တတ်သော တရား ဖြစ်၏၊ ထိုစကား မှန်၏၊ တဏှာသည် ထိုဖဿ, ဖဿသမုဒယကို ထိုထိုဘဝ၏သာလျှင် ဖြစ်ပေါ် ရန် ချုပ်စပ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို ပိုင်းခြားသိ၍ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝင်္ဂ ===

၈ - ပုရိသိန္ဒြိယဉာဏသုတ်

၆၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့် အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူသည် ရှိသော် ဒဏ္ဍကပ္ပကမည်သော ကောသလတိုင်းသူတို့၏ နိဂုံးသို့ ရောက်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ခရီးလမ်းမှ ဖဲ၍ သစ်ပင်တစ်ပင်၏ အရင်းဝယ် ခင်းထား အပ်သော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း ဧည့်သည်တို့ (တည်းခိုရန်) နေရာကို ရှာဖွေခြင်းငှါ ဒဏ္ဍကပ္ပက နိဂုံးသို့ ဝင်ကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ ကိုယ်(ခန္ဓာ)ကို ရေသုံးသပ်ရန် အစိရဝတီမြစ်သို့ ချဉ်းကပ်၏၊ အစိရဝတီမြစ်၌ ရေချိုး၍ တစ်ဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ခြောက်သွေ့စေကာ သင်္ကန်းတစ်ထည် ဝတ်လျက် ရပ်နေ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်း တစ်ပါးသည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား-

"ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အကြောင်းအသို့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်အားလုံးကို ဆင်ခြင်၍ 'ဒေဝဒတ် သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ငရဲ၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်လိမ့်မည်၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်း' ဟု ဒေဝဒတ်ကို မိန့်ကြားတော် မှုအပ်ပါသလော။

သို့မဟုတ် အကြောင်း (ပရိယာယ်) တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသလော" ဟု (ပြောဆို ၏)။

င့ါ့သျှင် ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအတိုင်း မိန့်ကြား၏ ဟု (ဆို၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ရေသုံးသပ်ရန် အစိရဝတီမြစ်သို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့ပါသည်၊ အစိရဝတီမြစ်၌ ရေသုံးသပ်၍ တစ်ဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ခြောက်သွေ့ စေကာ သင်္ကန်း တစ်ထည်ဝတ်လျက် ရပ်နေပါသည်။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ်အား-

"ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အကြောင်းအသို့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်အားလုံးကို ဆင်ခြင်၍ 'ဒေဝဒတ် သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ငရဲ၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်လိမ့်မည်၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်း' ဟု ဒေဝဒတ်ကို မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသလော။

သို့မဟုတ် အကြောင်း (ပရိယာယ်) တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသလော" ဟု ပြောဆိုပါ သည်။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောဆိုသောအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုရဟန်းအား ဤစကားကို ပြောဆိုလိုက် ပါသည်-

"ငါ့သျှင် ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအတိုင်း မိန့်ကြား၏" ဟု (ပြောဆိုလိုက်ပါသည်) ဟုလျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးသော ရဟန်းသစ်မူလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ မထေရိ ဖြစ်မူ မိုက်မဲသူ မလိမ္မာသူ သော်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ငါသည် တိုက်ရိုက် မိန့်ကြားအပ်သည့် စကား၌ အဘယ့်ကြောင့် စိတ်နှစ်ခွ ရှိခြင်းသို့ ရောက်ဘိသနည်း။

အာနန္ဒာ စိတ်အားလုံးကို ဆင်ခြင်၍ ဒေဝဒတ်ကို မိန့်ကြား သကဲ့သို့ မိန့်ကြားအပ်သော အခြား ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမြင်။

အာနန္ဒာ သားမြီးဖျား တစ်တို့စာမျှ ဒေဝဒတ်၏ ဖြူစင်သည့် သဘောကို တွေ့မြင်ရသေးသည့် တိုင် အောင် "ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ငရဲ၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နေ လိမ့်မည်၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်း' ဟု ဒေဝဒတ်ကို ငါ မိန့်ကြားခဲ့သည် မဟုတ်။

အာနန္ဒာ သားမြီးဖျား တစ်တို့စာမျှ ဒေဝဒတ်၏ ဖြူစင်သည့် သဘောကို မတွေ့မြင်ရသည့် အခါ၌ သာ"ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ငရဲ၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်လိမ့်မည်၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်း' ဟု ဒေဝဒတ်ကို ငါ မိန့်ကြားခဲ့၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား တစ်သူ (လက်ခုပ်တစ်ဖေါင်)ကျော် နက်သော မစင်တွင်းသည် တွင်း နှုတ်ခမ်းရေးနှင့်အမျှ မစင်ပြည့်၏၊ ထိုမစင်တွင်း၌ ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် ဦးခေါင်းပါ နစ်မြုပ်ရာ၏၊ ထိုနစ်မြုပ်သော ယောက်ျား၏ အကျိုးစီးပွါးကို လိုလားသော ဘေးမရှိခြင်းကို လိုလားသော ယောက်ျား တစ်ယောက်သည် မစင်တွင်းမှ ကယ်တင်လိုသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုယောက်ျားသည် မစင်တွင်းကို ပတ်ပတ် လည် လှည့်လည် ကြည့်ရှုသည် ရှိသော် ထိုယောက်ျား၌ ကိုင်ဆွဲထုတ် ယူနိုင်လောက်သော သားမြီးဖျား တစ်တို့စာမျှ မစင်ဖြင့် မလိမ်းကျံသည့် နေရာကို မမြင်ရာ၊ အာနန္ဒာ ထို့အတူသာလျှင် ငါသည် သားမြီးဖျား တစ်တို့စာမျှ ဒေဝဒတ်၏ ဖြူစင်သည့် သဘောကို မတွေ့မြင်သော အခါ၌ သာ "ဒေဝဒတ် သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ငရဲ၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နေရလိမ့်မည်၊ ကုစားရန် မတတ်ကောင်း' ဟု ငါ မိန့်ကြား၏။

အာနန္ဒာ အကယ်၍ သင်တို့ နာကြားလိုကြပါမူ မြတ်စွာဘုရား၏ သတ္တဝါတို့ ဣန္ဒြေ အနု အရင့်ကို သိတတ်သော 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ဉာဏ်တို့ကို ဝေဖန် ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထိုပုရိသိန္ဒြိယ ဉာဏ်တော်ကို ဝေဖန်ခြင်း၏ အခါကာလ ပါတည်း၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ထိုပုရိသိန္ဒြိယ ဉာစ်တော်ကို ဝေဖန်ခြင်း၏ အခါကာလပါတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ ကြားနာရကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါ လိမ့်မည် ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်မူ နာကြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့ ဟောကြားမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက် ထား၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏-

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့လည်း ရှိကုန်၏၊ အကုသိုလ် တရားတို့လည်း ရှိကုန်၏" ဟု (မိမိ) စိတ်ဖြင့် (သူတစ်ပါး) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ တစ်ပါးသော အခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့ ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ အကုသိုလ် တရားတို့ မျက်မှောက် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မပြတ်သေးသော ကုသိုလ် မူလရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုကုသိုလ် (မူလ)မှ ကုသိုလ် (တစ်ဖန်) ထင်ရှား ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ မယုတ်လျော့ခြင်း သဘော ရှိလိမ့်ဦးမည်" ဟု (မိမိ) စိတ်ဖြင့် (သူတစ်ပါး) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား မကွဲ မပျက် မပုပ် မသိုးကုန်သော လေ နေပူတို့ မဖျက်ဆီးအပ် ကုန်သော အနှစ် ရှိကုန်၍ ကောင်းမွန်စွာ သိုမှီးအပ် ကုန်သော မျိုးစေ့တို့ကို ကောင်းသော လယ်၌ ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်သော မြေဝယ် စိုက်ပျိုး ချထားအပ်ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ "ဤမျိုးစေ့တို့သည် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကြလိမ့်မည်" ဟု သင်သိရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့လည်း ရှိကုန်၏၊ အကုသိုလ် တရားတို့လည်း ရှိကုန်၏" ဟု (မိမိ) စိတ်ဖြင့် (သူတစ်ပါး) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

တစ်ပါးသော အခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့ ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ အကုသိုလ် တရားတို့ မျက်မှောက် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မပြတ်သေးသော ကုသိုလ် မူလရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုကုသိုလ် (မူလ)မှ ကုသိုလ် (တစ်ဖန်) ထင်ရှား ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ မယုတ်လျော့ခြင်း သဘော ရှိလိမ့်ဦးမည်" ဟု (မိမိ) စိတ်ဖြင့် (သူတစ်ပါး) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါတို့ ဣန္ဒြေ (အန အရင့်ကို) သိသော 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ဉာဏ်ကို သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ် မည့် တရားကို သိ၏။ (၁)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားသည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားသည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ တစ်ပါးသော အခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ ကုသိုလ် တရားတို့သည် မျက်မှောက် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မပြတ်သေး သော အကုသိုလ် မူလရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအကုသိုလ် (မူလ)မှ အကုသိုလ် (တစ်ဖန်) ထင်ရှား ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း သဘော ရှိလိမ့်ဦး မည်" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား မကွဲ မပျက် မပုပ် မသိုးကုန်သော လေနေပူတို့ မဖျက်ဆီးအပ် ကုန်သော အနှစ် ရှိကုန်သော ကောင်းစွာ သိုမှီး အပ်ကုန်သော မျိုးစေ့တို့ကို ကြီးစွာသော ကျောက်ဖျာ၌ ချထား အပ်ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ "ကျောက်ဖျာ၌ ချထား အပ်ကုန်သော ဤမျိုးစေ့တို့သည် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်" ဟု သင် သိနိုင်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တစ်ပါးသော အခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ ကုသိုလ် တရားတို့သည် မျက်မှောက် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မပြတ်သေး သော အကုသိုလ် မူလရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအကုသိုလ် (မူလ)မှ အကုသိုလ် (တစ်ဖန်) ထင်ရှား ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ၌ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း သဘော ရှိလိမ့်ဦး မည်" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါတို့ ဣန္ဒြေ (အနုအရင့်ကို) သိသော 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ဉာဏ်ကို သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်မည့် တရားကို သိ၏။ (၂)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ အခါတစ်ပါး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား သားမြီးဖျား တစ်တို့စာမျှ ဖြူစင်သည့် တရား မရှိ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် စင်စစ် မည်းညစ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်လိမ့်မည်" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား ကွဲ ပျက် ပုပ် သိုးကုန်၍ လေ နေပူတို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်သော မျိုးစေ့တို့ ကို ကောင်းသော လယ်၌ ကောင်းစွာ ပြုပြင် ထွန်ယက်အပ်သော မြေဝယ် စိုက်ပျိုးထား အပ်ကုန်၏၊ အာနန္ဒာ "ဤမျိုးစေ့တို့သည် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု သင် သိရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့ သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အခါတစ်ပါး၌ "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား သားမြီးဖျား တစ်တို့စာမျှ ဖြူစင်သည့် တရား မရှိ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် စင်စစ် မည်းညစ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက် ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်လိမ့်မည်" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါတို့ ဣန္ဒြေ (အနု အရင့်ကို) သိသော 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ဉာဏ်ကို သိ၏၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ် မည့် တရားကို သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

ဤသို့ ဟောတော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဘုရား ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့မှတစ်ပါး တူမျှသော အဖို့ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့ကို ပညတ်ရန် တတ်ကောင်းပါသေး သလော ဟု လျှောက်၏။

"အာနန္ဒာ တတ်ကောင်း၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ်တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ အခါတစ်ပါး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် မျက်မှောက် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မပြတ်သေး သော ကုသိုလ်မူလ ရှိ၏၊ ထိုကုသိုလ် မူလသည်လည်း အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းကွာခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ၌ ဆုတ်ယုတ်သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား အခိုးအလျှံနှင့်တကွ ထက်ဝန်းကျင် တပြောင်ပြောင် ရဲရဲတောက် လောင် သော မီးကျီးတို့ကို ကျောက်ဖျာကြီး၌ ချထား အပ်ကုန်သည် ရှိသော် "ဤမီးကျီးတို့သည် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်" ဟု သင် သိနိုင်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား ညနေချမ်းအခါ နေဝင်သည် ရှိသော် "အလင်းရောင် ကွယ်ပျောက်၍ အမိုက်တိုက် ထင်ရှား ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု သင် သိနိုင်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား သန်းခေါင်ယံ မတိုင်မီ ညစာ စားချိန်၌ "အလင်းရောင် ကွယ်ပျောက်၍ အမိုက်တိုက် ထင်ရှားဖြစ်၏" ဟု သင် သိနိုင်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ အခါတစ်ပါး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် ကွယ်ပျောက် ကုန်၏၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မပြတ်သေး သော ကုသိုလ် မူလရှိ၏၊ ထိုကုသိုလ် မူလသည်လည်း အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းကွာခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ၌ ဆုတ်ယုတ်သော သဘော ရှိလိမ့်မည်" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ (အနုအရင့်ကို) သိသော 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ဉာဏ်ကို သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ် မည့် တရားကို သိ၏။ (၄)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ အခါတစ်ပါး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ ကုသိုလ် တရားတို့သည် မျက်မှောက် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မပြတ်သေး သော အကုသိုလ် မူလရှိ၏၊ ထိုအကုသိုလ် မူလသည်လည်း အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းကွာခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ၌ မဆုတ်ယုတ်သော သဘော ရှိလိမ့်မည်" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား အခိုးအလျှံနှင့်တကွ ထက်ဝန်းကျင် တပြောင်ပြောင် ရဲရဲတောက် လောင် သော မီးကျီးတို့ကို ခြောက်သွေ့သော မြက်ပုံ၌ ဖြစ်စေ ထင်းပုံ၌ ဖြစ်စေ ချထား အပ်ကုန်သည် ရှိသော် "ဤမီးကျီးတို့သည် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန် လိမ့်မည်" ဟု သင် သိနိုင်ရာ သည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား ညဉ့်၏ မိုးသောက်ယံ၌ နေထွက်သည် ရှိသော် "အမိုက်တိုက် ကွယ်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ထင်ရှား ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု သင် သိနိုင်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား နေမွန်းတည့် မတိုင်မီ နံနက်စာ စားချိန်၌ "အမိုက်တိုက် ကွယ်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ထင်ရှားဖြစ်၏" ဟု သင် သိနိုင်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ အခါတစ်ပါး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ကွယ်ပျောက် ကုန်၏၊ ကုသိုလ် တရားတို့သည် မျက်မှောက် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မပြတ်သေးသော အကုသိုလ် မူလရှိ၏၊ ထိုအကုသိုလ် မူလသည်လည်း အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းကွာခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ၌ မဆုတ်ယုတ်သော သဘော ရှိလိမ့်မည်" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ (အနု အရင့်ကို) သိသော 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ဉာဏ်ကို သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ် မည့် တရားကို သိ၏။ (၅)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ အခါတစ်ပါး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား သားမြီးဖျား တစ်တို့စာမျှသော်လည်း အကုသိုလ် တရား မရှိ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်မရှိ စင်စစ် ဖြူစင်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိမ့်မည်" ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား အေးကုန် ငြိမ်းကုန်သော မီးကျီးတို့ကို ခြောက်သွေ့သော မြက်ပုံ၌ ဖြစ်စေ ထင်းပုံ၌ ဖြစ်စေ ချထား အပ်ကုန်သည် ရှိသော် "ဤမီးကျီးတို့သည် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်" ဟု သင် သိနိုင်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော် မှု၏)။

အသျှင်ဘုရား သိနိုင်ရာပါ၏။

အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ရှိကုန်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ အခါတစ်ပါး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်အား သားမြီးဖျား တစ်တို့စာမျှသော်လည်း အကုသိုလ် မရှိ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်မရှိ၊ စင်စစ် ဖြူစင်သည့် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ယခုဘဝ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိမ့်မည်" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ (အနုအရင့်)ကို သိသော 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ဉာဏ်ကို သိ၏၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ် မည့် တရားကို သိ၏။ (၆)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ခြောက်ယောက်တို့တွင် ရှေ့ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့ အနက် တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မဆုတ်ယုတ်သော သဘောရှိ၏၊ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆုတ်ယုတ်သော သဘော ရှိ၏၊ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပါယ်ငရဲသို့ ကျမည့်သူ ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ခြောက်ယောက်တို့တွင် နောက်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အနက် တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မဆုတ်ယုတ်သော သဘောရှိ၏၊ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆုတ်ယုတ်သော သဘော ရှိ၏၊ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အေးငြိမ်းသော သဘောရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၉ - နိဗ္ဗေဓိကသုတ်

၆၃။ ရဟန်းတို့ (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲကြောင်း 'နိဗ္ဗေဓိကပရိယာယ' တရား ဒေသနာကို သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုနိဗ္ဗေဓိကပရိယာယ တရား ဒေသနာကို နာကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲကြောင်း ထိုတရား ဒေသနာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ကာမတို့ကို သိအပ်ကုန်၏၊ ကာမတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ ကာမတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ ကာမတို့၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့ကို သိအပ်ကုန်၏၊ ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ ဝေဒနာတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ ဝေဒနာတို့၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏။ (၂) ရဟန်းတို့ သညာတို့ကို သိအပ်ကုန်၏၊ သညာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ သညာတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ သညာတို့၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ သညာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ သညာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့ကို သိအပ်ကုန်၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ကံကို သိအပ်၏၊ ကံတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ ကံတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ ကံတို့၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဒုက္ခကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏။ (၆)

"ရဟန်းတို့ ကာမတို့ကို သိအပ်ကုန်၏၊ ကာမတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ ကာမတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ ကာမတို့၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ဟောကြားအပ်သော ဤစကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သော စကားဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်သည် ဖြစ်၍ ချစ်ဖွယ် သဘော ရှိလျက် ကာမနှင့် စပ်ကုန် တပ်မက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည့် ရူပါရုံ၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည့် လင်္ချရံ၊ လာနဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည့် ဂန္ဓာရုံ၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည့် ဂန္ဓာရုံ၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည့် ရသာရုံ၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်သည် ဖြစ်၍ ချစ်ဖွယ် သဘောရှိလျက် ကာမနှင့် စပ်ကုန် တပ်မက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ကာယဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ အားဖြင့် ဤငါးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ထိုရူပါရုံစသည်တို့သည် ကာမတို့ မဟုတ်ကုန်၊ ထိုရူပါရုံစသည်တို့ကို အရိယာတို့၏ အဆုံးအမ၌ ကာမဂုဏ်တို့မည်၏ ဟူ၍သာ ဆိုအပ်ကုန်၏။ သတ္တဝါ၏ ကြံစည်သည့် အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော စွဲမက်မှု 'သင်္ကပ္ပရာဂ' သည် ကာမ မည်၏၊ လောက၌ ဆန်းကြယ်သော အာရုံတို့ သည် ကာမတို့ မမည်ကုန်။ သတ္တဝါ၏ ကြံစည်သော အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော စွဲမက်မှု 'သင်္ကပ္ပရာဂ' သည် လောက၌ တည်၏၊ ဆန်းကြယ်သော အာရုံတို့သည် ထိုအတူသာလျှင် လောက၌ တည်ကုန်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာဝယ် ဤအာရုံတို့၌ လိုချင် နှစ်သက်မှု 'ဆန္ဒ'ရာဂကို ပညာရှိတို့ ပယ်ဖျောက်ကြ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကာမတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' သည် ကာမတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ကာမတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပါရုံတို့၌ လိုလားမှု 'ကာမ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားပင်တည်း၊ သဒ္ဒါရုံတို့၌ လိုလားမှု 'ကာမ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားပင်တည်း၊ ဂန္ဓာရုံတို့၌ လိုလားမှု 'ကာမ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားပင်တည်း၊ ရသာရုံတို့၌ လိုလားမှု 'ကာမ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားပင်တည်း၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ လိုလားမှု 'ကာမ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားပင်တည်း၊ စောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ လိုလားမှု 'ကာမ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားပင်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကာမတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏

ရဟန်းတို့ ကာမတို့၏ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ (ကာမဂုဏ်ကို) လိုလားသူသည် ကုသိုလ် အဖို့ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် အဖို့ကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ထိုထို (ကိလေသာကာမ) အားလျော်သော အတ္တဘောကို ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကာမတို့၏ အကျိုး ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ငြိမ်းမှုသည် ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဖြစ်၏။

မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤမဂ္ဂင်သည်သာလျှင် ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဖြစ်၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။

မှန်ကန်စွာ သိမြင်မှု၊ မှန်ကန်စွာ ကြံစည်မှု၊ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုမှု၊ မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်မှု၊ မှန်ကန်စွာ အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်စွာ အားထုတ်မှု၊ မှန်ကန်စွာ အောက်မေ့မှု၊ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ကာမတို့ကို သိ၏၊ ဤသို့ ကာမတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ ကာမတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိ၏၊ ဤသို့ ကာမတို့၏ အကျိုးကို သိ၏၊ ဤသို့ ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိ၏၊ ဤသို့ ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ကိလေသာ ကာမကို ချုပ်ငြိမ်းစေတတ်သော ကိလေသာ ကာမကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဤမြတ်သော အကျင့်ကို သိ၏။

"ရဟန်းတို့ ကာမတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ပ။ ကာမတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သော စကား ဖြစ်၏။ (၁)

"ရဟန်းတို့ ဝေဒနာကို သိအပ်၏။ပ။ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာအားဖြင့် ဤသုံးပါးတို့ တည်း။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' သည် ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ (ကိလေသာ) အာမိသနှင့် ယှဉ်သော သုခဝေဒနာသည် ရှိ၏၊ အာမိသနှင့် မယှဉ်သော သုခဝေဒနာသည် ရှိ၏၊ အာမိသနှင့် ယှဉ်သော ဒုက္ခဝေဒနာသည် ရှိ၏၊ အာမိသနှင့် မယှဉ်သော ဒုက္ခ ဝေဒနာသည် ရှိ၏၊ အာမိသနှင့် ယှဉ်သော အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည် ရှိ၏၊ အာမိသနှင့် မယှဉ်သော အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝေဒနာတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာခံစားသူသည် ကုသိုလ် အဖို့ကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် အဖို့ကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ထိုထို (ဝေဒနာ) အားလျော် သော အတ္တဘောကို ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝေဒနာတို့၏ အကျိုး ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ငြိမ်းမှုသည် ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုဖြစ်၏။

မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤမဂ္ဂင်သည်သာလျှင် ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဖြစ်၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။

မှန်ကန်စွာ သိမြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်မှု တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ ဝေဒနာတို့ကို သိ၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိ၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ အကျိုးကို သိ၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိ၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ဝေဒနာတို့ကို ချုပ်ငြိမ်းစေတတ်သော ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဤမြတ်သော အကျင့်ကို သိ၏။

"ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ပ။ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ကိုသိအပ်၏" ဟူ၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သော စကား ဖြစ်၏။ (၂)

"ရဟန်းတို့ သညာကို သိအပ်၏။ပ။ သညာ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ် ၏" ဟူ၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြား အပ်သော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သညာတို့သည် အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'၊ အသံ၌ မှတ်သားမှု 'သဒ္ဒသညာ'၊ အနံ့၌ မှတ်သားမှု 'ဂန္ဓသညာ'၊ အရသာ၌ မှတ်သားမှု 'ရသသညာ'၊ အတွေ့၌ မှတ်သားမှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သညာ'၊ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု 'ဓမ္မသညာ' အားဖြင့် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သညာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' သည် သညာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ သညာတို့၏ ထူးသော အဖြစ်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပါရုံတို့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားတည်း၊ သဒ္ဒါရုံတို့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားတည်း၊ ဂန္ဓာရုံတို့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားတည်း၊ ရသာရုံတို့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားတည်း၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားတည်း၊ ဓမ္မာရုံတို့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် တစ်မျိုး တစ်ခြားတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သညာတို့၏ ထူးသော အဖြစ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သညာတို့၏ အကျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း။

"ဤသို့ မှတ်သားမှု 'သညာ' ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့၏" ဟု သိနိုင်လောက်သည့် အခြင်းအရာအားဖြင့် ခေါ် ဝေါ် ပြောဆို နိုင်ရကား သညာကို ခေါ် ဝေါ် ရခြင်း အကျိုးရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သညာတို့ ၏ အကျိုး ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သညာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်မှုသည် သညာတို့၏ ချုပ်မှုဖြစ်၏။

မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤမဂ္ဂင်သည် သာလျှင် သညာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။

မှန်ကန်စွာ သိမြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ သညာတို့ကို သိ၏၊ ဤသို့ သညာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ သညာတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိ၏၊ ဤသို့ သညာတို့၏ အကျိုးကို သိ၏၊ ဤသို့ သညာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိ၏၊ ဤသို့ သညာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် သညာတို့ကို ချုပ်ငြိမ်းစေတတ်သော ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဤမြတ်သော အကျင့်ကို သိ၏။

"ရဟန်းတို့ သညာတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ပ။ သညာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သော စကား ဖြစ်၏။ (၃)

"ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့ကို သိအပ်၏။ပ။ အာသဝေါ တရားတို့၏ ချပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့သည် ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝအားဖြင့် ဤသုံးပါး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ထူးသော အဖြစ်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ငရဲသို့ ရောက်ကြောင်း အာသဝေါ တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက် ကြောင်း အာသဝေါ တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အာသဝေါ တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ လူ့ဘုံ လောကသို့ ရောက်ကြောင်း အာသဝေါ တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ နတ်ဘုံ လောကသို့ ရောက်ကြောင်း အာသဝေါ တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါ တရားတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အကျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ကုသိုလ် အဖို့ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် အဖို့ကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်သော ထိုထို (အာသဝေါ တရား) အားလျော်သော အတ္တဘောကို ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါ တရားတို့၏ အကျိုးဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ငြိမ်းမှုသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဖြစ်၏။

မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤမဂ္ဂင်သည် သာလျှင် အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။

မှန်ကန်စွာ သိမြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ အာသဝေါ တရားတို့ကို သိ၏၊ ဤသို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိ၏၊ ဤသို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ အကျိုးကို သိ၏၊ ဤသို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိ၏၊ ဤသို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် အာသဝေါ တရားတို့ကို ချုပ်ငြိမ်းစေတတ်သော ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဤမြတ်သော အကျင့်ကို သိ၏။

"ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ပ။ အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သော စကားဖြစ်၏။ (၄)

"ရဟန်းတို့ ကံတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ပ။ ကံ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ငါဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ စေ့ဆော် တိုက်တွန်း၍ ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ စိတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်) ကံကို ပြုရကား စေတနာကို ကံဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ကံတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် ကံတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ကံတို့၏ ထူးသော အဖြစ်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ငရဲ၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသော ကံသည် ရှိ၏၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသော ကံသည် ရှိ၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသော ကံသည် ရှိ၏၊ လူ့ဘုံလောက၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသော ကံသည် ရှိ၏၊ နတ်ဘုံ လောက၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသော ကံသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကံတို့၏ ထူးသော အဖြစ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကံတို့၏ အကျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ယခုဘဝ၌ ဖြစ်စေ ဒုတိယဘဝ၌ ဖြစ်စေ အခြား အလှည့်ကြုံရာ ဘဝ၌ ဖြစ်စေ (ခံစား အပ်သော) ကံတို့၏ အကျိုးကို သုံးမျိုးရှိ ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကံတို့၏ အကျိုး ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ငြိမ်းမှုသည် ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဖြစ်၏။

မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤမဂ္ဂင်သည် သာလျှင် ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဖြစ်၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။

မှန်ကန်စွာ သိမြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ ကံတို့ကို သိ၏၊ ဤသို့ ကံတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ကို သိ၏၊ ဤသို့ ကံတို့၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိ၏၊ ဤသို့ ကံတို့၏ အကျိုးကို သိ၏၊ ဤသို့ ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိ၏၊ ဤသို့ ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ကံတို့ကို ချုပ်ငြိမ်းစေတတ်သော ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဤမြတ် သော အကျင့်ကို သိ၏။ "ရဟန်းတို့ ကံတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ပ။ ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သော စကား ဖြစ်၏။ (၅)

"ရဟန်းတို့ ဒုက္ခကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟု ငါ ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြား အပ်သော စကား ဖြစ်သနည်း။

ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ အိုရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ နာရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ နာရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ ပူဆွေးရခြင်း ငိုကြွေးရခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း ဆင်းရဲကုန်၏၊ အလို မပြည့်ခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ အကျဉ်းအား ဖြင့် 'ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ' ငါးပါးတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် ဒုက္ခ၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ဒုက္ခ၏ ထူးသော အဖြစ်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ လွန်ကဲသော ဒုက္ခသည် ရှိ၏၊ အားနည်းသော ဒုက္ခသည် ရှိ၏၊ ဖြည်းဖြည်း ကင်းပျောက် သော ဒုက္ခသည် ရှိ၏၊ အဆောတလျင် ကင်းပျောက်သော ဒုက္ခသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒုက္ခ၏ ထူးသော အဖြစ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဒုက္ခ၏ အကျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အကြင် ဒုက္ခဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံး ယူအပ် သောစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ပူဆွေးရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကွေးရ၏၊ ရင်တီးလက်ခတ် မြည်တမ်းရ၏၊ တွေဝေ ခြင်းသို့ ရောက်ရ၏၊ တစ်နည်းမူကား အကြင် ဒုက္ခဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် သိမ်းကျုံး ယူအပ်သော စိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ "အဘယ်သူသည် ဤဆင်းရဲ၏ ချုပ်ငြိမ်းရန် တစ်ပုဒ်ရှိ မန္တန်ကို ဖြစ်စေ နှစ်ပုဒ်ရှိ မန္တန်ကို ဖြစ်စေ သိနိုင်အံ့နည်း" ဟု (သာသနာမှ) အပ၌ (သုခကို) ရှာမှီး၏၊ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခကို ပြင်းစွာ တွေဝေ ခြင်း အကျိုးရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (ချမ်းသာအံ့နိုး) ရှာမှီးခြင်း အကျိုးရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါ ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒုက္ခ၏ အကျိုး ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းမှုသည် ဒုက္ခ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဖြစ်၏။

မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤမဂ္ဂင်သည် သာလျှင် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဖြစ်၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။

မှန်ကန်စွာ သိမြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဒုက္ခကို သိ၏၊ ဤသို့ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဤသို့ ဒုက္ခ၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိ၏၊ ဤသို့ ဒုက္ခ၏ အကျိုးကို သိ၏၊ ဤသို့ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိ၏၊ ဤသို့ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ဒုက္ခကို ချုပ်ငြိမ်းစေတတ်သော ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဤမြတ်သော အကျင့်ကို သိ၏။ "ရဟန်းတို့ ဒုက္ခကို သိအပ်၏။ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ထူးသော အဖြစ်ကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ အကျိုးကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိအပ်၏၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်ကို သိအပ်၏" ဟူ၍ ငါ ဟောကြားအပ်သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြား အပ်သော စကား ဖြစ်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲကြောင်း 'နိဗ္ဗေဓိကပရိယာယ' တရား ဒေသနာ ဟူသည် ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မဟာဝဂ် ===

၁၀ - သီဟနာဒသုတ်

၆၄။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း -

မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတော် ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်ကို) ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် တုတ်တိုင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြားသိ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်ကို) ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား သိတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည် အပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရား အဖြစ်ကို) ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြားသိ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာ ဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်ကို) ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့ နိုင်၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ အောက်မေ့ နိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်ကို) ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်ကို) ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော် မူ၏။

ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက် သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေနိုင်တော်မူခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာ ဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်ကို) ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ထိုရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆိုရာ၌ သူတစ်ပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ မေးကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်းမ ဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်၌ ထင်ရှားသော အခြင်း အရာအားဖြင့် အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ အမေးခံရသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့အား ဖြေကြား တော်မူ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆိုရာ၌ သူတစ်ပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည်အပ်သည့် ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့ အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ မေးကုန်ငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည်အပ်သည့် ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့ အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်၌ ထင်ရှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ဆောက်တည်အပ်သည့် ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့

အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ အမေးခံရသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့အား ဖြေကြားတော်မူ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထိုရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆိုရာ၌ သူတစ်ပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဈာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြူစင်ခြင်း ထမြောက်ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ မေးကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြူစင်ခြင်း ထမြောက်ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်၌ ထင်ရှားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြူစင်ခြင်း ထမြောက်ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ အမေးခံရသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့အား ဖြေကြားတော်မူ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထိုရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆိုရာ၌ သူတစ်ပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှေးက ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ မေးကုန် ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်၌ ထင်ရှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ အမေးခံရသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့ အား ဖြေကြားတော်မှု၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ထိုရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆိုရာ၌ သူတစ်ပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ သတ္တဝါတို့၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ မေးကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်၌ ထင်ရှားသော အခြင်း အရာအားဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပြဿနာ အမေးခံရသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် ထိုသူတို့အား ဖြေကြားတော်မူ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ထိုရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆိုရာ၌ သူတစ်ပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြဿနာ မေးကုန်ငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်၌ ထင်ရှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ပြဿနာ အမေးခံရသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့အား ဖြေကြားတော်မူ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ထိုရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆိုရာ၌ အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိသော ဉာဏ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအားသာ (ဖြစ်၏) ဟု ငါဆို၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအား (ဖြစ်၏) ဟု ငါမဆို၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည် အပ်သည့် ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းရင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအားသာ (ဖြစ်၏)ဟု ငါဆို၏။ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအား (ဖြစ်၏) ဟု ငါမဆို၊ ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာမိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြူစင်ခြင်း ထမြောက်ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအားသာ (ဖြစ်၏) ဟု ငါဆို၏။ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအား (ဖြစ်၏)ဟု ငါမဆို၊ ရေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာ အစဉ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့နိုင်သော ဉာဏ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအားသာ (ဖြစ်၏) ဟု ငါဆို၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအား (ဖြစ်၏) ဟု ငါဆို၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအား (ဖြစ်၏) ဟု ငါဆို၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအားသာ (ဖြစ်၏) ဟု ငါဆို၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအား (ဖြစ်၏)ဟု ငါမဆို၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအား (ဖြစ်၏)ဟု ငါဆို၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူအား (ဖြစ်၏) ဟု ငါဆို၏

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တည်ကြည်မှုသည် လမ်းမှန်ပေတည်း၊ မတည်ကြည်မှုသည် လမ်းမှား ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ခြောက်ခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

=== ၇ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၁ - အနာဂါမိဖလသုတ်

၆၅။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ မထိုက်။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' မရှိမှု၊ (ဒုစရိုက်မှ) မရှက်မှု၊ (ဒုစရိုက်မှ) မလန့်မှု၊ ပျင်းရိမှု၊ သတိ လွတ်ကင်းမှု၊ ပညာမဲ့မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ မထိုက်။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်သဖြင့် အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ထိုက်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' မရှိမှု၊ (ဒုစရိုက်မှ) မရှက်မှု၊ (ဒုစရိုက်မှ) မလန့်မှု၊ ပျင်းရိမှု၊ သတိလွတ် ကင်းမှု၊ ပညာမဲ့မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်သဖြင့် အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၂ - အရဟတ္တသုတ်

၆၆။ ရဟန်းတို့ တရားခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ မထိုက်။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

စိတ်၏ ထိုင်းမှိုင်းမှု၊စေတသိက်တို့၏ လေးလံမှု၊ ပျံ့လွင့်မှု၊ နောင်တပူပန်မှု၊ ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' မရှိမှု၊ မေ့လျော့မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ မထိုက်။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်သဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ထိုက်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

စိတ်၏ ထိုင်းမှိုင်းမှု၊စေတသိက်တို့၏ လေးလံမှု၊ ပျံ့လွင့်မှု၊ နောင်တပူပန်မှု၊ ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' မရှိမှု၊ မေ့လျော့မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်သဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၃ - မိတ္တသုတ်

၆၇။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော ယုတ်မာသော အပေါင်းအသင်းရှိသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းကို ကိုင်းရှိုင်းသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းကို မှီဝဲသော ဆည်းကပ် သော အဖန်ဖန် ဆည်းကပ်သော ထိုယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းတို့၌ မြင်ဖူးသော အမူအရာကို အစဉ် လိုက်ခြင်းသို့ ရောက်သော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် မြတ်သော ဝတ်အကျင့်တရားကို ဖြည့်ဆည်းပူး လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှို၊ မြတ်သော ဝတ်အကျင့်တရားကို မဖြည့်ဆည်းပူးဘဲ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလကို ဖြည့်ဆည်းပူးလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလကို မဖြည့်ဆည်းပူးတဲ သီလ လေးမျိုးတို့ကို ဖြည့်ဆည်းပူး လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ၊ သီလ (လေးမျိုး) တို့ကို မဖြည့်ဆည်းပူးဘဲ ကာမ ရာဂကို လည်းကောင်း၊ ရူပ ရာဂကို လည်းကောင်း၊ အရူပ ရာဂကို လည်းကောင်း ပယ်စွန့်နိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော ကောင်းသော အပေါင်းအသင်းရှိသော ကောင်း သော အဆွေခင်ပွန်းကို ကိုင်းရှိုင်းသော ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းကို မှီဝဲသော ဆည်းကပ်သော အဖန်ဖန် ဆည်းကပ်သော ထိုကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းတို့၌ မြင်ဖူးသော အမူအရာကို အစဉ်လိုက် ခြင်းသို့ ရောက်သော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ်မြတ်သော ဝတ်အကျင့်တရားကို ဖြည့်ဆည်းပူးလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုး သည် ရှိ၏၊ မြတ်သော ဝတ်အကျင့်တရားကို ဖြည့်ဆည်းပူးသည် ရှိသော် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလကို ဖြည့်ဆည်းပူးလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလကို ဖြည့်ဆည်းပူးသည် ရှိသော် သီလ လေးမျိုးတို့ကို ဖြည့် ဆည်းပူးလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်း မျိုးသည် ရှိ၏၊ သီလ လေးမျိုးတို့ကို ဖြည့်ဆည်းပူးသည် ရှိသော် ကာမ ရာဂကို လည်းကောင်း၊ ရူပ ရာဂကို လည်းကောင်း၊ အရူပ ရာဂကို လည်းကောင်း

တတိယသုတ်။

=== ၇ - ဒေဝတာဝင်္ဂ === ၄ - သင်္ဂဏိကာရာမသုတ်

၆၈။ ရဟန်းတို့ အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်သော အပေါင်းအသင်း၌ ပျော်ပိုက်သော အပေါင်း အသင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော၊ ဂိုဏ်း၌ မွေ့လျော်သော ဂိုဏ်း၌ ပျော်ပိုက်သော ဂိုဏ်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ထိုရဟန်းသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ၊ တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မမွေ့ လျော်သူသည် စိတ်၏ (သမာဓိ, ဝိပဿနာဟူသော) အကြောင်းကို ယူနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်း မျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ၊ စိတ်၏ (သမာဓိ, ဝိပဿနာ ဟူသော) အကြောင်းကို မယူသူသည် မှန်ကန်သော အမြင် 'သမ္မာဒိဋိ' ကို ဖြည့်ဆည်းပူးလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ၊ မှန်ကန်သော အမြင် 'သမ္မာဒိဋိ' ကို မဖြည့်ဆည်းပူးမူ၍ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' ကို ဖြည့်ဆည်းပူး လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ၊ သမ္မာသမာဓိကို မဖြည့်ဆည်းပူးသူသည် သံယောဇဉ် တို့ကို ပယ်စွန့်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ၊ နှောင်ကြိုး 'သံယောဇဉ်' တို့ကို မပယ်စွန့်မှု၍ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ၊

ရဟန်းတို့ အပေါင်းအသင်း၌ မမွေ့လျော်သော အပေါင်းအသင်း၌ မပျော်ပိုက်သော အပေါင်း အသင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်သော၊ ဂိုဏ်း၌ မမွေ့လျော်သော ဂိုဏ်း၌ မပျော်ပိုက် သော ဂိုဏ်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားမထုတ်သော ထိုရဟန်းသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ် ရာ၌ မွေ့လျော်သူသည် စိတ်၏ (သမာဓိ, ဝိပဿနာ ဟူသော) အကြောင်းကို ယူနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏၊ စိတ်၏ (သမာဓိ, ဝိပဿနာ ဟူသော) အကြောင်းကို ယူသူသည် မှန်ကန်သော အမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ကို ဖြည့်ဆည်းပူးလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ကို ဖြည့်ဆည်းပူးသည် ရှိသော် မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' ကို ဖြည့်ဆည်းပူးလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏၊ သမ္မာသမာဓိကို ဖြည့်ဆည်းပူးသည် ရှိသော် (သံယောဇဉ်) တို့ကို ပယ်စွန့်နိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏၊ သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်စွန့်နိုင်သည် ရှိသော် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

=== ၇ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၅ - ဒေဝတာသုတ်

၆၉။ ထိုအခါ၌ နတ်သား တစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်သော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့် တောက်ပ စေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ -

"အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု။

တရားတော်၌ ရိုသေမှု။

သံဃာတော်၌ ရှိသေမှု။

အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေမှု။

ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိမှု။

အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိမှုတို့တည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏" ဟု ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်ထား၏၊ (ထိုသို့ လျှောက်ထားသော်) မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် လိုက်လျောတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ထိုနတ်သားသည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ စကားကို နှစ်သက် လိုက်လျောတော်မူ၏" ဟု (သိ၍) မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက် လေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သဖြင့် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နတ်သားတစ်ဦးသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်သော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့် တောက်ပ စေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ -

"အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု။

တရားတော်၌ ရိုသေမှု။

သံဃာတော်၌ ရိုသေမှု။

အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေမှု။

ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိမှု။

အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိမှုတို့တည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏" ဟု ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်ထား၏၊ ဤစကားကို လျှောက်ထားပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးလျက် -

"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤတရားတော် ၏ အနက်ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သိပါ၏ -

အသျှင်ဘုရား ဤသာနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ မရိုသေကုန်သော အခြားရဟန်းတို့ ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေကုန်သော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အဟုတ်အမှန် သင့်လျှော်သော အခါ၌ ပြောဆို၏။

မိမိလည်း တရား၌ ရိုသေ၏။ပ။

မိမိလည်း သံဃာ၌ ရိုသေ၏။ပ။

မိမိလည်း အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေ၏။ပ။

မိမိလည်း ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိ၏။ပ။

မိမိလည်း အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း မရှိကုန်သော အခြားရဟန်းတို့ကိုလည်း အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အဟုတ်အမှန် သင့်လျော်သော အခါ၌ ပြောဆို၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤတရားတော် ၏ အနက်ကို အကျွန်ုပ်သည် အကျယ်အားဖြင့် ဤသို့ သိပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ။

သာရိပုတြာ သင်သည် ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို ဤသို့ အကျယ်အား ဖြင့် ကောင်းစွာ သိပေ၏။

သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ မရိုသေကုန်သော အခြားရဟန်းတို့ ကို လည်း မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေကုန်သော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း အဟုတ်အမှန် သင့်လျော်သော အခါ၌ ပြောဆို၏။

မိမိလည်း တရား၌ ရိုသေ၏။ပ။

မိမိလည်း သံဃာ၌ ရှိသေ၏။ပ။

မိမိလည်း အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေ၏။ပ။

မိမိလည်း ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိ၏။ပ။

မိမိလည်း အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း မရှိကုန်သော အခြား ရဟန်းတို့ကိုလည်း အဆွေခင်ပွန်း ကောင်း ရှိရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို လည်း အဟုတ်အမှန် သင့်လျော်သော အခါ၌ ပြောဆို၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျယ်အား ဖြင့် ဤသို့ မှတ်သားအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၆ - သမာဓိသုတ်

၇၀။ ရဟန်းတို့ (ကိလေသာတို့မှ) မငြိမ်းအေးသော မမြတ်သော ငြိမ်းချမ်းမှုကို မရသော မြတ်သော တည်ကြည်မှုသို့ မကပ်ရောက်သော သမာဓိဖြင့် ထိုရဟန်းသည် များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်ခြင်းကို ပြီးစေနိုင်လိမ့်မည်၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ အများ ဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို စိတ်အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် စင်စစ် မရှိနိုင်ချေ။

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ'နားဖြင့် နတ်၌ လည်းကောင်း၊ လူ၌ လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ကုန်သော အဝေး၌ လည်းကောင်း၊ အနှီး၌ လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်း မျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ။

တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်လိမ့်မည်-စွဲမက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုမူလည်း "စွဲမက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်" ဟူ၍ သိနိုင်လိမ့်မည်။ပ။ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုမူလည်း "လွတ်မြောက်သော စိတ်" ဟူ၍ သိနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ။

များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်လိမ့်မည်၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ခု သော ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ခုဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ။

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' မျက်စိဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်လိမ့်မည်။ပ။ ကံအလျောက် ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ။

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ။ ရဟန်းတို့ (ကိလေသာတို့မှ) ငြိမ်းအေးသော မြတ်သော ငြိမ်းချမ်းမှုကိုသော မြတ်သော တည်ကြည်မှု သို့ ကပ်ရောက်သော သမာဓိဖြင့် ထိုရဟန်းသည် များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်ခြင်းကို ပြီးစေနိုင်လိမ့် မည်။ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို စိတ်အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် စင်စစ် ရှိနိုင်၏။

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော နား 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဖြင့် နတ်၌ လည်းကောင်း၊ လူ၌ လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ကုန်သော အဝေး၌ လည်းကောင်း၊ အနှီး၌ လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်း မျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်လိမ့်မည်-စွဲမက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုမူလည်း "စွဲမက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်" ဟူ၍ သိလိမ့်မည်။ပ။ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုမူလည်း "လွတ်မြောက်သောစိတ်" ဟူ၍ သိလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်လိမ့်မည်။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။

တစ်ခုသော ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ခုသော ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်)နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် စုတေကုန်သော ပဋိသန္ဓေ နေကုန်သော ယုတ်ကုန် မြတ်ကုန်သော အဆင်းလှကုန် အဆင်း မလှကုန်သော ကောင်းသော လားရာ မကောင်းသော လားရာ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်လိမ့်မည်၊ ကံအလျောက် ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုး သည် ရှိနိုင်၏။

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

=== ၇ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၇ - သက္ခိဘဗ္ဗသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရှေးဘဝ အကြောင်းနှင့် ယခု ဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံဈာန်စသော အကြောင်းရှိသော်လည်း ထိုထိုတရား အထူး၌ သာလျှင် မျက်မှောက် ပြုထိုက်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရန် မထိုက်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

"ဤတရားတို့ကား ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

"ဤတရားတို့ကား တည်သော အဖို့ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

"ဤတရားတို့ကား ထူးသော အဖို့ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

"ဤတရားတို့ကား (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲခြင်း အဖို့ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ မရှိ။

လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရှေးဘဝ အကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံဈာန်စသော အကြောင်း ရှိလတ်သော်လည်း ထိုထိုတရား အထူး၌ သာလျှင် မျက်မှောက် ပြုထိုက်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရှေးဘဝ အကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံဈာန်စသော အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုတရား အထူး၌ သာလျှင် မျက်မှောက် ပြုထိုက်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

"ဤတရားတို့ကား ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

"ဤတရားတို့ကား တည်သော အဖို့ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

"ဤတရားတို့ကား ထူးသော အဖို့ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

"ဤတရားတို့ကား (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲခြင်း အဖို့ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ ရှိ၏။

လျှောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရှေးဘဝ အကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံဈာန်စသော အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုတရား အထူး၌ သာလျှင် မျက်မှောက် ပြုထိုက်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

=== ၇ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၈ - ဗလသုတ်

၇၂။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သမာဓိ၌ အားရှိသည်၏ အဖြစ် သို့ ရောက်ရန် မထိုက်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

သမာဓိကို ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။

သမာဓိ၏ တည်မှု၌ မလိမ္မာ။

သမာဓိမှ ထမှု၌ မလိမ္မာ။

ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ မရှိ။

အမြဲပြုခြင်းလည်း မရှိ။

လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သမာဓိ၌ အားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သမာဓိ၌ အားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

သမာဓိကို ဝင်စားမှု၌ လိမ္မာ၏။

သမာဓိ၏ တည်မှု၌ လိမ္မာ၏။

သမာဓိမှ ထမှု၌ လိမ္မာ၏။

ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

အမြဲပြုခြင်းလည်း ရှိ၏။

လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သမာဓိ၌ အားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

=== ၇ - ဒေဝတာဝဂ် === ၉ - ပဌမ တဇ္ဈာနသုတ်

၇၃။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-ကာမဂုဏ်၌ ဖြစ်သော အလို 'ကာမစ္ဆ န္ဒ'။ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'။ ပျံ့လွင့်မှု နောင်တ ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'။ မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်အပ်သည် မဟုတ်။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ကာမဂုဏ်၌ ဖြစ်သော အလို 'ကာမစ္ဆန္ဒ'။

ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'။

လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'။

ပျံ့လွင့်မှု နောင်တ ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'။

မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်အပ်သည် မဟုတ်။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== ၇ - ဒေဝတာဝင်္ဂ === ၁၀ - ဒုတိယ တဇ္ဈာနသုတ်

၇၄။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်'။ ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒဝိတက်'။ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံ သဝိတက်'။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ'။ ပျက်စီးစေရန် မှတ်သားမှု 'ဗျာပါဒသညာ'။ ညှဉ်းဆဲရန် မှတ်သားမှု 'ဝိဟိ သသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်'။ ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒဝိတက်'။ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံ သဝိတက်'။ ကာမဂုဏ်၌ မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ'။ ပျက်စီးစေရန် မှတ်သားမှု 'ဗျာပါဒသညာ'။ ညှဉ်းဆဲရန် မှတ်သားမှု 'ဝိဟိ သသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ခုနစ်ခုမြောက် ဒေဝတာဝဂ် ပြီး၏။

=== ၈ - အရဟတ္တဝဂ် ===

၁ - ဒုက္ခသုတ်

၇၅။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ငြိုငြင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘဝ' ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်'၊ ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒဝိတက်'၊ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံ သဝိတက်'၊ ကာမဂုဏ်၌ မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ'၊ ပျက်စီးစေရန် မှတ်သားမှု 'ဗျာပါဒ သညာ'၊ ညှဉ်းဆဲရန် မှတ်သားမှု 'ဝိဟိံ သသညာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ငြိုငြင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘဝ' ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ငြိုငြင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူပန်ခြင်း မရှိမူ၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘဝ' ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု 'နေက္ခမ္မဝိတက်'၊ မပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'အဗျာပါဒ ဝိတက်'၊ မညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'အဝိဟိ သဝိတက်'၊ ကာမဂုဏ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'နေက္ခမ္မသညာ'၊ မပျက်စီးစေရန် မှတ်သားမှု 'အဗျာပါဒသညာ'၊ မညှဉ်းဆဲရန် မှတ်သားမှု 'အဝိဟိ သသညာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ငြိုငြင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူပန်ခြင်း မရှိမူ၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘဝ' ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

=== ၈ - အရဟတ္တဝင် ===

၂ - အရဟတ္တသုတ်

၇၆။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မာန်မူမှု၊ ယုတ်သော မာန်မူမှု၊ အလွန် မာန်မူမှု၊ အထင်ကြီးမှု၊ ခက်ထန်မှု၊ အလွန် နိမ့်ကျမှုတို့ တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် မထိုက်။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်သည်ရှိသော် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် ထိုက်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မာန်မူမှု၊ ယုတ်သော မာန်မူမှု၊ အလွန် မာန်မူမှု၊ အထင်ကြီးမှု၊ ခက်ထန်မှု၊ အလွန် နိမ့်ကျမှုတို့ တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်သည်ရှိသော် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက် ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - အရဟတ္တဝဂ် ===

၃ - ဥတ္တရိမနူဿဓမ္မသုတ်

၇၇။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးရန် စွမ်းနိုင်သော မြတ်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးရှိသော၊ လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် လွန်မြတ်သော (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သတိ လွတ်ကင်းမှု၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်မထားမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်း အရှည်ကို မသိမှု၊ ပလွှား ကြွားဝါမှု၊ မြှောက်ပင့် ရှုတ်ချ၍ ဟောပြောမှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော မြတ်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးရှိသော၊ လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် လွန်မြတ်သော (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော မြတ်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးရှိသော၊ လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် လွန်မြတ်သော (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သတိ လွတ်ကင်းမှု၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်မထားမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်း အရှည်ကို မသိမှု၊ ပလွှားကြွားဝါမှု၊ မြှောက်ပင့် ရှုတ်ချ၍ ဟောပြောမှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော မြတ်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးရှိသော၊ လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် လွန်မြတ်သော (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - အရဟတ္တဝဂ် ===

၄ - သုခသောမနဿသုတ်

၇၈။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် အကြောင်းကို လည်း အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တရား၌ မွေ့လျော်၏၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်၏၊ (အကုသိုလ်တရားကို) ပယ်စွန့်မှု၌ မွေ့လျော်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်၏၊ ဆင်းရဲ မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်၏၊ သံသရာ နယ်ချဲ့ (ပပဥ္စ) တရား မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း များသည်ဖြစ်၍ နေရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် အကြောင်းကို လည်း အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

=== ၈ - အရဟတ္တဝဂ် ===

၅ - အဓိဂမသုတ်

၇၉။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရသေးသော ကုသိုလ်တရား ကိုလည်း ရရန် ရပြီးသော ကုသိုလ် တရားကိုလည်း ပွါးများအောင် ပြုရန် မထိုက်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ကုသိုလ်, အကုသိုလ်) ဖြစ်ကြောင်း၌လည်း မလိမ္မာ၊ (ကုသိုလ်, အကုသိုလ်) ကင်းကြောင်း၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဥပါယ်၌လည်း မလိမ္မာ၊ မရသေးသော ကုသိုလ် တရားတို့ကို ရရန် အလို 'ဆန္ဒ' ကို မဖြစ်စေ၊ ရပြီးသော ကုသိုလ် တရားတို့ကို မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ အမြဲ ပြုခြင်းဖြင့် မပြီးစေတတ်။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရသေးသော ကုသိုလ် တရားကို လည်း ရရန် ရပြီးသော ကုသိုလ် တရားကိုလည်း ပွါးများအောင် ပြုရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရသေးသော ကုသိုလ် တရားကို လည်း ရရန် ရပြီးသော ကုသိုလ် တရားကိုလည်း ပွါးများအောင် ပြုရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ကုသိုလ်, အကုသိုလ်) ဖြစ်ကြောင်း၌လည်း လိမ္မာ၏၊ (ကုသိုလ်, အကုသိုလ်) ကင်းကြောင်း၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဥပါယ်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ မရသေးသော ကုသိုလ် တရားတို့ ရရန် အလို 'ဆန္ဒ' ကို ဖြစ်စေ၏၊ ရပြီးသော ကုသိုလ် တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အမြဲ ပြုခြင်းဖြင့် ပြီးစေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရသေးသော ကုသိုလ် တရားကို လည်း ရရန် ရပြီးသော ကုသိုလ် တရားကိုလည်း ပွါးများအောင် ပြုရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

=== ၈ - အရဟတ္တဝင် ===

၆ - မဟန္တတ္တသုတ်

၈ဝ။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမီပင် ကုသိုလ် တရားတို့၌ ကြီးကျယ်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ဉာဏ်) အလင်းရောင် များပြား၏၊ အားထုတ်မှုလည်း များပြား၏၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုလည်း များပြား၏၊ (ကုသိုလ်တရားတို့၌) မရောင့်ရဲမှုလည်းများပြား၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌လည်း တာဝန်ကို ပစ်ချမထား၊ စွမ်းနိုင်သည်ထက် ပိုမို၍လည်းအားထုတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမီပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကြီးကျယ်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

--- ၈ - အရဟတ္တဝဂ် ---၇ - ပဌမ နိရယသုတ်

၈၁။ ရဟန်းတို့ တရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အလိုဆိုးလည်း ရှိ၏၊ မှားသော အယူလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အလိုနည်း၏၊ မှန်ကန် သော အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - အရဟတ္တဝင် ===

၈ - ဒုတိယ နိရယသုတ်

၈၂။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ တပ်မက်မောမှုလည်း ရှိ၏၊ (ကိုယ်နှုတ်နှလုံး) မာကျောမှုလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တပ်မက်မောမှုလည်း မရှိ၊ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံး) မာကျောမှုလည်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

=== ၈ - အရဟတ္တဝင် ===

၉ - အဂ္ဂဓမ္မသုတ်

၈၃။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မြတ်သော တရား ဟု ဆိုအပ် သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် မထိုက်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိ၊ ရှက်မှု 'ဟိရီ' မရှိ၊ ကြောက်လန့် မှု 'ဩတ္တပ္ပ' မရှိ၊ ပျင်းရိ၏၊ ပညာမဲ့၏၊ ကိုယ်နှင့် အသက်တို့၌ ငဲ့ကွက်မှု ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မြတ်သော တရားဟု ဆိုအပ် သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မြတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏၊ ရှက်မှု 'ဟိရီ' ရှိ၏၊ ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပွ' ရှိ၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ပညာရှိ၏၊ ကိုယ်နှင့် အသက်တို့၌ ငဲ့ကွက်မှု မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤ တရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မြတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== ၈ - အရဟတ္တဝဂ် ===

၁၀ - ရတ္တိဒိဝသသုတ်

၈၄။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ရောက်လာသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုကို သာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ တိုးပွါးမှုကို မမျှော် လင့်အပ်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုရမ္မက် ကြီးမား၏၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏၊ ရတတ်သမျှ သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိ။ သီလ မရှိ။ ပျင်းရိ၏။ သတိ လွတ်ကင်း၏။ ပညာမဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ရောက်လာသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆုတ်ယုတ်မှုကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ တိုးပွါးမှုကို မမျှော် လင့်အပ်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ရောက်လာသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှုကို မမျှော် လင့်အပ်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုရမ္မက် မကြီးမား၊ ပင်ပန်းခြင်း မရှိ၊ ရတတ်သမျှ သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်၏။

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားရှိ၏။ သီလရှိ၏။ ထက်သန်သော ဝီရိယရှိ၏။ သတိရှိ၏။ ပညာရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ရောက်လာသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရား၌ တိုးပွါးမှုကို သာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှုကို အလိုမရှိ အပ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှစ်ခုမြောက် အရဟတ္တဝဂ် ပြီး၏။

=== ၉ - သီတိဝဂ် ===

၁ - သီတိဘာဝသုတ်

၈၅။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အတုမဲ့ အေးချမ်းသည့် အဖြစ် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်တန်။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို နှိမ့်ချသင့်သော အခါ၌ စိတ်ကို မနှိမ့်ချ စိတ်ကို ချီးမြှောက်သင့်သော အခါ၌ စိတ်ကို မချီးမြှောက်၊ စိတ်ကို ရွှင်စေသင့်သော အခါ၌ စိတ်ကို မရွှင်စေ၊ စိတ်ကို လျစ်လျူရှုသင့်သော အခါ၌ စိတ်ကို လျစ်လျူမရှု၊ နှလုံးသွင်းလည်း ယုတ်ညံ့၏၊ (ခန္ဓာငါးပါး) သက္ကာယ၌လည်း မွေ့လျော်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း သည် အတုမဲ့ အေးချမ်းသည့် အဖြစ် (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အတုမဲ့ အေးချမ်းသည့် အဖြစ် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို နှိမ့်ချသင့်သော အခါ၌ စိတ်ကို နှိမ့်ချ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်သင့်သော အခါ၌ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ စိတ်ကို ရွှင်စေသင့်သော အခါ၌ စိတ်ကို ရွှင်စေ၏၊ စိတ်ကို လျစ်လျူရှုသင့်သော အခါ၌ စိတ်ကို လျစ်လျူရှု၏၊ နှလုံးသွင်းလည်း မွန်မြတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်၌လည်း မွေ့လျော်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အတုမဲ့ အေးချမ်းသည့် အဖြစ် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သီတိဝဂ် ===

၂ - အာဝရဏသုတ်

၈၆။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသော် လည်း ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

(ဈာန် မဂ် ဖိုလ် နတ်ရွာကို) တားမြစ်တတ်သော (ပဉ္စာနန္တရိယကံ)နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တားမြစ်တတ်သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋိ ကိလေသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တားမြစ်တတ်သော ဒွိဟိတ် အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ဝိပါက်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'လည်း မရှိ၊ (ကုသိုလ်ရေး၌) ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ'လည်း မရှိ၊ ပညာလည်း ကင်းမဲ့ ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသော် လည်း ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘော ဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသည် ရှိသော် ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

(ဈာန် မဂ် ဖိုလ် နတ်ရွာကို) တားမြစ် တတ်သော (ပဉ္စာနန္တရိယ) ကံနှင့် ပြည့်စုံသူ မဟုတ်၊ တားမြစ် တတ်သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကိလေသာနှင့် ပြည့်စုံသူ မဟုတ်၊ တားမြစ်တတ်သော ဒွိဟိတ် အဟိတ် ပဋိသန္ဓေဝိပါက်နှင့် ပြည့်စုံသူ မဟုတ်၊ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'လည်း ရှိ၏၊ (ကုသိုလ်ရေး၌) ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ'လည်း ရှိ၏၊ ပညာလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသည် ရှိသော် ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သောသဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

--- ၉ - သီတိဝဂ် ---၃ - ဝေါရောပိတသုတ်

၈၇။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသော် လည်း ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

အမိရင်းကို သတ်၏၊ အဖရင်းကို သတ်၏၊ ရဟန္တာကို သတ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားအား ပြစ်မှား လိုသော စိတ်ဖြင့် သွေးကို ဖြစ်စေ၏၊ သံဃာကို သင်းခွဲ၏၊ ပညာမဲ့လျက် မိုက်မဲဆွံ့အ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသော် လည်း ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသည် ရှိသော် ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

အမိရင်းကို မသတ်၊ အဖရင်းကို မသတ်၊ ရဟန္တာကို မသတ်၊ မြတ်စွာဘုရားအား ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ဖြင့် သွေးကို မဖြစ်စေ၊ သံဃာကို သင်းမခွဲ၊ ပညာရှိ၍ မိုက်မဲဆွံ့အသူ မဟုတ်။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသည် ရှိသော် ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သီတိဝင်္ဂ ===

၄ - သုဿူသတိသုတ်

၈၈။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသော် လည်း ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယကို ဟောတော် မူအပ်သည် ရှိသော် မနာယူ၊ နားမစိုက်၊ သိခြင်းငှါ စိတ်ကို မဖြစ်စေ၊ အကျိုးမဲ့ကို ယူ၏၊ အကျိုး ရှိသည်ကို စွန့်၏၊ (သာသနာတော် နှင့်) မလျော်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရပါသော် လည်း ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသည်ရှိ သော် ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ (မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယကို ဟောတော် မူအပ်သည် ရှိသော် နာယူ၏၊ နားစိုက်၏၊ သိခြင်းငှါ စိတ်ကို ဖြစ်စေ၏၊ အကျိုး ရှိသည်ကို ယူ၏၊ အကျိုး မရှိသည်ကို စွန့်၏၊ (သာသနာတော်နှင့်) လျော်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသည် ရှိသော် ကုသိုလ် တရားတို့၌ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ (မဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် --- ၉ - သီတိဝဂ် --၅ - အပ္ပဟာယသုတ်

၈၉။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံမှု (သောတာပတ္တိမဂ်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်တန်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ အပါယ်သို့ရောက်ကြောင်း ရာဂ၊ အပါယ်သို့ ရောက် ကြောင်း ဒေါသ၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း မောဟတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံမှု (သောတာပတ္တိမဂ်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံမှု (သောတာပတ္တိမဂ်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း ရာဂ၊ အပါယ်သို့ ရောက် ကြောင်း ဒေါသ၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း မောဟတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံမှု (သောတာပတ္တိမဂ်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== ၉ - သီတိဝဂ် ===

၆ - ပဟီနသုတ်

၉ဝ။ ရဟန်းတို့ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်အပ် ကုန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း ရာဂ၊ အပါယ်သို့ ရောက် ကြောင်း ဒေါသ၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း မောဟတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန် ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သီတိဝဂ် ===

၇ - အဘဗ္ဗသုတ်

၉၁။ ရဟန်းတို့ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ဖြစ်စေ ရန် မထိုက်တန်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း ရာဂ၊ အပါယ်သို့ ရောက် ကြောင်း ဒေါသ၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း မောဟတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ဖြစ်စေရန် မထိုက်တန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

=== ၉ - သီတိဝဂ် ===

၈ - ပဌမ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ်

၉၂။ ရဟန်းတို့ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သော အရာတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်ဘဲ နေရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရား၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်ဘဲ နေရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဃာ၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်ဘဲ နေရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျင့်သိက္ခာ၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်ဘဲ နေရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျင့်သိက္ခာ၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်ဘဲ နေရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မကပ်ရောက်အပ်သည့် အကြောင်း (ကံငါးပါး ဒိဋိခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါး)သို့ တစ်ဖန် ကပ်ရောက်ရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှစ်ကြိမ်မြောက် (ကာမသုဂတိ) ဘဝကို ဖြစ်စေရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သော အရာတို့သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သီတိဝင်္ဂ ===

၉ - ဒုတိယ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ်

၉၃။ ရဟန်းတို့ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သော အရာတို့သည် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ တည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရ တရားကို မြဲသောအားဖြင့် ကပ်၍ ရှုရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရ တရားကို သုခအားဖြင့် ကပ်၍ ရှုရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရ တရားကို အတ္တအားဖြင့် ကပ်၍ ရှုရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာနန္တရိယ ကံကို ပြုရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဋ္ဌ သုတ မင်္ဂလာဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းခြင်း သို့ တစ်ဖန် ကပ်ရောက်ရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ အလျှုခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာမှီးရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သော အရာတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

--- ၉ - విတိဝဂ် ---

၁၀ - တတိယ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ်

၉၄။ ရဟန်းတို့ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သော အရာတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမိရင်းကို သတ်ရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အဖရင်းကို သတ်ရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာကို သတ်ရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ဖြင့် သွေးကို ဖြစ်စေရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဃာကို သင်းခွဲရန် မထိုက်၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားမှ အခြားသူတို့ကို ဆရာဟူ၍ ညွှန်ပြရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သော အရာတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

=== ၉ - သီတိဝဂ် ===

၁၁ - စတုတ္ထ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ်

၉၅။ ရဟန်းတို့ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သော အရာတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိပြုအပ်သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို (အတ္တဒိဋ္ဌိအစွမ်းဖြင့်) တစ်ဖန် ကပ်ရောက်ရန် မထိုက်။

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး ပြုအပ်သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို တစ်ဖန် ကပ်ရောက်ရန် မထိုက်။

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ ပြုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော သူတစ်ပါး ပြုအပ်သည် လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို တစ်ဖန် ကပ်ရောက်ရန် မထိုက်။

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိမပြုအပ်သော အကြောင်းကို မစွဲမူ၍ ဖြစ်သည့် ချမ်းသာဆင်းရဲကို (အတ္တဒိဋ္ဌိအစွမ်းဖြင့်) တစ်ဖန် ကပ်ရောက်ရန် မထိုက်။

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး မပြုအပ်သော အကြောင်းကို မစွဲမူ၍ ဖြစ်သည့် ချမ်းသာဆင်းရဲကို တစ်ဖန် ကပ်ရောက်ရန် မထိုက်။

ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိလည်း မပြုအပ် သူတစ်ပါးလည်း မပြုအပ်သော အကြောင်းကို မစွဲမူ၍ ဖြစ်သည့် ချမ်းသာဆင်းရဲကို တစ်ဖန် ကပ်ရောက်ရန် မထိုက်။

ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ မြင်အပ်, အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုး တရားတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာ မြင်အပ်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ (သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သော အရာတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

ကိုးခုမြောက် သီတိဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၁ - ပါတုဘာဝသုတ်

၉၆။ ရဟန်းတို့ လောက၌ တရား ခြောက်မျိုးတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် မှုကို ရခဲ၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။

လောက၌ သူတော်ကောင်းတို့၏ တည်ရာ (မၛ္လိ မဒေသ) အရပ်၌ ဖြစ်ရခြင်းကို ရခဲ၏။ လောက၌ (မျက်စိစသော) ဣန္ဒြေတို့၏ မချို့တဲ့သူ အဖြစ်ကို ရခဲ၏။

လောက၌ မမိုက်မဲ မဆွံ့အသူ အဖြစ်ကို ရခဲ၏။

လောက၌ ကုသိုလ်တရား၌ ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' ကို ရခဲ၏။

ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် မှုကို ရခဲ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၂ - အာနိသံသသုတ်

၉၇။ ရဟန်းတို့ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်း၏ အကျိုးတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့ တည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သူတော်ကောင်း တရား၌ မြဲ၏၊ မဆုတ်ယုတ်သော သဘောရှိ၏၊ ထို(သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်)၏ ဆင်းရဲ သည် အပိုင်းအခြားကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ (ပုထုဇဉ်တို့နှင့်) မဆက်ဆံသော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထို (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ မြင်၏၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာ မြင်၏။

ရဟန်းတို့ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်း၏ အကျိုးတို့သည် ဤခြောက်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၃ - အနိစ္စသုတ်

၉၈။ ရဟန်းတို့ တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရကို မြဲသောအားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် အားဖြင့် အနုလောမိကခန္တိ 'လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော ပညာ' နှင့် ပြည့်စုံလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိနိုင်၊ အနုလောမိကခန္တိနှင့် မပြည့်စုံသည် ရှိသော် မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိနိုင်၊ မဖောက်ပြန်သော သဘော ဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ (မဂ်) သို့ မသက်ဝင်သည် ရှိသော် သောတာပတ္ထိဖိုလ်ကို လည်း ကောင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက် ပြုနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိနိုင်။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ်အားဖြင့် အနုလောမိကခန္တိနှင့် ပြည့်စုံလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏၊ အနုလောမိကခန္တိနှင့် ပြည့်စုံသည် ရှိသော် မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်သည်ရှိသော် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိ ဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်းကောင်း မျက်မှောက် ပြုနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၄ - ဒုက္ခသုတ်

၉၉။ ရဟန်းတို့ တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရကို ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် အားဖြင့်။ပ။ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ်အားဖြင့်။ပ။ အကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၅ - အနတ္တသုတ်

၁၀၀။ ရဟန်းတို့ တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို အတ္တအားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည်။ပ။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို အနတ္တအားဖြင့် ရှုသော။ပ။ ဤအကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၆ - နိဗ္ဗာနသုတ်

၁၀၁။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်းရဲသောအားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ်အားဖြင့် အနုလောမိကခန္တိ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော ပညာ' နှင့် ပြည့်စုံလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိနိုင်၊ အနုလောမိကခန္တိနှင့် မပြည့်စုံသည် ရှိသော် မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိနိုင်၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ (မဂ်) သို့ မသက်ဝင်သည် ရှိသော် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို လည်း ကောင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်း ကောင်း မျက်မှောက် ပြုလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိနိုင်။

ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်ကို ချမ်းသာသောအားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ်အားဖြင့် အနုလောမိကခန္တိနှင့် ပြည့်စုံလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏၊ အနုလောမိကခန္တိနှင့် ပြည့်စုံ သည် ရှိသော် မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ (မဂ်)သို့ သက်ဝင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမ(မဂ်)သို့ သက်ဝင်သည် ရှိသော် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အရာဟတ္တဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက် ပြုလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မှု၏)။

ဆဋသုတ်။

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၇ - အနဝတ္ထိတသုတ်

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ အကျိုး ခြောက်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တို့၌ (ဤမျှသော သင်္ခါရတို့ကား အမြဲ မရှိကုန်၊ ထိုမှ ကြွင်းသော သင်္ခါရတို့ကား အမြဲ ရှိကုန်၏ ဟု) အပိုင်းအခြားကို မပြုမူ၍ အနိစ္စသညာကို ဖြစ်စေရန် သင့်သည်သာတည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့သည် အပိုင်းအခြား မရှိ ဟူ၍ ငါ့အား ထင်ကုန်လိမ့်မည်။ အလုံးစုံသော လောက၌လည်း ငါ၏ စိတ်သည် မွေ့လျော်လိမ့်မည် မဟုတ်။ အလုံးစုံသော လောကမှလည်း ငါ၏ စိတ်သည် ထမြောက်လိမ့်မည်။ ငါ၏ စိတ်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်လိမ့်မည်။

င့ါ့အား နှောင်ကြိုး 'သံယောဇဉ်' တို့သည်လည်း ပယ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်လိမ့်မည်။

ငါသည် လွန်မြတ်သော (အရိယာမဂ်တည်းဟူသော) ရဟန်းအဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံရပေလိမ့်မည်။

ရဟန်းတို့ ဤအကျိုး ခြောက်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ အပိုင်းအခြားကို မပြုမူ၍ အနိစ္စသညာကို ဖြစ်စေရန် သင့်သည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၈ - ဥက္ခိတ္တာသိကသုတ်

၁ဝ၃။ ရဟန်းတို့ အကျိုး ခြောက်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တို့၌ အပိုင်းအခြားကို မပြုမူ၍ ဒုက္ခသညာကို ဖြစ်စေရန် သင့်သည်သာတည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သန်လျက်မြှောက်ချီသော သူသတ်ယောက်ျား၌ ငြီးငွေ့သကဲ့သို့ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့သော သညာသည် ငါ့အား ရှေးရှု တည်လိမ့်မည်။

အလုံးစုံသော လောကမှလည်း ငါ၏ စိတ်သည် ထမြောက်လိမ့်မည်။ နိဗ္ဗာန်၌လည်း အေးငြိမ်းမှုကို မြင်ရပေလိမ့်မည်။ င့ါအား ကိန်းအောင်းနေသော အနုသယကိလေသာတို့သည်လည်း အကြွင်းမဲ့ ပြတ်ခြင်းသို့ ရောက် ကုန်လိမ့်မည်။

ရဟန်းကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသည်လည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်လည်း ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကျွေးရပေလိမ့်မည်။ ရဟန်းတို့ ဤအကျိုး ခြောက်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ အပိုင်းအခြားကို မပြုမူ၍ ဒုက္ခသညာကို ဖြစ်စေရန် သင့်သည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် === ၉ - အတမ္မယသုတ်

၁ဝ၄။ ရဟန်းတို့ အကျိုးခြောက်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော တရား တို့၌ အပိုင်းအခြားကို မပြုမူ၍ အနတ္တသညာကို ဖြစ်စေရန် သင့်သည်သာတည်း။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ငါသည် အလုံးစုံသော လောက၌လည်း တဏှာဒိဋ္ဌိတို့မှ ကင်းရပေလိမ့်မည်။ ငါဟူသော စွဲယူမှု အခြင်းအရာ (ဒိဋ္ဌိ) တို့သည်လည်း ငါ့အား ချုပ်ကုန်လိမ့်မည်။ ငါ၏ ဥစ္စာဟူသော စွဲမက်မှု တဏှာတို့သည်လည်း ငါ့အား ချုပ်ကုန်လိမ့်မည်။ ငါသည် (ပုထုဇဉ်တို့နှင့်) မဆက်ဆံသော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံလိမ့်မည်။ ငါ့အား အကြောင်းတရားတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်ရပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာ မြင်ရပေလိမ့်မည်။ ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးခြောက်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော တရားတို့၌ အပိုင်းအခြားကို မပြုမူ၍ အနတ္တသညာကို ဖြစ်စေရန် သင့်သည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် ===

၁၀ - ဘဝသုတ်

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ ဤဘ၀ သုံးမျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ သိက္ခာ သုံးမျိုးတို့၌လည်း ကျင့်အပ်၏။ အဘယ် ဘ၀သုံးမျိုး တို့ကို ပယ်အပ်ကုန် သနည်း ဟူမူ-

ကာမဘဝကို လည်းကောင်း၊ ရူပဘဝကို လည်းကောင်း၊ အရူပဘဝကို လည်းကောင်း ဤဘဝသုံးမျိုး တို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

အဘယ် သိက္ခာ သုံးမျိုးတို့၌ ကျင့်အပ် သနည်း။

အဓိသီလသိက္ခာ၌ လည်းကောင်း၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၌ လည်းကောင်း၊ အဓိပညာသိက္ခာ၌ လည်း ကောင်း ဤသိက္ခာ သုံးမျိုးတို့၌လည်း ကျင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ဤဘဝ သုံးမျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ဤသိက္ခာသုံးမျိုးတို့၌ လည်း ကျင့်အပ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤရဟန်းကို တဏှာကို ဖြတ်ပြီးသူ၊ သံယောဇဉ် ကို လွန်မြောက်ပြီးသူ၊ ကောင်းစွာ မာနကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

=== ၁၀ - အာနိသံသဝဂ် === ၁၁ - တဏှာသုတ်

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ ဤတဏှာ သုံးမျိုးတို့ကိုလည်း ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ဤမာန သုံးမျိုးတို့ကိုလည်း ပယ်အပ်ကုန်၏။

အဘယ်တဏှာ သုံးမျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်သနည်း။

ကာမတဏှာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတဏှာကို လည်းကောင်း၊ ဝိဘဝတဏှာကို လည်းကောင်း ဤ တဏှာ သုံးမျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

အဘယ် မာနသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန် သနည်း။

အမျိုးဇာတ်စသည်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မာနကို လည်းကောင်း၊ ယုတ်သော မာနကို လည်းကောင်း၊ အလွန် ထောင်လွှား တက်ကြွသော မာနကို လည်းကောင်း ဤသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ဤတဏှာ သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ဤမာန သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤရဟန်းကို တဏှာကို ဖြတ်ပြီးသူ၊ သံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်ပြီးသူ၊ ကောင်းစွာ မာနကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

ဆယ်ခုမြောက် အာနိသံသဝဂ် ပြီး၏။ ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

_____

=== ၁၁ - တိကဝဂ် === ၁ - ရာဂသုတ်

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် သုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-စွဲမက်မှု 'ရာဂ'၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'၊ တွေဝေမှု 'မောဟ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယသုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရန် မတင့်တယ်မှု 'အသုဘ' ကို ပွါးများအပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကို ပယ်ရန် ချစ်ခင်မှု 'မေတ္တာ' ကို ပွါးများအပ်၏။ တွေဝေမှု 'မောဟ' ကို ပယ်ရန် သိမှု 'ပညာ' ကို ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - တိကဝဂ် === ၂ - ဒုစ္စရိတသုတ်

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်ရန် ကာယ သုစရိုက်ကို ပွါးများအပ်၏။ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်ရန် ဝစီ သုစရိုက်ကို ပွါးများအပ်၏။ မနောဒုစရိုက်ကို ပယ်ရန် မနော သုစရိုက်ကို ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - တိကဝဂ် ===

၃ - ၀ိတက္ကသုတ်

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်'၊ ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒဝိတက်'၊ ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံ သဝိတက်' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်' ကို ပယ်ရန် ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု 'နေက္ခမ္မဝိတက်' ကို ပွါးများအပ်၏။

ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒဝိတက်' ကို ပယ်ရန် မပျက်စီးရန် ကြံစည်မှု 'အဗျာပါဒဝိတက်' ကို ပွါးများအပ်၏။

ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံ သဝိတက်' ကို ပယ်ရန် မညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်မှု 'အဝိဟိံ သဝိတက်' ကို ပွါးများ အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

=== ၁၁ - တိကဝဂ် ===

၄ - သညာသုတ်

၁၁ဝ။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-

ကာမဂုဏ်ကို မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ'၊ ပျက်စီးစေရန် မှတ်သားမှု 'ဗျာပါဒသညာ'၊ ညှဉ်းဆဲရန် မှတ်သားမှု 'ဝိဟိံ သသညာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ကာမဂုဏ်ကို မှတ်သားမှု 'ကာမသညာ' ကို ပယ်ရန် ထွက်မြောက်ရန် မှတ်သားမှု 'နေက္ခမ္မသညာ' ကို ပွါးများ အပ်၏။

ပျက်စီးစေရန် မှတ်သားမှု 'ဗျာပါဒသညာ'ကို ပယ်ရန် မပျက်စီးစေရန် မှတ်သားမှု 'အဗျာပါဒသညာ' ကို ပွါးများ အပ်၏။

ညှဉ်းဆဲရန် မှတ်သားမှု 'ဝိဟိံ သသညာ' ကို ပယ်ရန် မညှဉ်းဆဲရန် မှတ်သားမှု 'အဝိဟိံ သသညာ' ကို ပွါးများ အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - တိကဝဂ် ===

၅ - ဓာတုသုတ်

၁၁၁။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-

ကာမဂုဏ်သဘော 'ကာမဓာတ်'၊ ပျက်စီးစေခြင်း သဘော 'ဗျာပါဒဓာတ်'၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း သဘော 'ဝိဟိံ သဓာတ်' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ကာမဂုဏ်သဘော 'ကာမဓာတ်' ကို ပယ်ရန် ထွက်မြောက်မှု သဘော 'နေက္ခမ္မဓာတ်' ကို ပွါးများ အပ်၏။

ပျက်စီးစေလိုမှု သဘော 'ဗျာပါဒဓာတ်' ကို ပယ်ရန် မပျက်စီးစေလိုမှု သဘော 'အဗျာပါဒဓာတ်' ကိုပွါးများ အပ်၏။

ညှဉ်းဆဲမှု သဘော 'ဝိဟိံ သဓာတ်'ကို ပယ်ရန် မညှဉ်းဆဲစေလိုမှု သဘော 'အဝိဟိံ သဓာတ်'ကို ပွါးများ အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - တိကဝဂ် ===

၆ - အဿာဒသုတ်

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-

သာယာအပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော 'အဿာဒ' ဒိဋ္ဌိ။

အတ္တဘောသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော 'သက္ကာယ' ဒိဋ္ဌိ။

မှားသော အားဖြင့် မြင်မှုဟု ဆိုအပ်သော (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

'အဿာဒ' ဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် အနိစ္စသညာကို ပွါးများအပ်၏။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် အနတ္တသညာကို ပွါးများအပ်၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပွါးများအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

=== ၁၁ - တိကဝဂ် === ၇ - အရတိသုတ်

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-

မမွေ့လျော်မှု၊ ညှဉ်းဆဲမှု၊ တရား မဟုတ်သည်ကို ကျင့်မှု (အကုသလကမ္မပထ) တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မမွေ့လျော်မှုကို ပယ်ရန် ဝမ်းမြောက်မှု မုဒိတာကို ပွါးများအပ်၏။

ညှဉ်းဆဲမှုကို ပယ်ရန် မညှဉ်းဆဲမှုကို ပွါးများအပ်၏။

တရား မဟုတ်သည်ကို ကျင့်မှု (အကုသလကမ္မပထ) ကို ပယ်ရန် တရား ဟုတ်သည်ကို ကျင့်မှု (ကုသလကမ္မပထ ဆယ်ပါး) ကို ပွါးများအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - တိကဝဂ် ===

၈ - သန္တုဋ္ဌိတာသုတ်

၁၁၄။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-

မရောင့်ရဲနိုင်မှု၊ အဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု၊ အလိုကြီးမှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မရောင့်ရဲမှုကို ပယ်ရန် ရောင့်ရဲမှုကို ပွါးများအပ်၏။

ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိမှုကို ပွါးများအပ်၏။ အလိုကြီးမှုကို ပယ်ရန် အလိုနည်းမှုကို ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မှု၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - တိကဝဂ် === ၉ - ဒေါဝစဿတာသုတ်

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-

ဆိုဆုံးမ ခက်သော စကားရှိမှု၊ မကောင်းသော အပေါင်းအသင်းရှိမှု၊ စိတ်ပျံ့လွင့်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယတရားသုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ဆိုဆုံးမခက်သော စကားရှိမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိမှုကို ပွါးများအပ်၏။ မကောင်းသော အပေါင်းအသင်း ရှိမှုကို ပယ်ရန် ကောင်းသော အပေါင်းအသင်း ရှိမှုကို ပွါးများ အပ်၏။

စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အောက်မေ့မှု 'အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း' ကို ပွါးများ အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== ၁၁ - တိကဝဂ် === ၁၀ - ဥဒ္ဓစ္စသုတ်

၁၁၆။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-စိတ်ပျံ့လွင့်မှု၊ (ဣန္ဒြေတို့ကို) မစောင့်စည်းမှု၊ မေ့လျော့မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် တရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ-စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် ငြိမ်းချမ်းမှု 'သမထကမ္မဋ္ဌာန်း' ကို ပွါးများအပ်၏။ ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် စောင့်စည်းမှုကို ပွါးများအပ်၏။ မေ့လျော့မှုကို ပယ်ရန် မမေ့လျော့မှုကို ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးသော တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် တိကဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၂ - သာမညဝဂ် === ၁ - ကာယာနုပဿီသုတ်

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ကိုယ်၌ ကိုယ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် နေရန် မထိုက်။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်မှု၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်မထားမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိမှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ ကိုယ်၌ ကိုယ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် နေရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ကိုယ်၌ ကိုယ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် နေရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်မှု၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်မထားမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိမှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ကိုယ်၌ ကိုယ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် နေရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၂ - သာမညဝဂ် === ၂ - ဓမ္မာနုပဿီသုတ်

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အတွင်း 'အရွတ္တ' ဖြစ်သော ကိုယ်၌။ပ။ အပ'ဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော ကိုယ်၌။ပ။ အတွင်းအပ 'အရွတ္တဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော ကိုယ်၌။ပ။ အတွင်း 'အရွတ္တ ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့၌။ပ။ အပ 'ဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့၌။ပ။ အတွင်းအပ 'အရွတ္တဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့၌။ပ။ အတွင်းအပ 'အရွတ္တဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော စိတ်၌။ပ။ အပ 'ဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော စိတ်၌။ပ။ အတွင်းအပ 'အရွတ္တဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော စိတ်၌။ပ။ အတွင်းအပ 'အရွတ္တဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော စိတ်၌။ပ။ အတွင်း 'အရွတ္တ' ဖြစ်သော တရားတို့၌။ပ။ အပ 'ဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော တရားတို့၌။ပ။ အပ 'ဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော တရားတို့၌။ပ။ အတွင်းအပ 'အရွတ္တဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော တရားတို့၌ တရား ဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် နေရန် မထိုက်။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်မှု၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်မထားမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိမှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အတွင်းအပ 'အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ' ဖြစ်သော တရားတို့၌ တရား ဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက်နေရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

---- ၁၂ - သာမညဝဂ် ----၃ - တပုဿသုတ်

၁၁၉။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော တပုဿသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို မြင်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ နေ၏။

အဘယ် ခြောက်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ဘုရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု၊ တရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု၊ သံဃာ၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု၊ မြတ်သော သီလ၊ မြတ်သော ဉာဏ်အမြင်၊ မြတ်သော (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော တပုဿသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဆုံးဖြတ် ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို မြင်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ နေ၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

--- ၁၂ - သာမည**၀**င်္ဂ ---၄ -၂၃ - ဘလ္လိကာဒိသုတ်

၁၂ဝ-၁၃၉။ ရဟန်းတို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဘလ္လိက သူကြွယ်သည်။ပ။ သုဒတ္တ မည်သော အနာထပိဏ်သူကြွယ်သည်။ပ။ မစ္ဆိကာသဏ္ဍာမြို့သား စိတ္တသူကြွယ်သည်။ပ။ ဟတ္ထက အာဠဝကသည်။ မဟာနာမ်သာကီဝင်မင်းသည်။ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည်။ ဥဂ္ဂတသူကြွယ် သည်။ သူရမည်သော အမ္ဗဋ္ဌသည်။ အဘယမင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကသည်။ နကုလပိတာ သူကြွယ် သည်။ တဝကဏ္ဏိကသူကြွယ်သည်။ ပူရဏသူကြွယ်သည်။ ဣသိဒတ္တသူကြွယ်သည်။ သန္ဓာန သူကြွယ် သည်။ ဝိစယသူကြွယ်သည်။ ဝိဇယမာဟိကသူကြွယ်သည်။ မေဏ္ဍကသူကြွယ်သည်။ ဝါသေဋ္ဌ ဥပါသကာ သည်။ အရိဋ္ဌဥပါသကာသည်။ သာရဂ္ဂဥပါသကာသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို မြင်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ နေ၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ဘုရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု၊ တရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု၊ သံဃာ၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု၊ မြတ်သော သီလ၊ မြတ်သော ဉာဏ်အမြင်၊ မြတ်သော (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရဂ္ဂ ဥပါသကာသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်၏၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တေဝီသတိမသုတ်။

တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် သာမညဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၂ - သာမညဝင် ===

၂၄ - ရာဂပေယျာလ

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ် ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

အမြတ်ဆုံး အမြင်၊ အမြတ်ဆုံး အကြား၊ အမြတ်ဆုံး လာဘ်၊ အမြတ်ဆုံး သိက္ခာ၊ အမြတ်ဆုံး လုပ်ကျွေးမှု၊ အမြတ်ဆုံး အောက်မေ့မှုတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မှု၏)။ (၁)

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ် ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ဘုရားဂုဏ်ကို အောက်မေ့မှု 'ဗုဒ္ဓါနုဿတိ'၊ တရားဂုဏ်ကို အောက်မေ့မှု 'ဓမ္မာနုဿတိ'၊ သံဃာ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့မှု 'သံဃာနုဿတိ'၊ သီလဂုဏ်ကို အောက်မေ့မှု 'သီလာနုဿတိ'၊ စွန့်ကြဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့မှု 'စာဂါနုဿတိ'၊ နတ်တို့ကို သက်သေထား၍ မိမိ၏ သီလ စသော ဂုဏ်ကို အောက်မေ့မှု 'ဒေဝတာနုဿတိ' တို့ တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂) ၁၄၂။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မြဲခြင်း၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'အနိစ္စသညာ'၊ မြဲခြင်း၌ ဆင်းရဲဟု ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'အနိစ္စေဒုက္ခသညာ'၊ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရ ဟု ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ'၊ ပယ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ပဟာနသညာ'၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်း၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ဝိရာဂသညာ'၊ ချုပ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'နိရောဓသညာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

၁၄၃-၁၆၉။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ပ။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်စေရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်စီးရန်။ တပ်ခြင်း ကင်းရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်ရန် တရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ (၄-၃၀)

၁၇၀-၆၄၉။ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'။ပ။ တွေဝေမှု 'မောဟ'။ပ။ စိတ်ဆိုးမှု 'ကောဓ'။ပ။ ရန်ပြိုးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ'။ပ။ သူ့ကျေးဇူးချေဖျက်မှု 'မက္ခ'။ပ။ အပြိုင်ပြုမှု 'ပဠာသ'။ပ။ ငြူစူမှု 'ဣဿာ'။ပ။ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ'။ပ။ လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ'။ပ။ စဉ်းလဲမှု 'သာဌေယျ'။ပ။ ခက်ထန်မှု 'ထမ္ဘ'။ပ။ ခြုတ်ခြယ်မှု 'သာရမ္ဘးပ။ ထောင်လွှားမှု 'မာန'။ပ။ အလွန်ထောင်လွှားမှု 'အတိမာန'။ပ။ ယစ်မှု 'မဒ'။ပ။ မေ့လျော့မှု 'ပမာဒ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ပ။ ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ပ။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်စေရန်။ပ။ ပယ်ရန်။ပ။ ကုန်ခန်းရန်။ပ။ တပ်ခြင်း ကင်းရန်။ပ။ ချုပ်ရန်။ပ။ စွန့်ရန်။ပ။ တစ်ဖန် စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လို ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေကုန်သတည်း။ (၃၁-၅၁၀)

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

ဆက္ကနိပါတ် ပြီး၏။